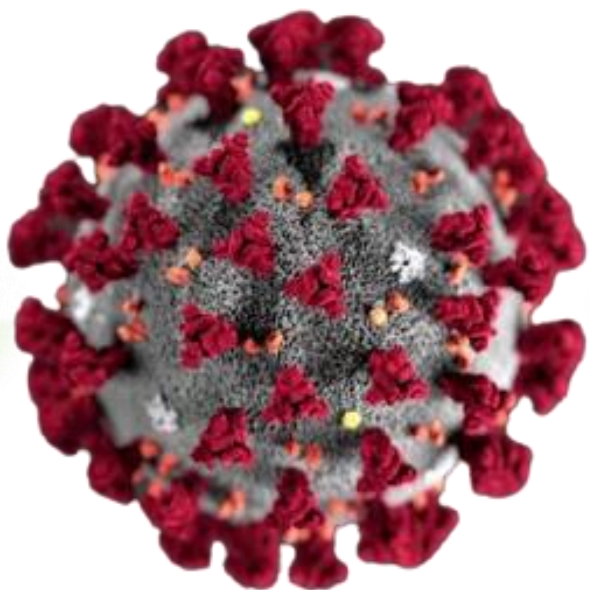

**PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY
W JANOWIE LUBELSKIM**
ul. Wojska Polskiego 28, 23-300 Janów Lubelski
e-mail: sekretariat@sanepid-janowlub.pl
psse.janowlub@pis.gov.pl
e-PUAP:/PSSEJanowLub/SkrytkaESP
telefon: +48222500115

**INFORMACJA
O STANIE BEZPIECZEŃSTWA SANITARNEGO
POWIATU JANOWSKIEGO
ZA ROK 2020**

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

I.	WSTĘP	3
II.	ZAPOBIEGANIE ORAZ ZWALCZANIE ZAKAŻEŃ I CHOROÓB ZAKAŻNYCH U LUDZI	4
III.	ODPADY MEDYCZNE	24
IV.	DZIAŁANIA PAŃSTWOWEJ INSPEKCJI SANITARNEJ W OBSZARZE SZCZEPIEŃ OCHRONNYCH	26
V.	STAN SANITARNY PODMIOTÓW PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZĄ	33
VI.	JAKOŚĆ WODY PRZEZNACZONEJ DO SPOŻYCIA	35
VII.	PŁYWALNIE	51
VIII.	KĄPIELISKA	53
IX.	ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY	55
X.	STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ	58
XI.	STAN SANITARNY ZAKŁADÓW ŻYWNOSCI ŻYWIENIA, MATERIAŁÓW I WYROBÓW PRZEZNACZONYCH DO KONTAKTU Z ŻYWNOSCIĄ ORAZ KOSMETYKÓW	71
XII.	STAN SANITARNY ŚRODOWISKA PRACY	88
XIII.	STAN SANITARNY PLACÓWEK DLA DZIECI I MŁODZIEŻY	100
XIV.	OŚWIATA ZDROWOTNA I PROMOCJA ZDROWIA	105
XV.	DZIAŁALNOŚĆ LABORATORYJNA	110
XVI.	PODSUMOWANIE	118

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

I. WSTĘP

Szanowni Państwo,

Inspekcja Sanitarna jest jednym z najważniejszych podmiotów realizujących politykę Państwa w zakresie zdrowia publicznego. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Janowie Lubelskim wykonuje zadania Państwowej Inspekcji Sanitarnej na obszarze powiatu janowskiego, w którego skład wchodzi: - gminy miejsko-wiejskie: Janów Lubelski, Modliborzyce, gminy wiejskie: Batorz, Chrzanów, Dzwola, Godziszów, Potok Wielki.

Sprawowanie nadzoru jest realizowane w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawania chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych. Istotnym elementem działań Państwowej Inspekcji Sanitarnej są przedsięwzięcia z zakresu edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia. Mają one na celu realizację krajowej i unijnej polityki prozdrowotnej opartej na identyfikacji zagrożeń i podejmowaniu działań profilaktycznych i zapobiegawczych.

W związku z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 13 marca 2020r. w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu zagrożenia epidemicznego na zgodność z zaleceniami Głównego Inspektora Sanitarnego do odwołania wstrzymano w obiektach nadzorowanych działania kontrolne zgodnie z harmonogramem kontroli obiektów na rok 2020. To działanie miało na celu skierowanie wszystkich sił i zasobów kadrowych na prowadzenie czynności związanych z zabezpieczeniem epidemiologicznym oraz edukacją z zakresu higieny i zapobiegania chorobom (m. in. poprzez unikanie zbiorowisk ludzkich), a w szczególności zarażeniom koronawirusem SARS-CoV-2. Ocenę sporządzono w oparciu o dokonaną przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Janowie Lubelskim analizę sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych oraz wyniki czynności kontrolnych przeprowadzonych przez pracowników Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Janowie Lubelskim, których celem jest ustalenie stanu rzeczywistego i stwierdzenie czy ten stan jest zgodny z przepisami prawa sanitarnego, a w konsekwencji zapobieżenie lub wyeliminowanie stanu niezgodnego z wymaganiami higienicznymi i zdrowotnymi lub stanu zagrażającego życiu, zdrowiu ludzi, a wynikającemu z naruszeń tych wymagań. W opracowaniu przedstawiono najważniejsze informacje dotyczące stanu sanitarnego powiatu janowskiego na dzień 31 grudnia 2020r.

Informacja została udostępniona na naszej stronie internetowej www.gov.pl/web/psse-janow-lubelski oraz portalu społecznościowym [facebook](https://www.facebook.com/psse.janow.lubelski).

Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny
w Janowie Lubelskim
mgr Elżbieta Kurzyna

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

II. ZAPOBIEGANIE ORAZ ZWALCZANIE ZAKAŻEŃ I CHORÓB ZAKAŻNYCH U LUDZI

W 2020r. Państwowa Inspekcja Sanitarna kontynuowała wielokierunkową działalność określoną w ustawie z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t. j. Dz. U. 2019r., poz. 95) w zakresie zapobiegania i zwalczania chorób zakaźnych, która obejmowała zarówno działania skierowane na populację ogólną, jak również na zagadnienia specjalne takie jak zapewnienie bezpieczeństwa pacjentów poprzez nadzorowanie warunków sanitarno-higienicznych oraz monitorowanie zakażeń szpitalnych.

Za najistotniejszy i najbardziej skuteczny element działań zapobiegawczych należy uznać realizację Programu Szczepień Ochronnych, w tym realizację szczepień które są częścią koordynowanych przez Światową Organizację Zdrowia programów eliminacji i eradykacji wybranych chorób zakaźnych.

1. Choroby zakaźne objęte przez światową organizację zdrowia programami eradykacji i eliminacji (odra, różyczka, poliomyelitis).

W odniesieniu do tych chorób zakaźnych, które nie mają rezerwuaru zwierzęcego (tzn. występują jedynie u człowieka) i dla których dostępne są szczepionki o wysokim stopniu skuteczności, możliwe jest osiągnięcie celu jakim jest eliminacja choroby na danym obszarze (rozumiana jako brak zakażeń na danym terenie przy nadal możliwych jej zawleczeniach z zagranicy), a następnie eradykacja choroby tzn. całkowite wyeliminowanie na świecie.

W 2020 roku powiecie janowskim nie notowano zachorowań na odrę, różyczkę, tężec, błonicę oraz poliomyelitis, na co bez wątplenia ma wpływ stale utrzymująca się na wysokim poziomie wyszczepialność dzieci przeciwko tym chorobom.

2. Grypa.

Grypa to ostre zakażenie górnych dróg oddechowych, wywoływane przez wirusy grypy. Przyczyną corocznych, sezonowych wzrostów zachorowań na grypę w okresie jesienno - zimowym są wirusy grypy typu A i B. Zachorowania mogą przybierać postać sezonową, epidemiczną lub pandemiczną. Grypa powoduje zachorowania w każdej grupie wiekowej. Światowa Organizacja Zdrowia szacuje, że rocznie dotyczyć może 5% - 10% dorosłych i 20% - 30% dzieci.

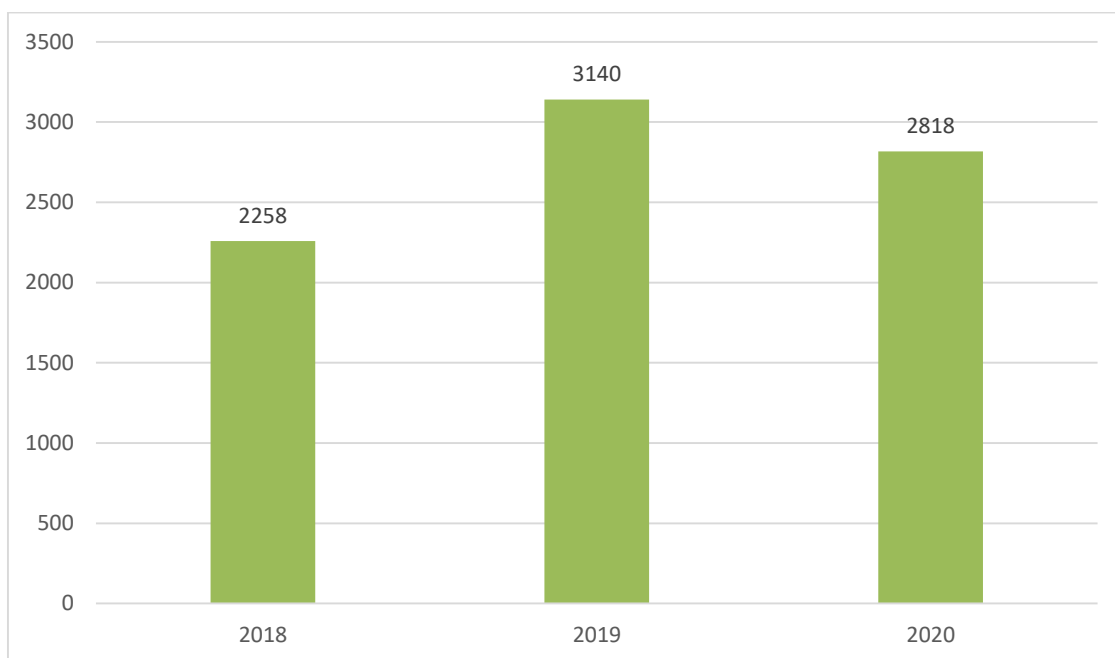
Nadzór epidemiologiczny nad grypą prowadzony jest w ciągu całego roku, ze szczególnym wzmocnieniem nadzoru wirusologicznego w okresie zwiększonej liczby

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

zachorowań, który trwa zwykle od września do kwietnia następnego roku, przy czym szczyt zachorowań przypada między styczniem a marcem. Jako przypadki zachorowań i podejrzeń zachorowań na gripę, rejestruje się zachorowania przebiegające pod postacią zespołów objawów klinicznych takich jak: zachorowania grypopodobne lub ostre zakażenia górnych dróg oddechowych zgodnie z definicjami przypadku przyjętymi dla celów nadzoru epidemiologicznego.

Na terenie powiatu w 2020 roku zarejestrowano 6 przypadków potwierdzonej grypy typu A oraz 2818 przypadków zachorowań na schorzenia grypopodobne z czego 33 osoby zostały skierowane do szpitala. W 2020 roku współczynnik zapadalności wyniósł **619,41/10tys.**

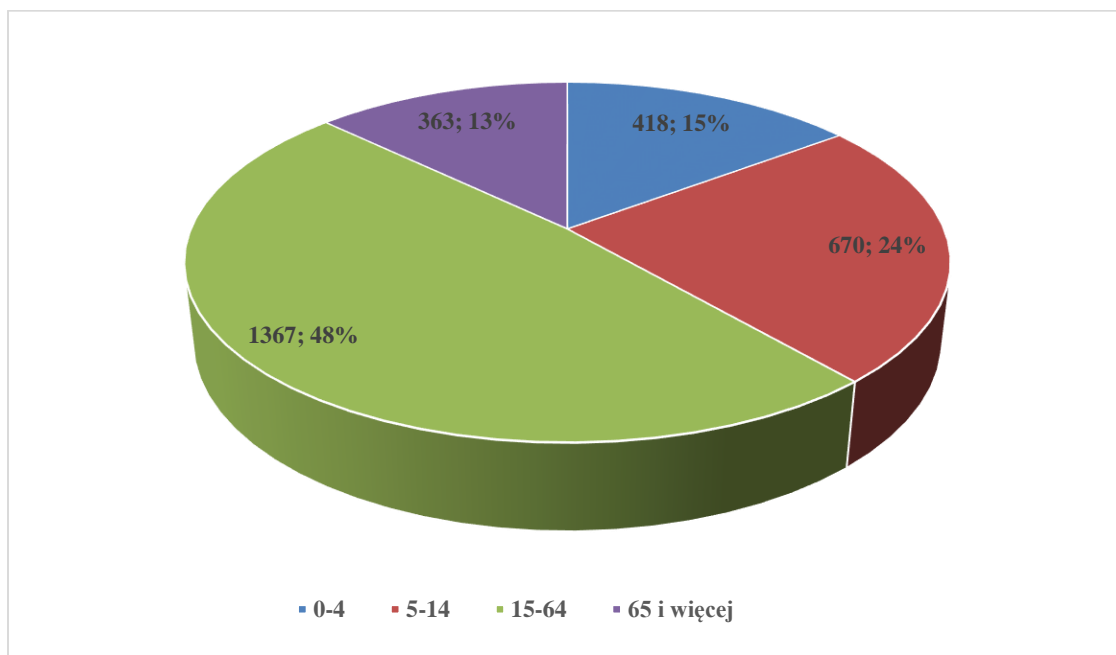

Wykres 1. Liczba przypadków zachorowań oraz podejrzeń zachorowań na gripę w latach 2018 - 2020.

Najwięcej zachorowań w 2020 roku wystąpiło w przedziale wiekowym 15-64 lat, co stanowi 48,5 % wszystkich zachorowań.

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

Wykres 2. Liczba zachorowań oraz podejrzeń zachorowań na gripę wg wieku chorych w 2020 roku.

W 2020r. przeciwko grypie zaszczepiło się 842 osoby tj. o 149 osób więcej niż w roku poprzednim (693 osoby). W porównaniu do 2019r. nieznacznie spadła ilość zachorowań na gripę i schorzenia grypopodobne (2019 rok – 3146 przypadków, 2020 rok – 2824 przypadki).

3. Koronawirus SARS - CoV-2

Koronawirus SARS-CoV-2 wywołuje chorobę zwaną COVID-19. Jest to choroba zakaźna układu oddechowego. Najczęściej występującymi objawami są gorączka, suchy, męczący kaszel, problemy z oddychaniem (duszności), zmęczenie oraz utrata węchu i smaku. Czasem pojawiają się też bóle mięśniowe, biegunka, ból gardła czy katar. Wymienione objawy różnią się nasileniem u różnych pacjentów. W niektórych przypadkach infekcja przebiega praktycznie bezobjawowo.

Wirus SARS-CoV-2 jest przenoszony głównie drogą kropelkową, podczas kaszlu, kichania i mówienia przez osobę zakażoną. Do zakażenia może dojść wtedy, gdy w pobliżu znajduje się osoba chorująca na COVID-19, lub poprzez dotknięcie skażonej powierzchni, a następnie oczu, nosa lub ust.

W związku z rozprzestrzenianiem się koronawirusa na całym świecie oraz rosnącą liczbą zgonów w okresie od 14 do 20 marca 2020 roku obowiązywał w Polsce

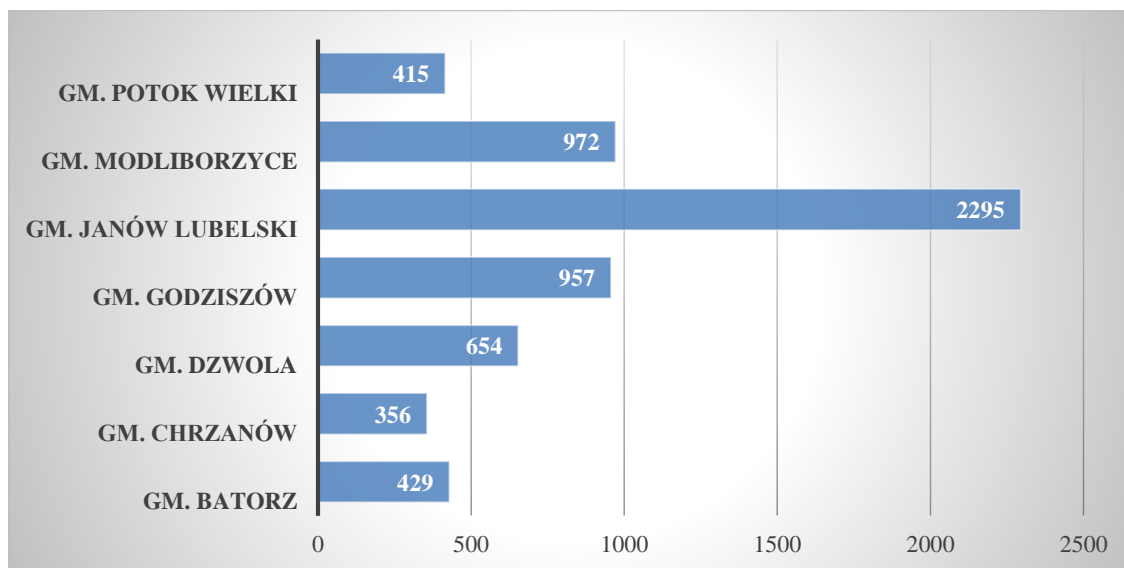

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

stan zagrożenia epidemicznego. Od 15 marca wprowadzono na granicach Polski kordon sanitarny, znacząco ograniczający ruch graniczny. Od 20 marca 2020 roku zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia obowiązuje w Polsce stan epidemii. Jednocześnie wprowadzony został obowiązek odbycia kwarantanny dla osób powracających z zagranicy.

Kwarantanną obejmuje się także osoby zdrowe, które miały kontakt z chorymi lub osobami, u których podejrzewa się zakażenie chorobą zakaźną.

W 2020 roku na terenie powiatu janowskiego kwarantanną zostało objętych 6078 osób natomiast nadzorem epidemiologicznym 525 osób.

Wykres 3. Liczba osób poddanych kwarantannie w powiecie janowskim w 2020 roku z podziałem na gminy.

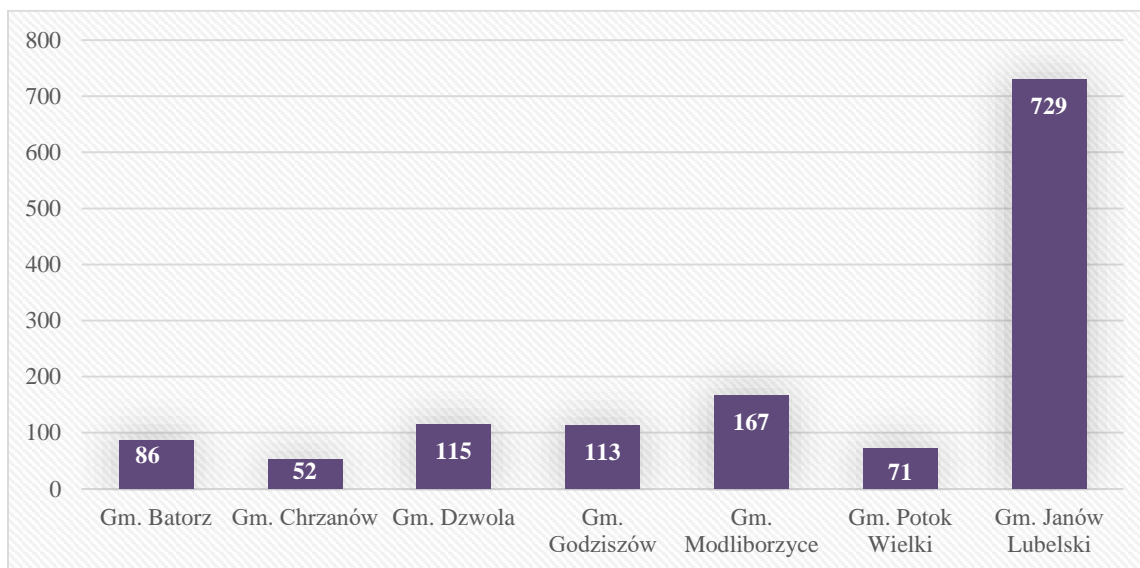
Pierwszy przypadek zakażenia wirusem SARS-CoV-2 w powiecie janowskim stwierdzono 10 marca 2020r., gdzie zdiagnozowano zachorowanie u 50-letniej kobiety, która wykazywała objawy infekcji ze strony układu oddechowego.

Do 31 grudnia 2020 roku odnotowano 1333 przypadki zakażenia.

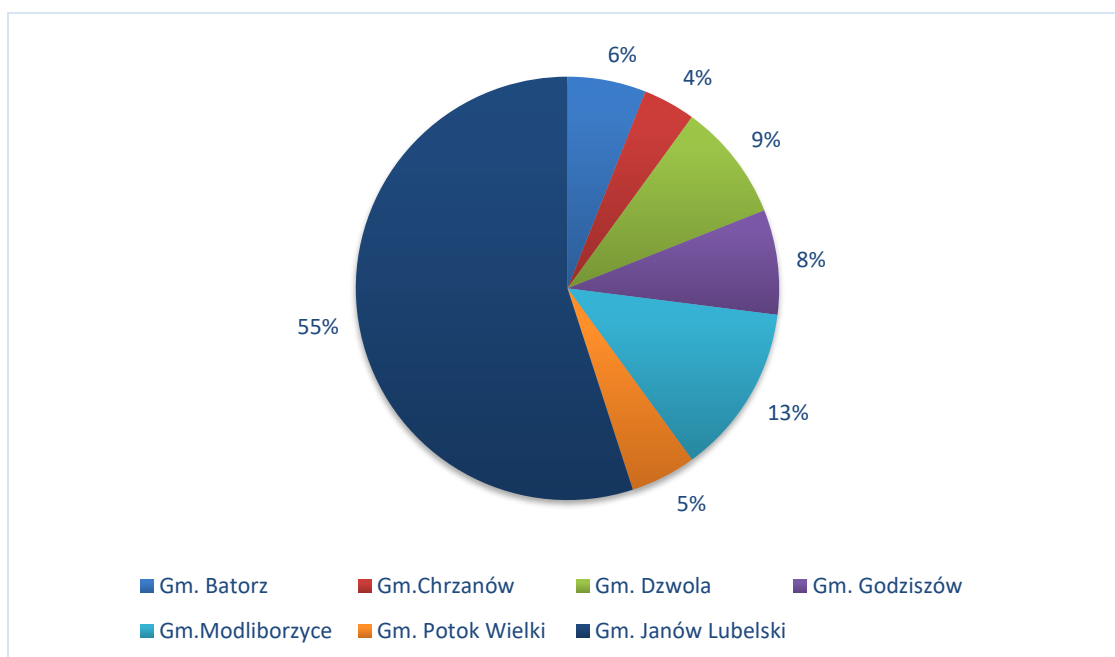
Poniższy wykres przedstawia ilość zachorowań na COVID-19 w poszczególnych gminach powiatu janowskiego.

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

Wykres 4. Liczba zachorowań na COVID-19 w powiecie janowskim w 2020 roku z podziałem na gminy.

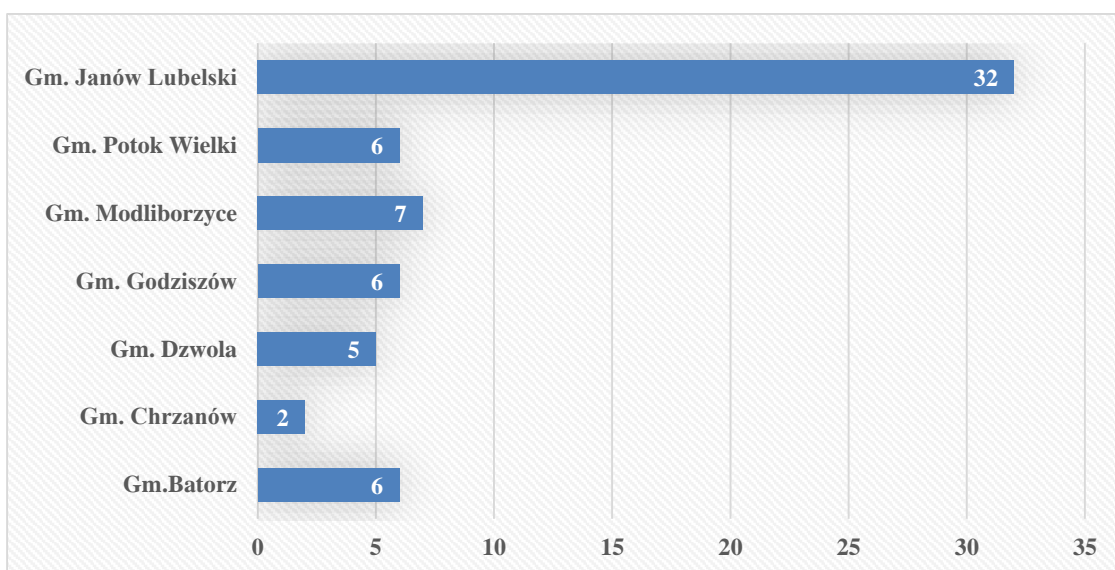
Wykres 5. Udział procentowy poszczególnych gmin w ogólnej liczbie zachorowań.

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

Z powodu zakażenia SARS-CoV-2 hospitalizowane były 193 osoby (stanowi to 64,1 % ogółu hospitalizacji z powodu chorób zakaźnych). Zarejestrowano 1269 ozdrowieńców i 64 zgony (96,9 % ogółu zgonów z powodu chorób zakaźnych). W izolacji domowej przebywało 1140 osób co stanowi 85,5 % ogółu chorych. Pozostałe 14,5 % chorych poddane było hospitalizacji.

W 2020r. w powiecie janowskim umieralność z powodu COVID-19 wyniosła 4,8 %. Najmłodsza osoba miała 22 lata, natomiast najstarsza 95 lat. Średnia wieku zmarłych wyniosła 72,9 lat. Zmarło 35 kobiet (55%) i 29 mężczyzn (45%).

Wykres 6. Liczba zgonów z powodu COVID-19 w powiecie janowskim w 2020 roku z podziałem na gminy.

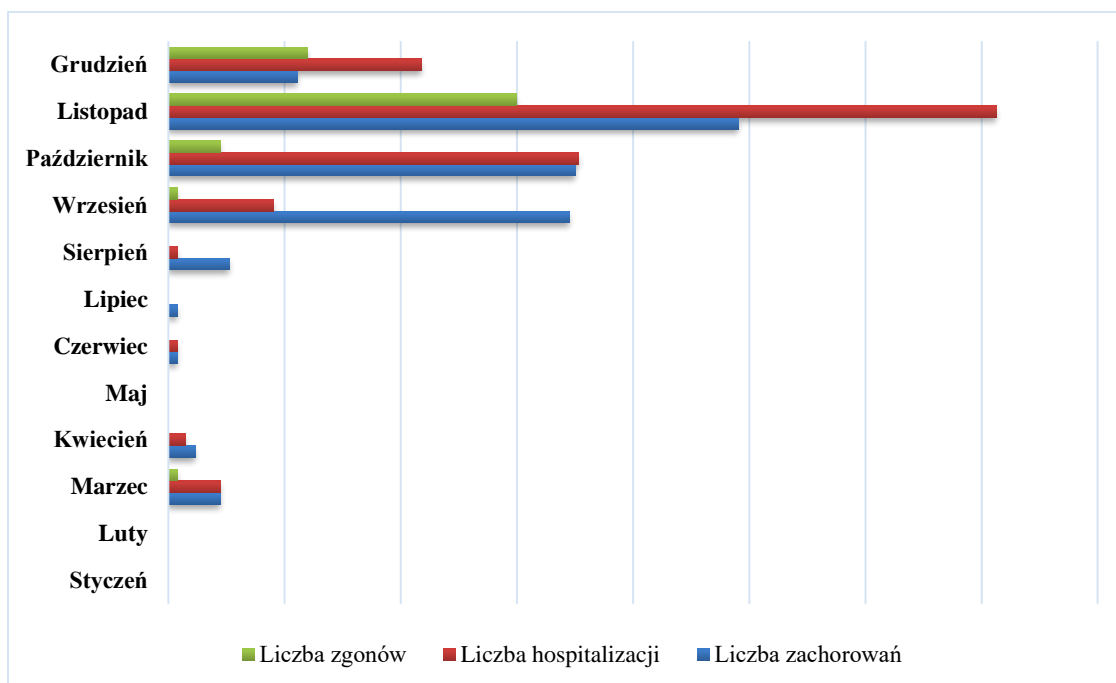
Najwięcej przypadków zachorowań, hospitalizacji oraz zgonów zarejestrowano w listopadzie (654 przypadki- 49,1 % ogółu).

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

Tabela 1. Liczba nowych przypadków, hospitalizacji oraz zgonów w rozbiciu na poszczególne miesiące 2020 roku.

Miesiąc	Liczba zachorowań na COVID-19	Liczba hospitalizacji	Liczba zgonów
Styczeń	0	0	0
Luty	0	0	0
Marzec	6	6	1
Kwiecień	3	2	0
Maj	0	0	0
Czerwiec	1	1	0
Lipiec	1	0	0
Sierpień	7	1	0
Wrzesień	46	12	1
Październik	467	47	6
Listopad	654	95	40
Grudzień	148	29	16
Razem:	1333	193	64

Wykres 7. Liczb nowych przypadków zakażeń, hospitalizacji oraz zgonów w rozbiciu na poszczególne miesiące 2020 roku.

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

Ogniska epidemiczne

W 2020r. zarejestrowano 18 ognisk epidemicznych z czego 17 dotyczyło COVID-19. Ogniska COVID-19 występowały przeważnie w zakładach pracy takich jak: Starostwo Powiatowe w Janowie Lubelskim (20 osób), Fortaco (21 osób), EKOMEL (8 osób), Caterpillar (7 osób), Sąd Rejonowy w Janowie Lubelskim (10 osób), Komenda Policji w Janowie Lubelskim (22 osoby), Janowski Ośrodek Kultury (6 osób), Ośrodek Pomocy Społecznej (3 osoby), Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna (4 osoby); sklep Biedronka (5 osób), a także w placówkach opieki zdrowotnej: NZOZ „Zdrowie” w Zdziłowicach (5 osób), Stacja Dializ Diaverum (12 osób), SPZZOZ w Janowie Lubelskim: Oddział Psychiatrii i Psychogeriatrici (24 osoby), Oddział Wewnętrzny (30 osób), Oddział Dziecięcy (8 osób). Ogniska wystąpiły również w Domu Seniora w Modliborzycach (13 osób) oraz w DPS „Barka” w Janowie Lubelskim (2 ogniska - łącznie 81 osób). Obserwowano także występowanie ognisk domowych (od 2 do 4 osób).

W celu wykrycia zakażenia koronawirusem SARS-CoV-2 konieczne jest przeprowadzanie testów molekularnych (RT-PCR). W ramach działań prewencyjnych na terenie powiatu janowskiego pobrano **1279** wymazów do badań w kierunku wirusa SARS-CoV-2:

- 53 wśród pacjentów oraz personelu ZOL/ZPO;
- 118 wśród pacjentów/pensjonariuszy DPS (w tym badania przesiewowe w ogniskach);
- 155 wśród pracowników DPS (w tym badania przesiewowe w ogniskach);
- 30 wśród osób kierowanych do DPS;
- 20 wśród pracowników placówki opiekuńczo-wychowawczej.

Pozostałe testy na obecność wirusa SARS-CoV-2 wykonywane były również u osób przebywających na obowiązkowej kwarantannie, a także wśród osób z objawami infekcji górnych dróg oddechowych na zlecenie lekarza rodzinnego.

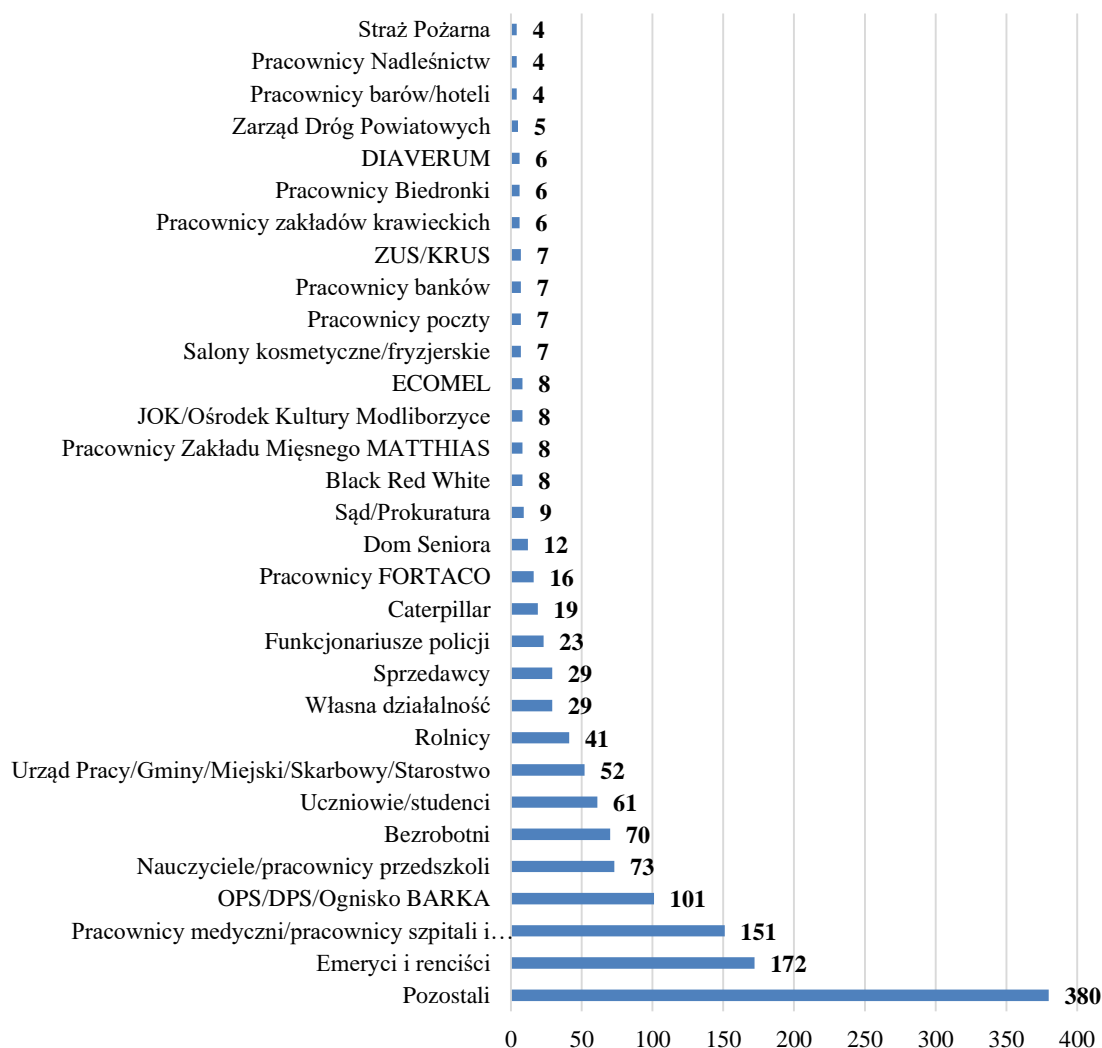
W związku z sytuacją epidemiologiczną na terenie kraju wywołaną zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Janowie Lubelskim sprawował nadzór w zakresie zapobiegania zakażeniom. W związku z zaistniałą sytuacją pracownicy Państwowej Inspekcji Sanitarnej na bieżąco przekazywali wszystkie aktualne informacje podmiotom działalności leczniczej między innymi obowiązujące wytyczne Głównego Inspektora Sanitarnego, dotyczące zakażenia SARS-CoV-2.

Skutecznie prowadzono działania przeciwepidemiczne w oparciu o wczesne zgłaszanie podejrzeń/zachorowań przez lekarzy na COVID-19. Umożliwiało to podjęcie szybkiej i skutecznej diagnostyki, leczenia w warunkach szpitalnych bądź domowych oraz wdrożenia działań profilaktycznych mających na celu ograniczenie rozprzestrzeniania się zachorowań na COVID-19, a w konsekwencji ochronę

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

i prawidłowy nadzór nad stanem zdrowia mieszkańców powiatu janowskiego, który jest głównym obowiązkiem wynikającym z przepisów prawnych.

Wykres 8. Ilość osób zakażonych wirusem SARS-CoV-2 w 2020r. w powiecie janowskim z uwzględnieniem zatrudnienia.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Janowie Lubelskim prowadził szeroko rozumianą oświatę na temat przeciwdziałania wystąpienia zakażeń wirusem SARS-CoV-2.

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

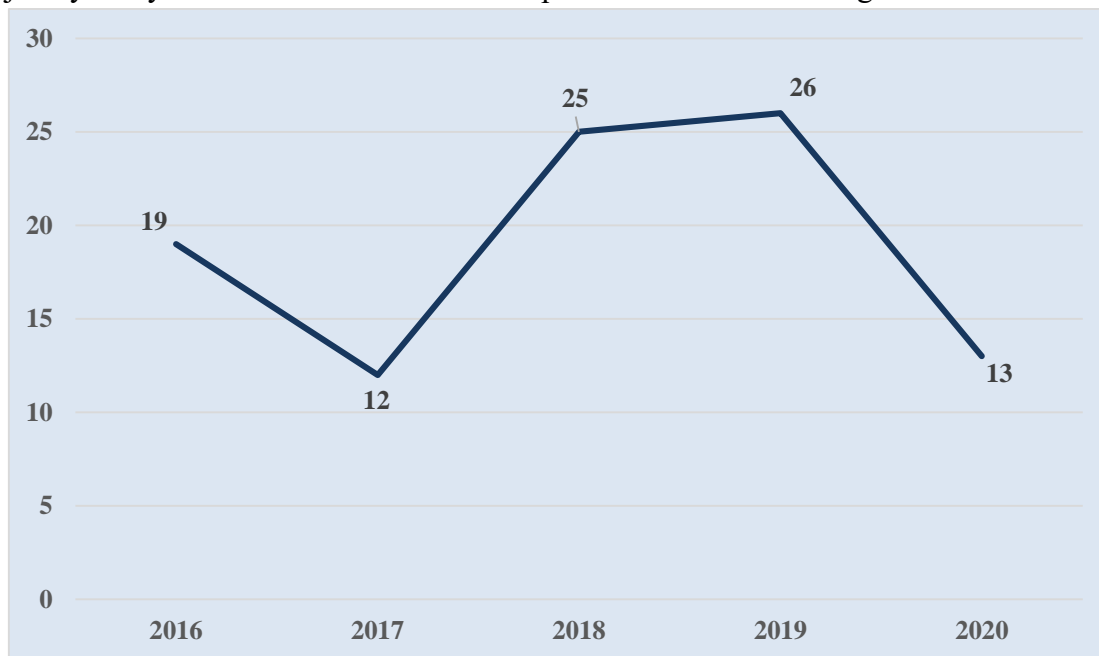
4. Choroby przenoszone drogą pokarmową.

Do chorób przenoszonych drogą pokarmową zalicza się zarówno choroby odzwierzęce przenoszone poprzez żywność, która jest najpowszechniejszym źródłem tych zakażeń, jak również choroby, które występują wyłącznie u człowieka takie jak zakażenia rotawirusowe, norowirusowe, a także wirusowe zapalenie wątroby typu A (wzw typu A) oraz dur brzuszny. W przypadku grupy chorób bakteryjnych zapobieganie przed zachorowaniami polega na przestrzeganiu zasad bezpiecznego przygotowania żywności, natomiast przed wzw typu A oraz dudem brzuszным można zaś skutecznie chronić się poprzez szczepienia. W drodze szczepień można zapobiegać również zakażeniom rotawirusowym, które szerzą się głównie przez kontakt bezpośredni wśród dzieci.

4.1. Zakażenia bakteryjne.

Zatrucia pokarmowe najczęściej są wywołane odzwierzęcymi pałeczkami jelitowymi *Salmonella*.

W 2020 roku zarejestrowano 13 przypadków zachorowań wywołanych pałeczkami *Salmonella*. Wszystkie przypadki to zachorowania sporadyczne nie powiązane epidemiologicznie. W stosunku do 1 osoby prowadzono postępowanie administracyjne dotyczące odsunięcia od pracy do chwili uzyskania trzykrotnych ujemnych wyników badań na nosicielstwo pałeczek *Salmonella/Shigella*.

Wykres 8. Liczba zachorowań wywołanych pałeczkami *Salmonella* w latach 2016 – 2020.

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

Z nadzoru przebadano 22 osoby ze styczności z chorymi. W rejestrze nosicieli pałeczek *Salmonella Enteritidis* zarejestrowano 2 nosicieli.

4.2. Biegunka i zakażenia żołądkowo jelitowe BNO o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu.

W 2020 roku na terenie powiatu zarejestrowano 21 zachorowań z czego 11 przypadków odnotowano u dzieci poniżej dwóch lat (wszystkie hospitalizowane).

4.3. Zakażenie jelitowe wywołane przez *Clostridium difficile*.

W 2020 roku zanotowano 26 przypadków zachorowań wywołanych przez *Clostridium difficile* (wsp. zach. 6,19/10tys.). 19 z nich zarejestrowano na Oddziale Wewnętrznym, 1 na Oddziale Chirurgii Ogólnej, 1 ze Specjalistycznego Oddziału Ratunkowego, Samodzielnego Publicznego Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej w Janowie Lubelskim. Pozostałe 5 przypadków pochodzi ze szpitali z poza powiatu janowskiego.

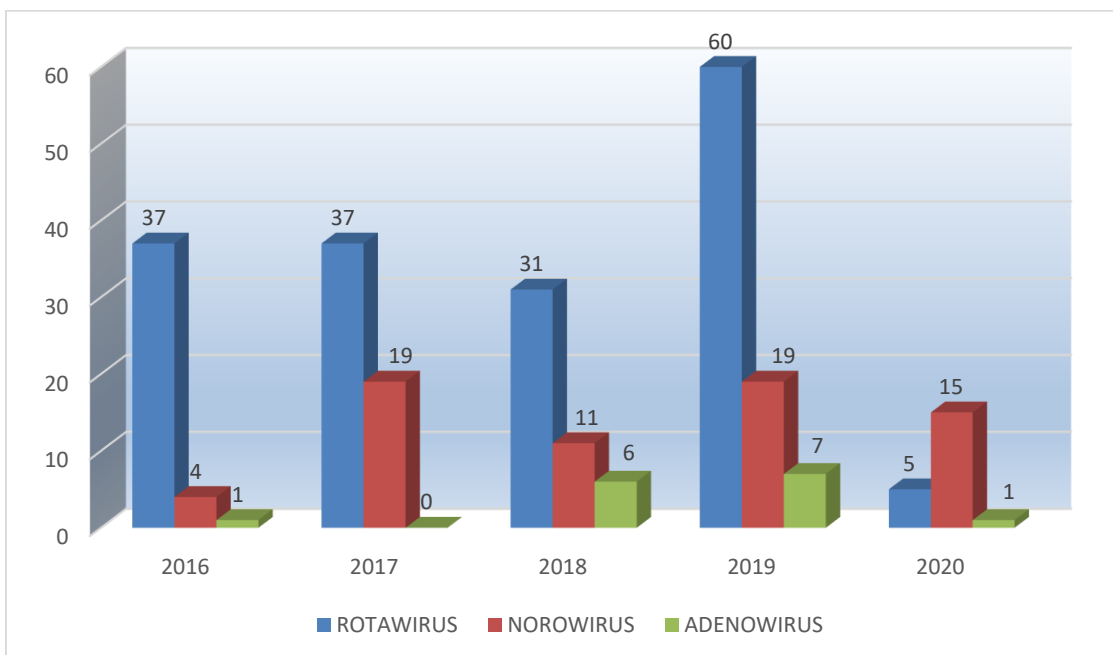
4.4. Zakażenia wirusowe (rotawirusy, norowirusy, adenowirusy).

W odróżnieniu od chorób bakteryjnych, które w większości są pochodzenia odzwierzęcego i szerzą się w wyniku pierwotnego skażenia żywności pochodzenia zwierzęcego (mięso, jaja), najważniejsze choroby przenoszone drogą pokarmową o etiologii wirusowej (rotawirusy, norowirusy i wzw A) występują wyłącznie u ludzi, szerzą się przez kontakt bezpośredni, pośredni lub poprzez wtórne skażenie żywności, w tym często roślinnej (mrożone owoce, zanieczyszczone przez osoby je zbierające).

W 2020 roku zarejestrowano 21 przypadków zakażeń jelitowych wywołanych przez rotawirusy (5 przypadków), norowirusy (15 przypadków), adenowirusy (1 przypadek).

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

Wykres 9. Wirusowe zakażenia jelitowe w oparciu o czynnik chorobotwórczy w latach 2016-2020.

5. Wirusowe zapalenie wątroby typu A.

Zakażenie wirusem zapalenia wątroby typu A (HAV) występuje endemicznie na całym świecie, szczególnie na obszarach o złym stanie sanitarnym. W przypadku WZW A istnieje skuteczna profilaktyka w postaci szczepień ochronnych. W 2020 roku na terenie powiatu nie notowano zachorowań na WZW typu A.

Aby zapobiegać występowaniu chorób przenoszonych drogą pokarmową zawsze należy przestrzegać tzw. **5 kroków do bezpiecznej żywności** (zalecenia WHO) tj.:

- utrzymywać czystość rąk przed przygotowaniem i spożywaniem żywności oraz miejsc, w których są przygotowywane posiłki,
- oddzielać żywność surową od ugotowanej,
- poddawać żywność właściwej obróbce termicznej (gotowanie, pieczenie itp.),
- przechowywać żywność w prawidłowych warunkach chłodniczych, używać bezpiecznej wody i żywności.

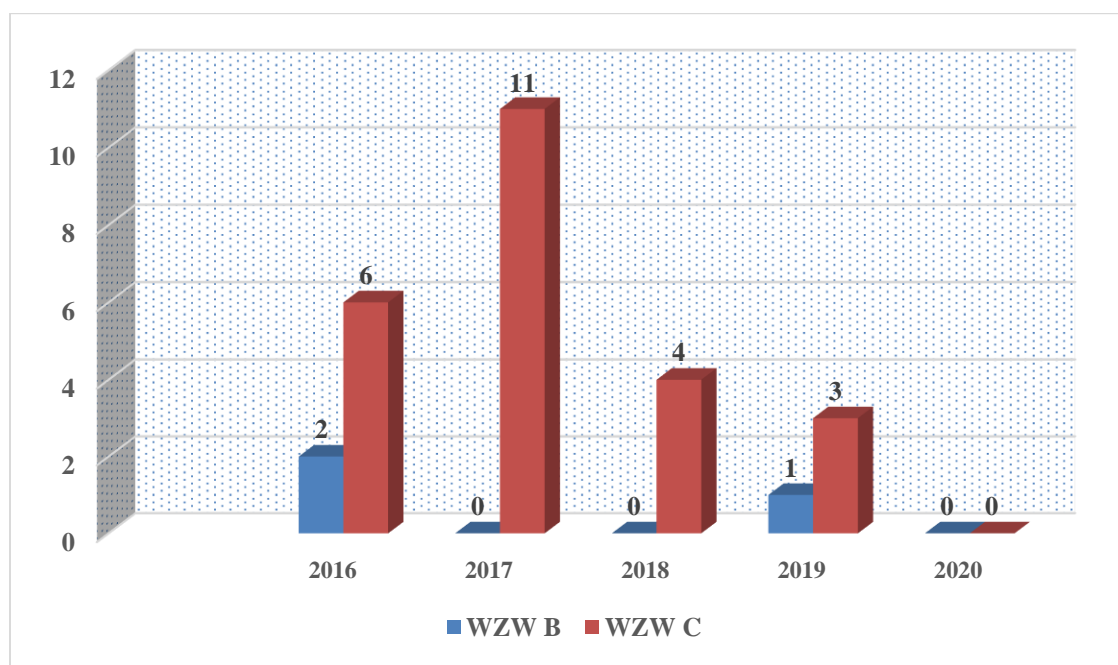
6. Choroby krwiopochodne.

Do zakażenia dochodzi poprzez kontakt z zakażoną krwią (wirus znajduje się w krwi i tkankach nosiciela) lub kontakt z przedmiotami, które zostały nią zanieczyszczone, wyłącznie w przypadku przerwania ciągłości tkanek np. nakłucia, rozcięcia skóry lub błony śluzowej w momencie nie przestrzegania standardów higieniczno-sanitarnych.

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

Zakażenie może wystąpić także w warunkach domowych, gdy członkowie rodziny, najczęściej nieświadomi zakażenia, używają wspólnych przyborów higienicznych (np. maszynek do golenia, cążek do paznokci, szczoteczek do zębów). Zagrożenie może pojawić się także przy zabiegach poprawiających urodę przebiegających z nakłuwaniem skóry/błon śluzowych ciała i twarzy (np. mikrodermabrazja, usuwanie zmarszczek, botoks), w czasie zabiegów typu tatuaż, piercing oraz w czasie usług kosmetycznych w rodzaju manicure, pedicure, które przeprowadzone niejałowym sprzętem i niezgodnie z procedurami higienicznymi niosą istotne ryzyko zakażenia HCV, a także HBV czy HIV. W 2020 roku nie rejestrowano zakażeń krwiopochodnych.

Wykres 10. Liczba zachorowań na WZW typu B i C w latach 2016 - 2020.

7. Choroby odzwierzęce.

Istotną grupę zagrożeń stanowią także choroby odzwierzęce przenoszone przez wektory (stawonogi), zoonozy nabywane w wyniku bezpośredniego kontaktu z chorym zwierzęciem (np. wścieklizna) oraz choroby pasożytnicze (bąblowica). Na niektóre zoonozy (np. borelioza, kleszczowe zapalenie mózgu) narażone są statystycznie bardziej pewne grupy zawodowe takie jak leśnicy i rolnicy.

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

7.1. Borelioza.

W 2020 roku zarejestrowano 50 przypadków zachorowań na boreliozę (2019r. - 74 przypadków). Rumień wędrujący wystąpił u 43 osób. Reszta to zachorowania z objawami ze strony układu kostno-stawowego. Zachorowania były skutkiem pokąsania przez kleszcze, do których dochodziło na terenie ogródków przydomowych, w parkach, lasach mieszanych oraz na łąkach w powiecie janowskim. W 2020r. zachorowalność na boreliozę wyniosła **10,79/10tys.** (2019r. - **16,04/10tys.**)

Tabela 2. Dane epidemiologiczne wg wywiadów z zachorowań zgłoszonych w 2019 i 2020 roku.

1. wiek/pleć	2019r.			2020r.		
	K	M	ogółem	K	M	ogółem
0-4	0	0	0	0	0	0
od 5 do 9	0	0	0	0	0	0
od 10 do 14	2	0	2	0	0	0
15-19	0	0	0	0	0	0
20-29	0	2	2	1	1	2
30-39	3	6	9	2	4	6
40-49	5	9	14	4	4	8
50-59	12	7	19	5	9	14
60-64	8	4	12	1	3	4
65+	6	10	16	11	5	16
ogółem	36	38	74	24	26	50
2.grupa zawodowa/pleć	2019r.			2020r.		
Rolnicy	10			15		
Leśnicy, inni pracownicy leśni	3			1		
3. objawy choroby/pleć	K	M	ogółem	K	M	ogółem
Faza wczesna - rumień wędrujący	19	15	34	22	21	43
Inne zmiany skórne (lymphocytoma,	0	0	0	0	0	0

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

zanikowe zapalenie skóry)						
Borelioza układu kostno-stawowego	17	23	40	2	5	7
Jednocześnie rumień i bóle stawów wśród w/w osób	0	0	0	0	0	0
Borelioza układu krążenia	0	0	0	0	0	0
Neuroborelioza	0	0	0	0	0	0
Inne	0	0	0	0	0	0

7.2. Bąblowica

Bąblowica jest chorobą odzwierzęcą, wywołaną przez larwy tasiemców bąblowcowych: *Echinococcus granulosus* lub *Echinococcus multilocularis*. Człowiek jest przypadkowym i nietypowym żywicielem pośrednim obu tych tasiemców. Bąblowica to przypadłość rzadko atakująca ludzi (co roku w Polsce odnotowuje się kilkadziesiąt przypadków zachorowań). Jednak jej pojawienie się stanowi zagrożenie i nieodwracalne powikłania, zatem nie należy jej lekceważyć.

W 2020 roku zarejestrowano 1 potwierdzony przypadek bąblowicy.

7.3. Pokąsania przez zwierzęta.

W 2020 roku zarejestrowano 32 przypadki pokąsań przez zwierzęta:

- 27 przypadków to pokąsania przez psy,
- 4 przypadki to pokąsania przez koty,
- 1 przypadek pokąsania przez nietoperza.

W przypadku pokąsania przez nietoperza nie było możliwości poddania zwierzęcia obserwacji weterynaryjnej celem wykluczenia wścieklizny. Osoba pokąsana została zakwalifikowana do szczepienia przeciwko wściekliznie.

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

Tabela 3. Liczba pokąsań przez zwierzęta.

Razem	Liczba pokąsań							Liczba osób szczepionych przeciwko wściekliznie	Liczba stwierdzonych wścieklizn			
	Ogółem	przez psy			inne zwierzęta				domowe			
		w tym:			Ogółem	w tym:			Psy	Inne	Leśne	Leśne
		Bezpańskie	Znane	W tym szczepione		Domowe	Leśne					
32	27	9	18	1	5	4	1	1	-	-	-	-

8. Neuroinfekcje.

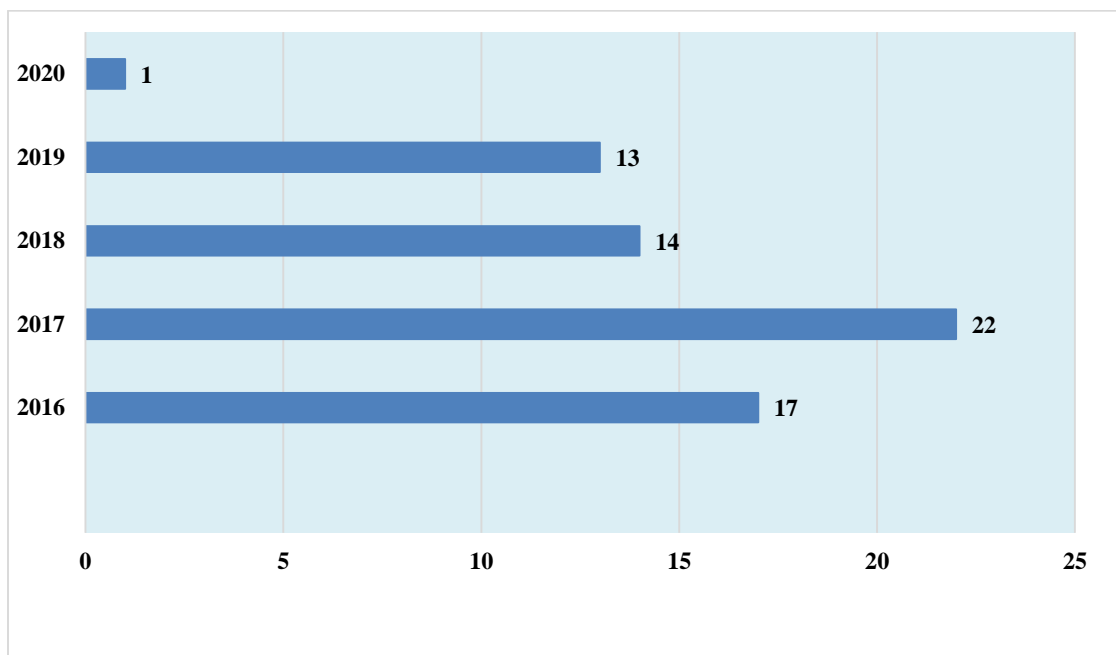
Jednostki chorobowe zaliczane do tej grupy wywołują infekcje ośrodkowego układu nerwowego. W 2020 roku nie rejestrowano przypadków neuroinfekcji.

9. Gruźlica.

W 2020r. zarejestrowano 1 przypadek zachorowania na gruźlicę płuc (gruźlica prątkująca). Osoba podjęła leczenie. Nie notowano ognisk zachorowań na gruźlicę. Porównując rok 2019 ilość przypadków zachorowań na gruźlicę diametralnie spadła. Zachorowalność na gruźlicę w 2020r. wyniosła **0,21/10 tys.** (2019r. – 2,82/10 tys)

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

Wykres 11. Zachorowalność na gruźlicę w latach 2016 – 2020.

W 2020 roku opracowano epidemiologicznie **1554** przypadków zachorowań na choroby zakaźne. Ocena sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych w powiecie janowskim została sporządzona w oparciu o dane o przypadkach zachorowań i zakażeń, jakie zostały zgłoszone do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej zgodnie z obowiązującymi przepisami (Ustawa z dnia 5 grudnia 2008r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (t. j. Dz. U. 2020r. poz. 1945 ze zm.)). W 2019r. na terenie powiatu janowskiego zarejestrowano 546 zachorowań na choroby zakaźne.

Z powodu chorób zakaźnych hospitalizowano 301 osób (19,4% wszystkich zarejestrowanych przypadków). Zarejestrowano 65 zgonów z powodu choroby zakaźnej (1 zgon - gruźlica płuc, 64 zgony – COVID-19).

Ze względu na wystąpienie choroby zakaźnej dotychczas niewystępującej tj. COVID-19 oraz dużej zachorowalności na świecie, sytuację epidemiologiczną na terenie powiatu janowskiego w 2020 roku można uznać za niestabilną, choć liczba zachorowań na inne choroby zakaźne zmniejszyła się w porównaniu do roku poprzedniego. Niewątpliwie miało to związek z licznymi ograniczeniami, zakazami i nakazami wprowadzonymi przez polski rząd.

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

Tabela 4. Choroby zakaźne i zakażenia, zgłoszone w latach 2016 - 2020

L.P.	JEDNOSTKA CHOROBOWA	ROK 2016	ROK 2017	ROK 2018	ROK 2019	ROK 2020
1.	Salmonellozy – zatrucia pokarmowe	19	12	25	26	13
2.	Bakteryjne i wirusowe zakażenia jelitowe	110	135	109	153	42
3.	Ospa wietrzna	186	42	101	165	35
4.	Różyczka	0	0	0	0	0
5.	Wirusowe Zapalenie Wątroby Typu C	6	11	4	3	0
6.	Wirusowe zapalenie wątroby B	2	0	0	1	0
7.	Świnka	2	1	0	0	0
8.	Pokąsania przez zwierzęta podejrzane o wściekliznę	35	40	43	73	32
9.	Podjęto szczepienia p/wściekliznie u osób pokąsanych przez zwierzęta	2	0	3	10	1
10.	Borelioza	36	70	68	74	50
11.	Szkarlatyna (płonica)	9	5	3	22	5
12.	Zapalenie mózgu i opon mózgowo-rdzeniowych	2	0	1	2	0
13.	Grypa i zachorowania grypopodobne	221+6 przypadków potwierdzonej grypy typu A i AH1N1	179+1 przypadków grypy wywołanej niezidentyfikowanym wirusem	2256+1 przypadków grypy wywołanej niezidentyfikowanym wirusem + 1 przypadków potwierdzonej grypy typu B	3140+ 6 przypadków potwierdzonej grypy typu A + 4 przypadki grypy wywołanej niezidentyfikowanym wirusem	2818+ 6 przypadków potwierdzonej grypy typu A
14.	Róża	2	0	3	2	3
15.	Zatrucie jadem kielbasianym (botulizm)	0	0	0	0	0
16.	Gruźlica	17	22	14	13	1
17.	Krzusiec	1	3	0	0	0

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

18.	Zatrucia pestycydami	0	2	0	1	0
19.	Mikobakterioza	0	2	0	0	0
20.	Inwazyjna Choroba Meningokokowa	1	1	0	0	0
21.	AIDS	0	0	0	0	0
22.	Wrodzony zespół różyczkowy	0	0	0	0	0
23.	Kiła	0	1	0	1	0
24.	Lamblioza	0	0	0	0	0
25.	Zapalenie jelitowe wywołane Clostridium difficile	2	36	12	16	26
26.	Choroby wywołane przez Streptococcus pneumoniae	1	1	3	3	4
27.	Zatrucia naturalnie toksycznymi substancjami spożytymi jako pokarm - grzyby	3	0	0	5	0
28.	Kleszczowe zapalenie mózgu	0	0	0	1	0
29.	Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19)	0	0	0	0	1333

10. Sytuacja epidemiologiczna w szpitalach – ogniska epidemiczne.

Nadzór nad zakażeniami szpitalnymi i drobnoustrojami alarmowymi ma charakter wewnątrzszpitalny i regulowany jest przepisami ustawy z dnia 5 grudnia 2008r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi. Kierownicy podmiotów leczniczych są zobowiązani między innymi do: monitorowania i rejestracji zakażeń szpitalnych oraz czynników alarmowych, wykonywania badań laboratoryjnych i ich weryfikację, sporządzania i przekazywanie raportów o bieżącej sytuacji epidemiologicznej szpitala, oraz zgłaszania w ciągu 24 godzin potwierdzonego epidemicznego wzrostu liczby zakażeń szpitalnych.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 23 grudnia 2011r. w sprawie listy czynników alarmowych, rejestrów zakażeń szpitalnych i czynników alarmowych oraz raportów o bieżącej sytuacji epidemiologicznej szpitala Państwowa Inspekcja Sanitarna otrzymuje zbiorcze roczne dane dotyczące patogenów alarmowych występujących w szpitalach oraz dane dotyczące zakażeń w sytuacji wystąpienia potwierdzonego epidemicznego wzrostu ich liczby - informacje o ogniskach zakażeń w szpitalach. W 2020 roku w Samodzielnym Publicznym Zespole Zakładów Opieki Zdrowotnej w Janowie Lubelskim zanotowano i opracowano epidemiologicznie 3 ogniska o etiologii SARS-CoV-2.

Pierwsze wystąpiło w dniu 03.10.2020r., na oddziale wewnętrznym. Ognisko zostało zgłoszone poprzez raport wstępny i końcowy do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Janowie Lubelskim i opracowane epidemiologicznie. Liczba pacjentów

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

z zakażeniem w ognisku 8, liczba personelu z zakażeniem 23, liczba zgonów 5. Łącznie wykonano 174 badań przesiewowych w kierunku COVID-19. Jak wynika z raportu końcowego prawdopodobnym źródłem zakażenia w ognisku był pacjent przyjęty do oddziału z niespecyficznymi objawami dla COVID-19. Ognisko wygaszone zostało w dniu 29.10.2020r.

Drugie ognisko dotyczyło oddziału dziecięcego. Ognisko zostało zgłoszone poprzez raport wstępny z dnia 07.10.2020r., i końcowy z dnia 01.12.2020r., do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Janowie Lubelskim i opracowane epidemiologicznie. Liczba pacjentów z zakażeniem 3, liczba personelu 8. Ogółem na oddziale przebadano 65 osób. Jak wynika z raportu końcowego prawdopodobnym źródłem zakażenia w ognisku była zakażona pielęgniarka.

Trzecie ognisko wystąpiło na oddziale psychiatrii i psychogeriatrici, łącznie potwierdzono zakażenie u 24 osób (u 12 osób z personelu i 12 pacjentów). Pierwsze potwierdzone zachorowanie na oddziale wystąpiło w dniu 03.11.2020r. Ognisko zostało wygaszone dnia 27.11.2020r. Jak ustalono w trakcie dochodzenia epidemiologicznego, prawdopodobnym źródłem zakażenia w ognisku była zakażona pacjentka.

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

III. ODPADY MEDYCZNE

Odpady medyczne to odpady powstające w związku z udzielaniem świadczeń zdrowotnych oraz prowadzeniem badań i doświadczeń naukowych w zakresie medycyny.

W odpadach medycznych wyróżniamy:

- **odpady zakaźne o kodzie 18 01 03, 18 01 03, 18 01 80 i 18 01 82** z wyjątkiem odpadów medycznych o ostrych końcach i krawędziach, zbiera się w miejscu ich powstawania do pojemników lub worków jednorazowego użycia z folii polietylenowej, koloru czerwonego, wytrzymałych, odpornych na działanie wilgoci i środków chemicznych, z możliwością jednokrotnego zamknięcia.

- **odpady niebezpieczne, inne niż zakaźne, o kodach 18 01 06, 18 01 08, 18 01 10** z wyjątkiem odpadów medycznych o ostrych końcach i krawędziach, zbiera się w miejscu ich powstawania do pojemników lub worków jednorazowego użycia z folii polietylenowej, koloru żółtego, wytrzymałych, odpornych na działanie wilgoci i środków chemicznych, z możliwością jednokrotnego zamknięcia.

- **odpady medyczne o ostrych końcach i krawędziach** zbiera się w miejscu ich powstawania do pojemników jednorazowego użycia, sztywnych, odpornych na działanie wilgoci, mechanicznie odpornych na przekłucie lub przecięcie w sposób pozwalający na jednoznaczne zidentyfikowanie przeznaczenia pojemnika.

Postępowanie z odpadami medycznymi jest uzależnione od rodzaju odpadów, ich właściwości i dopuszczalnych sposobów dalszego przetwarzania (odzysku lub unieszkodliwiania). Wśród odpadów medycznych rozróżnia się także odpady o ostrych końcach i krawędziach.

Postępowanie z odpadami medycznymi jest uzależnione od rodzaju odpadów, ich właściwości i dopuszczalnych sposobów dalszego przetwarzania (odzysku lub unieszkodliwiania). Organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej sprawują nadzór sanitarny nad postępowaniem z odpadami medycznymi w miejscach ich powstawania realizując zadania z zakresu zdrowia publicznego.

W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego kontrolowane jest postępowanie z odpadami medycznymi w: szpitalach, zakładach, zakładach pielęgnacyjno-opiekuńczych, zakładach-rehabilitacji leczniczej, podmiotach udzielających ambulatoryjnych świadczeń zdrowotnych (przychodniach, poradniach, ośrodkach zdrowia, zakładach badań diagnostycznych i medycznych laboratoriach diagnostycznych, zakładach rehabilitacji leczniczej, praktykach zawodowych).

Sprawowanie nadzoru sanitarnego nad postępowaniem z odpadami medycznymi w miejscach ich powstawania obejmuje etap od momentu ich wytworzenia przez wytwórcę, do magazynowania wstępnego włącznie, z uwzględnieniem zakaźnych

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

odpadów medycznych powstałych w wyniku świadczenia usług na wezwanie do miejsc ich wstępnego magazynowania.

W trakcie przeprowadzania kontroli zwracano szczególną uwagę na:

- procedury postępowania z odpadami,
- zasady segregacji i warunki gromadzenia, w tym odpadów medycznych o ostrych końcach i krawędziach,
- kolorystykę i oznakowanie pojemników i worków do gromadzenia odpadów medycznych,
- sposób transportu wewnętrznego odpadów medycznych,
- stan sanitarny środków i pojemników do transportu wewnętrznego odpadów medycznych,
- stan sanitarno-techniczny oraz wyposażenie miejsc do dezynfekcji, mycia i przechowywania środków transportu wewnętrznego,
- stan sanitarno-techniczny, wyposażenie, sposób i warunki magazynowania w miejscach wstępnego przechowywania odpadów medycznych.

Wszystkie podległe podmioty lecznicze mają podpisane umowy na utylizację i transport odpadów medycznych z firmą Utylimed z Lublina lub firmą Remondis z siedzibą w Warszawie.

Odpady medyczne o kodzie 180103 zbierane były do worków jednorazowego użytku z folii polietylenowej koloru czerwonego. Odpady medyczne o ostrych końcach gromadzone były w pojemnikach jednorazowego użycia o twardych, sztywnych ściankach. Po napełnieniu do 2/3 objętości bądź po upływie 72 godzin od momentu otwarcia pojemniki i worki były zamykane. Do momentu odbioru przechowywane w lodówce w wyznaczonym do tego celu pomieszczeniu. Częstotliwość odbioru odpadów medycznych była zgodna z obowiązującymi przepisami. Podczas każdej kontroli sanitarnej sprawdzane były karty odbioru odpadów medycznych.

Odpady komunalne gromadzone w typowych kontenerach lub pojemnikach, opróżniane w miarę potrzeb przez Zakłady Gospodarki Komunalnej lub Urzędy Gmin. W 2020r. nie stwierdzono nieprawidłowości w usuwaniu odpadów.

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

IV. DZIAŁANIA PAŃSTWOWEJ INSPEKCJI SANITARNEJ W OBSZARZE SZCZEPIEŃ OCHRONNYCH

Znaczący wpływ na sytuację epidemiczną w powiecie ma działanie Państwowej Inspekcji Sanitarnej w dziedzinie propagowania i nadzoru nad szczepieniami.

1. Kierunki ewolucji Programu Szczepień Ochronnych.

W 2020 roku szczepienia w powiecie janowskim odbyły się zgodnie z wykazem obowiązkowych szczepień ochronnych i grup osób zobowiązanych do poddania się tym szczepieniom określonym w art. 17 ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi i rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 18 sierpnia 2011 roku w sprawie obowiązkowych szczepień ochronnych. Obowiązkiem szczepień ochronnych objętych było 13 chorób zakaźnych: błonica, tężec, krztusiec, gruźlica, inwazyjne zakażenie *Hemophilus influenzae* typu b, inwazyjne zakażenie *Streptococcus pneumoniae*, nagminne zakażenie przyusznic (świnka), odra, różyczka, ospa wietrzna, ostre nagminne porażenie dziecięce (poliomyelitis), wirusowe zapalenie wątroby typu B oraz wścieklizna. W odniesieniu do każdej z tych chorób w ogłoszonym przez Głównego Inspektora Sanitarnego komunikacie w sprawie Programu Szczepień Ochronnych określono osoby lub grupy osób oraz wiek, przesłanki wynikające ze stanu zdrowia i przesłanki epidemiologiczne, zgodnie z którymi dane szczepienie powinno zostać przeprowadzone.

Korzystna sytuacja epidemiologiczna większości chorób jest wynikiem skutecznych działań zapobiegawczych, poprzez wieloletnie szczepienia ochronne. Poziom zaszczepienia jest bardzo ważnym, pozytywnym miernikiem stanu zdrowia populacji. Uzasadnia on potrzebę rzetelnego monitorowania zmian zachodzących w tym zakresie. Stan „wyszczepienia” polskiej populacji zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych od lat utrzymuje się na europejskim lub nawet wyższym poziomie.

W powiecie janowskim szczepienia prowadzone są w 16 punktach (z czego 3 zostały przekazane przez LPWIS pod nadzór PPIS w Janowe Lubelskim), należących

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

zarówno do publicznych jak i niepublicznych podmiotów leczniczych. W ramach sprawowanego nadzoru przeprowadzane były kontrole w punktach szczepień w zakresie:

- prawidłowego realizowania Programu Szczepień Ochronnych z uwzględnieniem przestrzegania wytycznych dotyczących zachowania terminów i odstępów między szczepieniami;
- prawidłowej gospodarki nad szczepionkami przeznaczonymi do realizacji obowiązkowych szczepień ochronnych;
- zachowania zasad łańcucha chłodniczego podczas transportu oraz przechowywania szczepionek;
- sporządzania sprawozdań z wykonanych szczepień oraz osób uchylających się od szczepień;
- prawidłowości prowadzenia dokumentacji szczepień ochronnych w tym nad sposobem przekazywania kart uodpornienia;
- zachowania zasad higieny podczas wykonywania szczepień;
- niepożądanych odczynów poszczepiennych;
- oceny postępowania w obiektach w związku z obecną sytuacją epidemiologiczną na terenie kraju wywołaną zakażeniami wirusem SARS-CoV-2.

W 2020r. przeprowadzono 19 kontroli punktów szczepień, podczas których nie stwierdzono nieprawidłowości.

Karty szczepień wypełniane są prawidłowo, zawierają datę i godzinę szczepienia, datę ważności szczepionki, numer i serię oraz podpis osoby wykonującej szczepienie. Każda osoba przed szczepieniem jest badana przez lekarza, co potwierdzone jest wpisem w dokumentacji medycznej pacjenta. Wykonawstwo szczepień ochronnych dostosowane było do zasad bezpieczeństwa, jakie należało zachować w okresie pandemii koronawirusa SARS-CoV-2.

2. Sposób przekazywania szczepionek prowadzącym obowiązkowe szczepienia ochronne – dystrybucja szczepionek.

Transport szczepionek do magazynu Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Janowie Lubelskim odbywa się z Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Lublinie. Natomiast świadczeniodawcy przeprowadzający obowiązkowe szczepienia ochronne, pobierają preparaty szczepionkowe z magazynu Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Janowie Lubelskim. Transport i przechowywanie preparatów szczepionkowych odbywa się z zachowaniem łańcucha chłodniczego w temperaturze od 2 – 8°C.

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

Tabela 1. Monitoring temperatur u urządzeniach chłodniczych punktów szczepień, które mają zawartą umowę z NFZ na realizację świadczeń.

Liczba nadzorowanych punktów szczepień	Liczba punktów szczepień posiadających rejestrator temperatur z możliwością wydruku temperatur z funkcją powiadamiania sms	Liczba punktów szczepień posiadających rejestrator wyłącznie z funkcją wydruku temperatur	Liczba punktów szczepień nie posiadających rejestratora	W przypadku punktów szczepień nie posiadających rejestratora wskazać sposób monitorowania łańcucha chłodniczego	Liczba punktów szczepień posiadających inne rozwiązania techniczne.
16	2	0	14	Zwykły odczyt z termometru, prowadzenie rejestru temperatur w formie papierowej, min. 2 x dziennie.	0

Monitoring temperatur w lodówkach znajdujących się Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Janowie Lubelskim, prowadzony jest całodobowo, z możliwością wydruku oraz funkcja powiadamiania sms na telefon alarmowy.

W 2020r. nie odnotowano utylizacji preparatów szczepionkowych w podległych punktach szczepień.

4. Wyszczepialność dzieci i młodzieży w powiecie janowskim wg sprawozdań MZ - 54.

Dane o stanie wyszczepienia dzieci i młodzieży są zbierane i analizowane z punktów szczepień na terenie całego powiatu janowskiego, a następnie przekazywane w raportach MZ-54 do Lubelskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, który udostępnia je Głównemu Inspektorowi Sanitarnemu i Narodowemu Instytutowi Zdrowia Publicznego - Państwowemu Zakładowi Higieny.

Poddając analizie stan zaszczepienia dzieci i młodzieży oraz osób w sposób szczególny narażonych na zakażenie w 2020r. należy stwierdzić, że w dalszym ciągu utrzymuje się wysoki poziom zaszczepienia osób podlegających szczepieniu uzyskany w latach poprzednich. Szczepienia niemowląt i dzieci do 2 roku życia zgodnie z zasadami PSO wykonywane są bez większych opóźnień i nieprawidłowości.

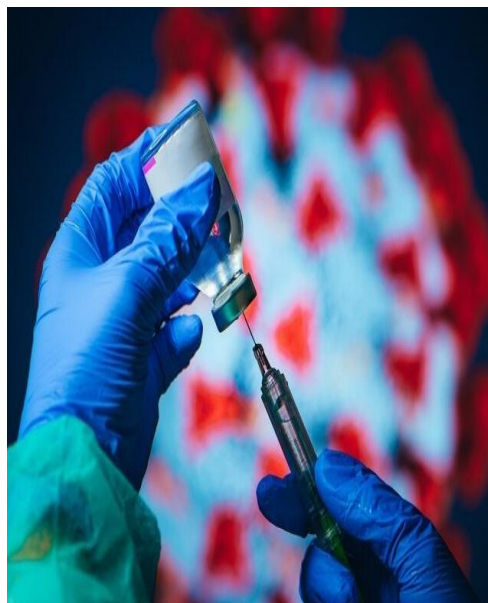

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

Bardzo skutecznym sposobem zapobiegania zachorowaniom na gruźlicę jest szczepienie dzieci w 1 roku życia, a najlepiej kiedy dziecko nie miało jeszcze kontaktu ze środowiskiem zewnętrznym.

Tabela 5. Stan zaszczepienia dzieci urodzonych w 2020 roku przeciw gruźlicy w powiecie janowskim.

Szczepienia noworodków wykonane w roku 2020	Liczba zaszczepionych w ciągu 24 godz. po urodzeniu	244
	Liczba zaszczepionych po 24 godz. od urodzenia do 14 dnia życia	51
	Liczba zaszczepionych po 14 dniu życia do 11 miesiąca życia	4
	Liczba zaszczepionych w 12 miesiącu życia	0
	Szczepienia w wieku >12 m. życia (do ukończenia 15 r.ż.)	0

Szczepienie WZW B jest obowiązkowe dla wszystkich niemowląt oraz zalecane dla osób dorosłych z grup ryzyka wcześniej niezaszczepionych. Dla osób zdrowych wystarczą 3 dawki szczepionki (0-1-6 miesięcy), nie ma potrzeby sprawdzania poziomu przeciwciał ani podawania dawek przypominających.

Wg danych zebranych z wszystkich punktów szczepień na terenie naszego powiatu do szczepienia przeciwko WZW B podlega 307 osób z 2020 roku.

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

Tabela 6. Liczbowy i procentowy stan zaszczepienia dzieci urodzonych w 2020 roku przeciw WZW B i Streptococcus Pneumoniae w powiecie janowskim.

WZW typu B		S. PNEUMONIAE
Szczepienia podstawowe		
pierwotne	uzupełniające	pierwotne
136 (44,3%)	95 (30,9%)	144 (46,9%)

Tabela 7. Stan zaszczepienia liczbowy i procentowy dzieci urodzonych w 2020 roku przeciwko Błonicy, Tężcowi, Krztuścowi, Poliomyelitis, H. Influenzae w powiecie janowskim.

BŁONICA, TĘŻEC	KRZTUSIEC	POLIOMYELITIS	H.INFLUENZAE
pierwotne	pierwotne	pierwotne	pierwotne
117 (38,1%)	117 (38,1%)	117 (38,1%)	117 (38,1%)

Rocznik 2015 – szczepienia przeciwko błonicy, tężcowi, krztuścowi i poliomyelitis dawka przypominająca 356 dzieci w roczniku – zaszczepiono 224 osób (62,9%).

Rocznik 2011 – szczepienia przeciwko odrze, śwince i różyczce dawka przypominająca – 353 dzieci w roczniku – zaszczepiono 266 osób (73%).

Rocznik 2007 – II dawka przypominająca szczepionki przeciwko błonicy, tężcowi i krztuścowi – z 435 osób w roczniku zaszczepiono 290, co stanowi 66,1%.

Rocznik 2002 - III dawka przypominająca szczepionki przeciwko błonicy i tężcowi – 444 osoby w roczniku – zaszczepiono 276 osób (62,1%).

Szczepienia niemowląt i dzieci do 2 roku życia zgodnie z zasadami przez PSO wykonywane są bez większych opóźnień i nieprawidłowości.

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

Tabela 8. Zużycie poszczególnych preparatów szczepionkowych w 2020 roku w porównaniu do roku 2019.

Rodzaj szczepionki	Ilość podanych dawek w 2019r.	Ilość podanych dawek w 2020r.
szczepionka p/ <i>Streptococcus pneumoniae</i> 13 inj. 1 dawka grupy ryzyka	91	162
szczepionka p/ <i>Streptococcus pneumoniae</i> inj. 1 dawka cała populacja	785	790
szczepionka p/ospie wietrznej 1 dawka	4	7
Szczepionki wysokoskojarzone DTP+IPV+HIB grupy ryzyka	138	218
Szczepionka p/ gruźlicy BCG (noworodki)	297	201
Szczepionka przeciw tężcowi – toksoid tężcowy	688	617
Szczepionka p/ odrze, śwince, różyczce	795	840
Szczepionka p/WZW typu B dla dzieci	730	715
Szczepionka p/WZW typu B dla dorosłych	14	48

W 2020 roku odnotowano 1 łagodny Niepożądany Odczyn Poszczepienny (w 2019r. zgłoszono 2 Niepożądane Odczyny Poszczepienne).

Przypadek dotyczył szczepienia przeciwko:

- błonica, tężec, krztusiec, poliomyelitis szczepionką INFANRIX-IPV s. AC20B387AA dw. 30.04.2021r.

U dziecka wystąpiła drobnoplamista wysypka na całym ciele, stan podgorączkowy, ból brzucha oraz osłabienie. Po zastosowanym leczeniu farmakologicznym wysypka ustąpiła.

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

Obserwujemy spadek liczby dzieci i młodzieży podlegających szczepieniom. Jest to wynikiem uzyskania pełnoletności i wyjścia poza obowiązkowy kalendarz szczepień roczników wyżu demograficznego. Jednoczesny stopniowy, powolny wzrost urodzeń dzieci w powiecie janowskim nie rekompensuje tej różnicy. Podane analizy wyszczepialności odnoszą się do liczby dzieci i młodzieży faktycznie zadeklarowanych do poradni podstawowej opieki zdrowotnej.

5. Uchylenie się od obowiązku szczepień ochronnych przez osoby prawnie do tego zobowiązane, jako czynnik determinujący możliwy spadek stanu zaszczepienia populacji przeciw chorobom zakaźnym – działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej podejmowane w celu egzekwowania tego obowiązku.

Za osobę uchylającą się od obowiązku szczepień ochronnych uważa się osobę sprawującą opiekę nad osobą bezradną, która nie poddała się wymaganemu prawem szczepieniu ochronnemu, pomimo nałożonego na nią takiego obowiązku.

Na dzień 31.12.2020r. w powiecie janowskim zarejestrowano 17 osób uchylających się od obowiązkowych szczepień ochronnych, które nie poddały szczepieniom 10 dzieci. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Janowie Lubelskim wystosował 22 wezwania do wykonania obowiązkowych szczepień ochronnych.

Kierowane były liczne pisma do wszystkich podległych podmiotów leczniczych, w których zwracano się z prośbą o włączenie się w intensywne działania na rzecz promowania szczepień ochronnych jako skutecznej formy profilaktyki. Udostępniane były rzetelne informacje na temat szczepień ochronnych na portalach społecznościowych. Wielokrotnie udzielane były odpowiedzi na pytania dotyczące szczepień osobom biorącym udział w realizacji Programu Szczepień Ochronnych.

Z rodzicami przeprowadzane były rozmowy telefoniczne, podczas których informowano ich o obowiązku jaki na nich spoczywa, o korzyściach płynących ze szczepień ochronnych oraz o ewentualnych konsekwencjach z dalszego nieszczepienia swojego dziecka.

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

V. STAN SANITARNY PODMIOTÓW PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZĄ

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Janowie Lubelskim w 2020r. obejmował nadzorem 105 podmiotów leczniczych:

- samodzielne publiczne i niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej – **17**
- NZOZ Centrum Medyczne ANI-MED z oddz. szpitalnym – 10 łóżkowym, Blokiem Operacyjnym, gdzie wykonywane są planowe zabiegi medyczne z zakresu chirurgii ogólnej, chirurgii urazowo-ortopedycznej, okulistyki i ginekologii - **2**
- indywidualne i grupowe praktyki zawodowe – **77**
- zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze- **1**
- stacje dializ - **1**
- zakłady rehabilitacji leczniczej - **5**

W związku z prowadzeniem bieżącego nadzoru sanitarnego analizą objęto:

- ocenę warunków sanitarno higienicznych,
- zaopatrzenie w bieżącą wodę ciepłą i zimną,
- gospodarkę odpadami medycznymi,
- postępowanie z bielizną brudną i czystą,
- postępowanie ze zwłokami osób zmarłych w podmiotach leczniczych.

Ogółem w 2020r. przeprowadzono 63 kontrole w 47 obiektach będących pod nadzorem PPIS w Janowie Lubelskim. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Tabela 9. Stan higieniczno-sanitarny podmiotów leczniczych w 2020r.

Liczba podmiotów według kwartalnego sprawozdania	Liczba kontroli	Liczba podmiotów ze stwierdzonymi nieprawidłowościami	Wymienić nieprawidłowości	Liczba decyzji merytorycznych	Liczba decyzji opłatowych	Liczba mandatów	Postępowania egzekucyjne
Szpitale/jedn. org.	2	5	0	0	0	0	0
Stacje dializ	1	1	0	0	0	0	0
Przychodnie	19	27	0	0	0	0	0
Praktyki zawodowe	77	26	0	0	0	0	0
Hospicja	0	0	0	0	0	0	0
Sanatoria	0	0	0	0	0	0	0

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

Zakłady opiekuńczo-lecznicze	0	0	0	0	0	0	0	0
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze	1	1	0	0	0	0	0	0
Zakłady rehabilitacji	5	2	0	0	0	0	0	0

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Janowie Lubelskim w 2020 r. obejmował nadzorem **105** podmiotów leczniczych, w których przeprowadzono ogółem 63 kontrole w zakresie przestrzegania warunków higieniczno – sanitarnych, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne oraz ustalania terminów szczepień ochronnych i sprawowanie nadzoru nad wykonawstwem Programu Szczepień Ochronnych a także oceny postępowania w obiektach w związku z obecną sytuacją epidemiologiczną na terenie kraju wywołaną zakażeniami wirusem SARS-CoV-2. Nie wydawano decyzji administracyjnych związanych z poprawą stanu sanitarno- higienicznego w kontrolowanych obiektach. Unieruchomień obiektów służby zdrowia nie było. Świadczenia zdrowotne udzielane były na właściwym poziomie higieniczno-sanitarnym.

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

VI. WODA PRZEZNACZONA DO SPOŻYCIA

1. Wstęp.

Nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w 2020r. był sprawowany przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej na podstawie:

- 1) ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. 2019r. poz. 59 ze zm.),
- 2) ustawy z dnia 7 czerwca 2001r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. 2019 poz. 1437 ze zm.),
- 3) rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. 2017 poz. 2294).

Jakość wody przeznaczonej do spożycia powinna odpowiadać wymaganiom określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Zakres badań obejmuje zarówno badania:

- mikrobiologiczne,
- fizykochemiczne,
- organoleptyczne oraz
- badania stężeń substancji promieniotwórczych w wodzie.

Badania jakości wody do spożycia wykonują laboratoria Państwowej Inspekcji Sanitarnej lub inne laboratoria o udokumentowanym systemie jakości badań zatwierdzonym przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej, stosownie do ustawy

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

z dnia 7 czerwca 2001r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków.

Podstawą zapewnienia konsumentom bezpiecznej wody do spożycia stanowią zarówno badania wykonywane przez producentów wody w ramach kontroli wewnętrznej, jak i badania realizowane w ramach nadzoru organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Producenci wody prowadzili badania jakości wody na podstawie uzgodnionych z organami Państwowej Inspekcji Sanitarnej harmonogramów pobierania próbek wody, zgodnie z częstotliwością i zakresem określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Sprawozdania z powyższych badań były na bieżąco przekazywane organom Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Organy te weryfikowały terminowość ich przekazywania, analizowały wyniki badań jakości wody w konsekwencji tego określały przydatność wody do spożycia. W sytuacji gdy woda nie odpowiadała wymaganiom rozporządzenia Ministra z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, monitorowały wywiązywanie się producentów wody z realizacji harmonogramów działań naprawczych mających na celu przywrócenie jakości wody do wymagań ww. rozporządzenia. Każdorazowo po stwierdzeniu, że jakość wody uległa zmianie i odbiega od wymagań, formułowane były komunikaty o jakości wody i zaleceniach ich użytkowania. Komunikaty przekazywane były właściwym samorządom odpowiedzialnym za zbiorowe zaopatrzenie w wodę, w celu podania ich do wiadomości konsumentów, a także umieszczane były na stronie internetowej Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej.

2. Zaopatrzenie ludności w wodę.

Mieszkańcy powiatu janowskiego w 2020r. byli zaopatrywani w wodę do spożycia przez 63 wodociągi, w tym 21 wodociągi zbiorowego zaopatrzenia (WZZ) i 42 ujęcia indywidualne (UI), wykorzystujących wodę jako część działalności handlowej, do budynków użyteczności publicznej lub w podmiotach działających na rynku spożywczym. Poniższa tabela przedstawia wykaz producentów wody z uwzględnieniem produkcji wodociągów, ludności zaopatrywanej w wodę dobrej i złej jakości, ocenę jakości wody.

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

Tabela 1. Producenci wody z terenu powiatu janowskiego.

Producent wody	Nazwa wodociągu	Produkcja [m ³ /d]	Ocena wody [dobra/zła]	Liczba ludności korzystająca z wody dobrej jakości	Liczba ludności korzystająca z wody złej jakości
Gmina Batorz 23-320 Batorz	Aleksandrówka	68,0	dobra	486	0
	Błażek	82,0	dobra	915	0
	Kolonia Wólka Batorska	3,0	dobra	33	0
	Wólka Batorska	124,0	dobra	1 247	0
	Kolonia Wola Studziańska	81,0	dobra	573	0
Gmina Chrzanów 23-305 Chrzanów	Łada	86,0	dobra	806	0
	Otroczy	80,0	dobra	446	0
	Chrzanów	271,0	dobra	1 583	0
Gmina Dzwola 23-304 Dzwola	Kocudza Górna	10,0	dobra	146	0
	Kocudza	303,0	dobra	3 524	0
	Branewka	118,0	dobra	2 536	0
Gmina Godziszów 23-302 Godziszów	Andrzejów	74,0	dobra	661	0
	Piłatka	31,0	dobra	331	0
	Zdziłowice	225,0	dobra	1 421	0
	Kawęczyn	2,0	dobra	4	0
	Urząd Gminy Godziszów	1,0	dobra	0	0
	Publiczna Szkoła Podstawowa w Godziszowie Pierwszym	2,0	dobra	0	0
	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Godziszowie Drugim	2,0	dobra	13	0

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

	Publiczna Szkoła Podstawowa w Wólce Ratajskiej	1,0	dobra	0	0
Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Nasza Przychodnia s.c. Ryszard Gorzelewski, Krystyna Pasternak, Potoczek 140, 23-313 Potok Wielki	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Godziszowie	2,0	dobra	0	0
PPHU CZESPOL Wólka Ratajska 1 23-302 Godziszów	Kaszarnia PPHU CZESPOL	Brak wodomierza	dobra	2	0
ZET POL Godziszów Pierwszy 135 23-302 Godziszów	Kaszarnia ZET POL	Brak wodomierza	-	4	0
Wytwarzanie i Sprzedaż Produktów Przemiału Zbóż Godziszów Drugi 45 23-302 Godziszów	Kaszarnia Godziszów Drugi 45	Brak wodomierza	dobra	8	0
Usługowy Przemiał Zbóż Marian Kozyra Godziszów Pierwszy 43 23-302 Godziszów	Kaszarnia Godziszów Pierwszy 43	Brak wodomierza	-	8	0
Przemiał Zbóż Rataj Ordynacki 20 23-302 Godziszów	Kaszarnia Rataj Ordynacki 20	Brak wodomierza	dobra	9	0
P.H.U. Gumiś Wólka Ratajska 42 23-302 Godziszów	Kaszarnia „Gumiś” Wólka Ratajska 42	Brak wodomierza	dobra	6	0
Kaszarnia Wólka Ratajska 92 23-302 Godziszów	Kaszarnia Wólka Ratajska 92	Brak wodomierza	dobra	8	0
P.H.U. LECH-POL Wólka Ratajska 82 23-302 Godziszów	P.H.U. LECH-POL Wólka Ratajska 82,	Brak wodomierza	dobra	8	0
Kaszarnia Wólka Ratajska 65 23-302 Godziszów	Kaszarnia Wólka Ratajska 65	Brak wodomierza	dobra	8	0

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

Kaszarnia Godziszów Pierwszy 132 23-302 Godziszów	Kaszarnia Godziszów Pierwszy 132	Brak wodomierza	-	0	0
Przerób gryki Rataj Ordynacki 82 23-302 Godziszów	Przerób gryki Rataj Ordynacki 82	Brak wodomierza	dobra	7	0
Kaszarnia Rataj Ordynacki 29 23-302 Godziszów	Kaszarnia Rataj Ordynacki 29	Brak wodomierza	-	5	0
Firma Handlowo Usługowa CEZETPOL Godziszów Trzeci 72 23-302 Godziszów	CEZETPOL Godziszów Trzeci 72	Brak wodomierza	dobra	6	0
Kaszarnia Wólka Ratajska 81 23-302 Godziszów	Kaszarnia Wólka Ratajska 81	Brak wodomierza	dobra	6	0
PPHU EUROKASZ ul. Wojska Polskiego 18 G 23-300 Janów Lubelski	PPHU EUROKASZ Rataj Ordynacki 1B	Brak wodomierza	-	0	0
Przedsiębiorstwo Handlowo – Usługowe Godziszów Trzeci 4 23-302 Godziszów	Chłodnia owoców i Sklep Spożywczo-Przemysłowy Godziszów Trzeci 4	Brak wodomierza	dobra	5	0
Sklep Spożywczo-Przemysłowy Godziszów Pierwszy 191 23-302 Godziszów	Sklep Spożywczo-Przemysłowy Godziszów Pierwszy 191	Brak wodomierza	dobra	0	0
Sklep Spożywczo-Przemysłowy Wólka Ratajska 11 23-302 Godziszów	Sklep Spożywczo-Przemysłowy Wólka Ratajska 11	Brak wodomierza	dobra	4	0
Sklep Spożywczo-Przemysłowy Rataj Poduchowny 11A 23-302 Godziszów	Sklep Spożywczo-Przemysłowy Rataj Poduchowny 11A	Brak wodomierza	-	0	0
Sklep Spożywczo-Przemysłowy Godziszów Drugi 77A 23-302 Godziszów	Sklep Spożywczo-Przemysłowy Godziszów Drugi 77A	Brak wodomierza	-	0	0

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

Firma Handlowo Usługowa Sklep Spożywczo-Przemysłowy Rataj Ordynacki 55 23-302 Godziszów	Sklep Spożywczo-Przemysłowy Rataj Ordynacki 55	Brak wodomierza	dobra	2	0
Kaszarnia F.H.U. Mariusz Król Godziszów Pierwszy 154, 23-302 Godziszów	Kaszarnia Godziszów Pierwszy 154	Brak wodomierza	Brak wodomierza	0	0
Ubój i Sprzedaż Zwierząt Rzeźnych Godziszów Drugi 42 23-302 Godziszów	Ubój Godziszów Drugi 42	Brak wodomierza	dobra	2	0
Zakład Przetwórstwa Mięsnego „Świeżynka” Godziszów Pierwszy 228 23-302 Godziszów	„Świeżynka” Godziszów Pierwszy	Brak wodomierza	dobra	3	0
Apteka Paweł Kaluża Godziszów Pierwszy 88A, 23-302 Godziszów	Apteka Godziszów	Brak wodomierza	dobra	0	0
Ochotnicza Straż Pożarna Godziszów Pierwszy	OSP Godziszów Pierwszy	Brak wodomierza	dobra	0	0
Przedsiębiorstwo Wielobranżowe Eska Nowa Osada 50 23-302 Godziszów	ESKA Nowa Osada	1,0	dobra	4	0
Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej ul. Bohaterów Porytowego Wzgórza 46/48 23-300 Janów Lubelski	Janów Lubelski	1 552,0	dobra	14 882	0
Przedsiębiorstwo Robót Drogowo-Mostowych Borownica 26 23-300 Janów Lubelski	PRDM Borownica	3,0	dobra	34	0

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

Przedsiębiorstwo Produkcyjno Usługowo Handlowe EMES ul. Lubelska 103 Borownica 23-300 Janów Lubelski	Hotel Janów	2,0	dobra	0	0
Hotel Królewski, ul. Turystyczna 1 23 – 300 Janów Lubelski	Hotel Królewski	1,0	-	0	0
FORTACO JL Sp. z o.o. ul. Lubelska 46 23-300 Janów Lubelski	Fortaco	22,0	dobra	0	0
Samodzielny Publiczny Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej ul. Zamoyskiego 149, 23-300 Janów Lubelski	SPZZOZ Janów Lubelski	67,0	dobra	0	0
Dom Pomocy Społecznej im. Jana Pawła II ul. Wiejska 14 23-300 Janów Lubelski	DPS „Barka” w Janowie Lubelskim	24,0	dobra	180	0
Zakład Gospodarki Komunalnej Modliborzyce ul. Józefa Piłsudskiego 63 23- 310 Modliborzyce	Węgliska	24,0	dobra	220	0
	Wierzchowiska	451,0	dobra	3 212	0
	Zarajec Modliborski	376,0	dobra	3 750	0
Zakład Przetwórstwa Mięsa Matthias Kolonia Zamek 48 23-310 Modliborzyce	Matthias	142,0	dobra	0	0
Stacja Paliw Orlen ul. Józefa Piłsudskiego 115 23-310 Modliborzyce	Stacja Paliw Orlen Modliborzyce	5,0	dobra	0	0
Gmina Potok Wielki 23-313 Potok Wielki	Osinki	21,0	dobra	187	0
	Zarajec Potocki	29,0	dobra	191	0

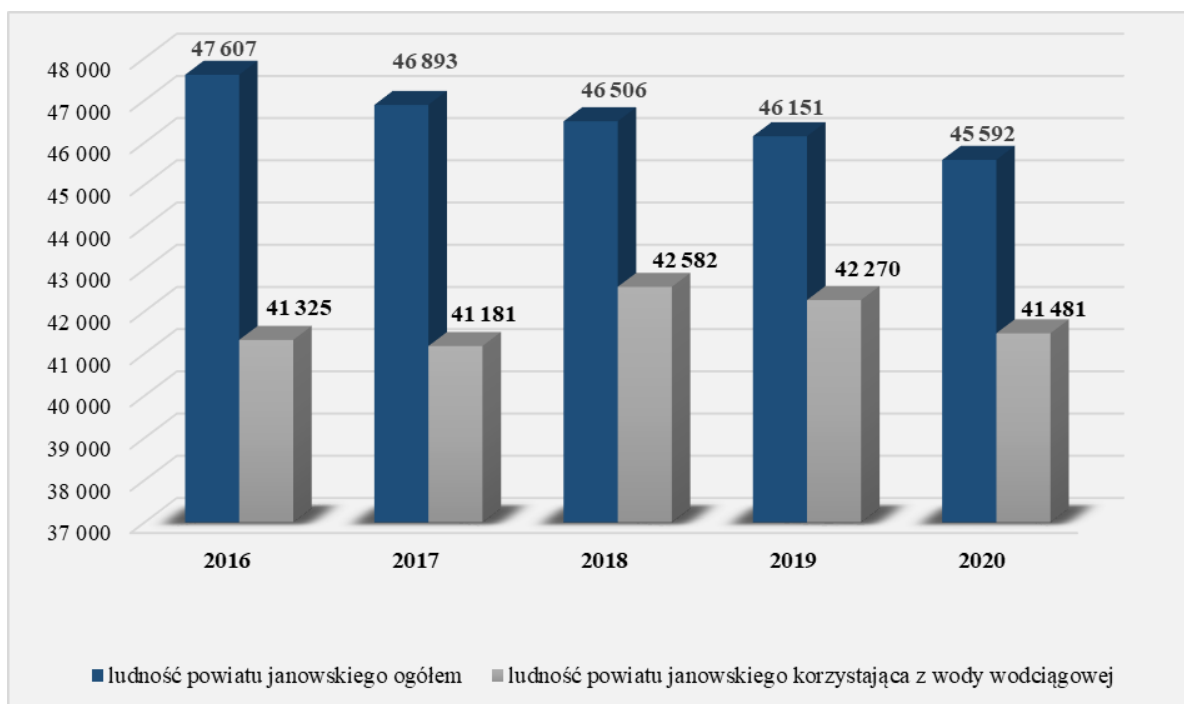
Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

	Popielarnia	277,0	dobra	3 889	0
Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego Potoczek 43 23-313 Potok Wielki	Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego Potoczek	10,0	dobra	43	0
Razem:	63	4 565,0	dobra	41 418,0	0

Ponadto na terenie nadzorowanym przez PPIS w Janowie Lubelskim znajdują się 2 końcówki wodociągów wchodzących z innych powiatów:

- WZZ Gródki o produkcji 3,00 m³/d zaopatruje 48 osób,
- WZZ Kąty o produkcji 2,00 m³/d zaopatruje 15 osób.

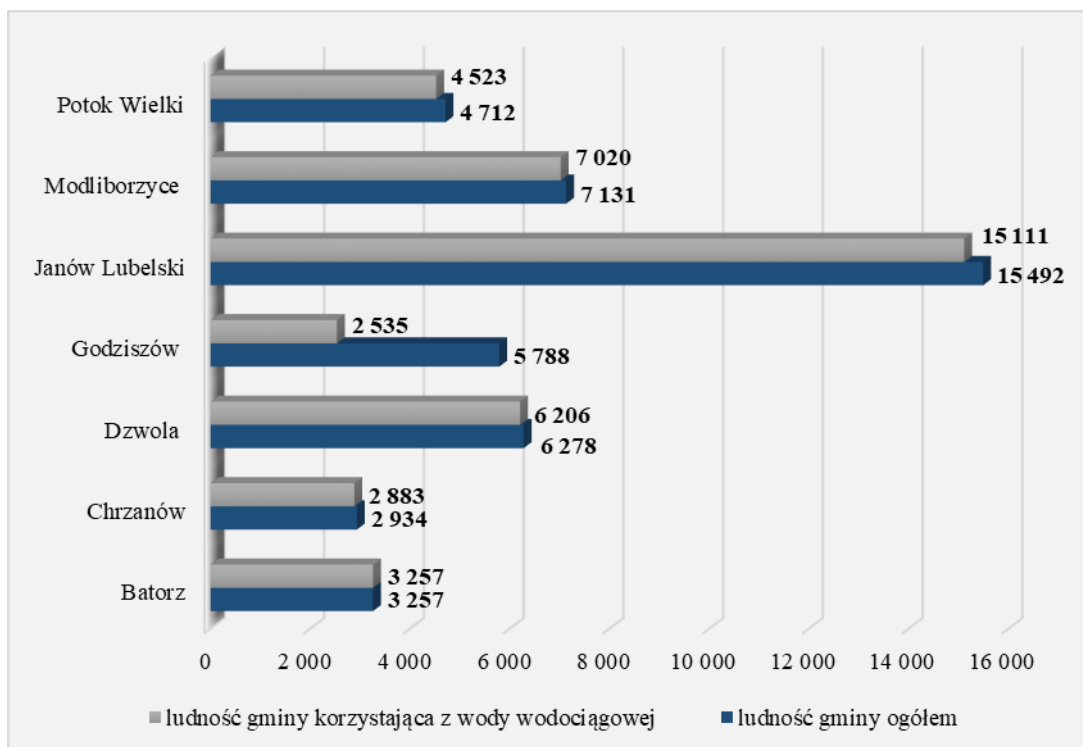
W 2020r. z urządzeń wodociągowych, wchodzących w skład systemu zaopatrzenia w wodę do spożycia produkowanej przez WZZ i UI korzystało 41 481 mieszkańców powiatu janowskiego (tj. 90,27% ogólnej liczby mieszkańców powiatu).

Wykres 1. Zaopatrzenie ludności w wodę z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia i ujęć indywidualnych w zestawieniu z ludnością powiatu janowskiego ogółem w latach 2016-2020.

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

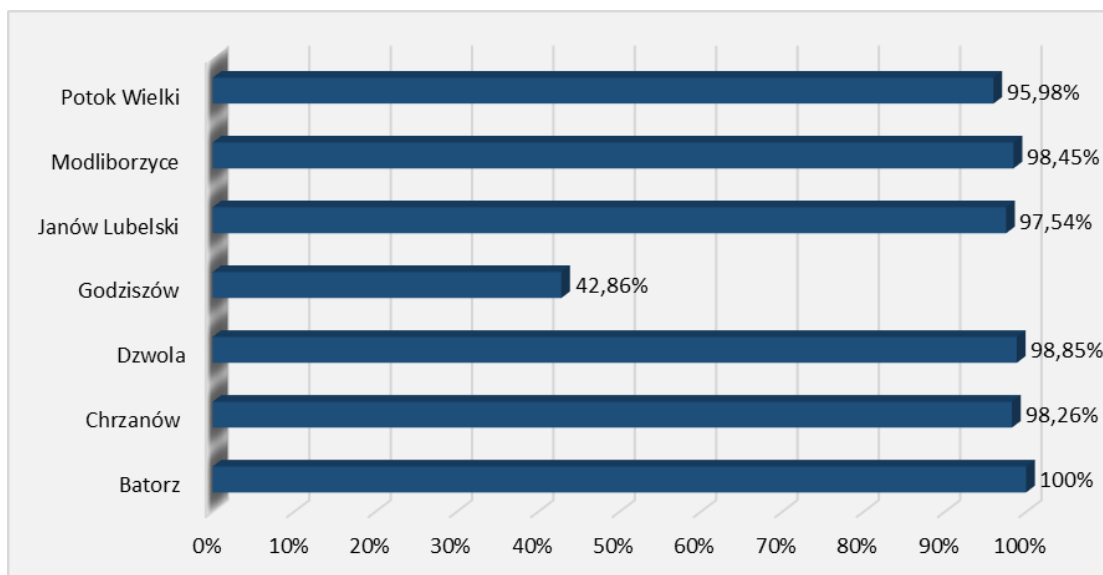

Wykres 2. Zaopatrzenie ludności w wodę z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia i ujęć indywidualnych w poszczególnych gminach powiatu janowskiego.

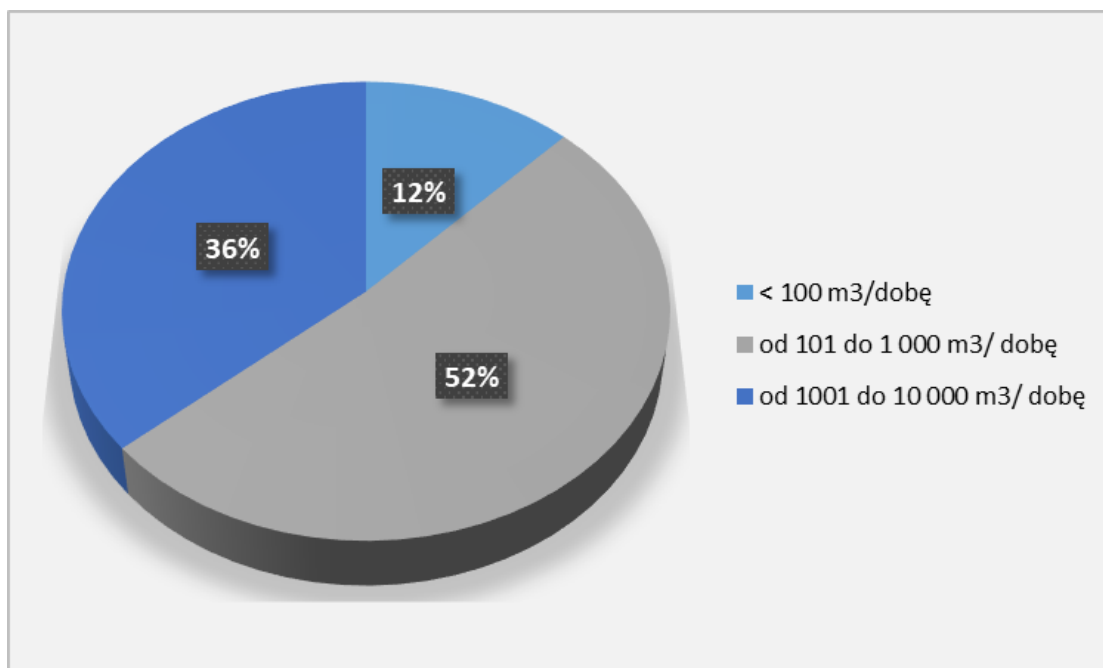
Pozostali mieszkańcy powiatu janowskiego korzystali z wody czerpanej z własnych studni przydomowych. Niestety, najczęściej, jakość wody ze studni przydomowych nie była kontrolowana laboratoryjnie. Gmina, która posiadała najmniej sieci wodociągowej to Godziszów.

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

Wykres 3. Procent ludności korzystającej z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w poszczególnych gminach powiatu janowskiego.

Wykres 4. Struktura podziału ludności zwodociągowanej w zależności od produkcji wodociągu w 2020r.

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

W 2020r. skontrolowano 29 ujęć wodociągów pod kątem stanu sanitarno - higienicznego. W celu poprawy stanu sanitarno-higienicznego wydano trzy decyzje administracyjne: WZZ Kocudza, WZZ Andrzejów, WZZ Węgliska, oraz dwie decyzje administracyjne przedłużające termin wykonania decyzji: WZZ Chrzanów, UI Fortaco.

3. Jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Bezpieczeństwo zdrowotne wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi jest zagadnieniem złożonym, uzależnionym od wielu czynników wpływających na jakość wody na każdym etapie jej produkcji i dystrybucji. Podstawą zapewnienia konsumentom bezpiecznej wody do spożycia stanowią zarówno badania wykonywane przez producentów wody w ramach kontroli wewnętrznej, jak i badania realizowane w ramach nadzoru organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej (zgodnie z ustalonym planem działania na dany rok).

W 2020 roku w ramach nadzoru sanitarnego pobrano do badań 155 próbek wody. Próbkę pobierane były w hydroformiach (19) oraz w miejscach czerpania wody przez odbiorców – z sieci wodociągowej (136).

W ramach zakresu parametrów grupy A pobrano 23 próbki, w ramach parametrów grupy B 7 prób, dodatkowo pobrano 125 próbek wody. Ilość przeprowadzonych badań monitoringowych wynikała z zaleceń rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. 2017r. poz. 2294). Według rozporządzenia Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny decyduje szacując ryzyko zdrowotne o liczbie próbek z danego wodociągu.

Biorąc pod uwagę powyższe, w ramach monitoringu najwięcej prób pobrano z WZZ Osinki (8), WZZ Otrocze (4) WZZ Kocudza (4), WZZ Janów Lubelski (5) oraz UI Urzędu Gminy Godziszów (3).

W próbkach wody pobranych na terenie powiatu wykonano oznaczenia dla 90 parametrów.

W 2020 roku po dokonaniu wyników badań wykonanych w ramach kontroli wewnętrznej Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny stwierdził brak przydatności wody do spożycia przez ludzi z 1 ujęcia indywidualnego – NZOZ Godziszów. Ze względu na to, iż wydanie ww. decyzji dotyczyło stwierdzonych w wodzie przekroczeń parametrów mikrobiologicznych konsumenci byli niezwłocznie informowani o jakości wody. W zaistniałej sytuacji Państwowa Inspekcja Sanitarna współpracowała z właścicielem ujęcia monitorując wywiązywanie się producenta wody z realizacji harmonogramu działań naprawczych. Po stwierdzeniu, że jakość wody uległa zmianie i odbiegała od norm krajowych, państwowy powiatowy inspektor sanitarny opracował komunikat o jakości wody i zasadach jej użytkowania. Komunikat został rozpowszechniony w budynku ośrodka zdrowia by w sposób umożliwiający

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

bezwzględne zapoznanie się z nimi wszystkim użytkownikom. Komunikat umieszczony był również na stronie internetowej PSSE w Janowie Lubelskim.

Ponadto w związku z odnotowanymi przekroczeniami parametrów mikrobiologicznych Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny stwierdził warunkową przydatności wody do spożycia przez ludzi z WZZ Otrocz, WZZ Osinki oraz UI Urzędu Gminy Godziszów, uznając stwierdzoną niezgodność za nie stwarzającą zagrożenia dla zdrowia, przy jednoczesnym podjęciu działań naprawczych mających na celu przywrócenia należytej jakości dostarczanej wody.

Badania parametrów mikrobiologicznych wykonywanych w ramach kontroli wewnętrznej wykazały przekroczenia: *Escherichia coli* (2 razy w próbkach wody pobranych z UI NZOZ Godziszów) bakterie z grupy coli (6 razy w próbkach wody pobranych z WZZ Otrocz, WZZ Osinki, UI Urzędu Gminy Godziszów), Enterokoki kałowe (2 razy w próbkach wody pobranych z UI NZOZ Godziszów).

W 2020r. producenci wody prowadzili badania jakości wody na podstawie uzgodnionych z organami Państwowej Inspekcji Sanitarnej harmonogramów pobierania próbek wody, zgodnie z częstotliwością i zakresem określonymi w prawie krajowym. Sprawozdania z powyższych badań były na bieżąco przekazywane organom Państwowej Inspekcji Sanitarnej, które weryfikowały terminowość ich przekazywania, analizowały wyniki badań jakości wody oraz określały przydatność wody do spożycia. Najczęstszym powodem kwestionowania jakości wody był brak dezynfekcji oraz niewłaściwy stan sanitarny wyeksploatowanej sieci wodociągowej. Głównym źródłem zanieczyszczeń w wodzie ujmowanej, która wykorzystywana jest do zaopatrzenia mieszkańców w wodę przeznaczoną do spożycia, są substancje pochodzenia naturalnego oraz brak kontroli nad prawidłowością zbierania i usuwania przez właścicieli nieruchomości nieczystości ciekłych na terenach nie skanalizowanych, co stwarza ryzyko zanieczyszczenia środowiska.

W 2020r. wystąpiło pogorszenie się jakości wody przeznaczonej do spożycia z WZZ Osinki ze względu na nieakceptowalny smak i zapach. W związku z powyższym Wójt Gminy Potok Wielki po konsultacji z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym podjął decyzję o zakazie użytkowania wody. Producent zapewnił zastępcze źródło wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, poinformował wszystkich użytkowników wodociągu o tym, że woda nie nadaje się do spożycia oraz podjął działania naprawcze mające na celu doprowadzenie jakości wody do wymagań w/w rozporządzenia, polegające na uzdatnianiu wody podchlorynem sodu, płukaniu sieci wodociągowej oraz działania mające na celu niezwłoczne wyjaśnienie przyczyny pogorszenia się smaku i zapachu wody. W ramach działań naprawczych producent wody przeprowadził wymianę pompy głębinowej oraz wykonał kolejne badania próbek wody które przyniosły akceptowalny smak oraz zapach wody. Badania pod kontem

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

mikrobiologicznym wykazały natomiast przekroczenia badanych parametrów ze względu na obecność bakterii grupy coli co skutkowało wydaniem przez PPIS w Janowie Lubelskim decyzji stwierdzającej warunkową przydatność wody do spożycia.

W 2020r. po raz pierwszy badania próbek wody do spożycia w zakresie wstępnego monitoringu pierwiastków promieniotwórczych w ramach kontroli wewnętrznej wykonano z ujęcia indywidualnego Urzędu Gminy Godziszów, badając: tryt, rad²²⁶, rad²²⁸, radon, dawkę orientacyjną. Poziom stężenia trytu oraz izotopów promieniotwórczych radu nie przekroczył granic wykrywalności, w związku z czym kolejne badanie należy wykonać za 5 lat. Natomiast stężenie aktywności radonu wynosiło powyżej 10 [Bq/l] w związku z czym badanie należało powtórnie wykonać za 6 miesięcy. Ze względu na sytuację epidemiologiczną kraju badania nie wykonano. Badania będą wykonane w 2021r.

Oceniając wyniki badań przeprowadzonych w ciągu całego roku przez PIS stwierdzono, że wszystkie nadzorowane wodociągi produkowały wodę przydatną do spożycia.

Na podstawie uzyskanych wyników badań, prowadzonych zarówno przez Państwową Inspekcję Sanitarną jak i przedsiębiorców wodociągowych, można stwierdzić, że mieszkańcy powiatu janowskiego, jak i osoby okresowo przebywające na jego terenie, korzystają z wody bezpiecznej dla zdrowia, odpowiadającej stawianym jej wymaganiom.

4. Nadzór nad jakością wody ciepłej.

Nieodpowiednia jakość wody, błędy projektowe i wykonawcze, niedostosowanie starych instalacji do aktualnych potrzeb i wymagań, niewłaściwy lub niewystarczający nadzór sanitarno-higieniczny nad urządzeniami i instalacjami wodnymi oraz brak działań zapobiegawczych mogą być przyczyną powstawania warunków, sprzyjających namnażaniu się niepożądanych mikroorganizmów.

Jednym z ważniejszych czynników wodopochodnych zakażeń są Gram-ujemne, pałeczki *Legionella* sp. (głównie *Legionella pneumophila*).

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

Legionella to rozpowszechniona w naturze bakteria, występująca zwykle w niewielkiej liczebności w akwenach wodnych w środowisku, takich jak rzeki, jeziora i inne zbiorniki wodne. Z akwenów naturalnych przechodzi do sztucznych zbiorników (wodociągi w miastach, systemy wodne w pojedynczych budynkach itd.). Wzrostowi tej bakterii sprzyja temperatura wody w przedziale 20-45°C. Legionella nie namnaża się w temperaturze poniżej 20°C (szczególnie szczepy Legionella pneumophila) i nie jest zdolna przeżyć w wodzie utrzymywanej w temperaturze powyżej 60°C. Jednak może pozostać w formie utajonej w zimnej wodzie i namnażać się, gdy temperatura osiągnie wystarczający poziom. Legionella potrzebuje składników odżywczych „produkowanych” przez organizmy jak np. glony, ameby oraz inne bakterie. Obecność osadu, szlamu, kamienia kotłowego, rdzy i innych materiałów w systemie wodnym, oraz biofilmu mają także duże znaczenie dla tworzenia korzystnego środowiska i warunków, w których Legionella może rosnąć.

Potencjalnym źródłem zakażenia człowieka jest woda i aerozol wodny. Zakażenie następuje najczęściej drogą inhalacyjną przez przedostanie się skażonego aerozolu wodnego bezpośrednio do pęcherzyków płucnych. Do infekcji może dochodzić wszędzie tam, gdzie mogą być rozpylane i wdychane aerozole, np.: szpitale, domy opieki dla starszych osób, hale sportowe, baseny, sauny, hotele, wieże chłodnicze, myjnie samochodowe, kempingi, spryskiwacze do roślin, węże ogrodowe.

Za jakość wody na końcowym etapie jej dostarczenia tj. w punkcie czerpalnym u odbiorcy, zgodnie z obowiązującymi przepisami, odpowiada właściciel/zarządca danego obiektu.

W myśl § 18 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017r., poz. 2294), badania ciepłej wody w kierunku występowania bakterii z rodzaju Legionella sp. powinny być wykonywane w przedsiębiorstwach podmiotu wykonującego działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne, w budynkach zamieszkania zbiorowego oraz w budynkach użyteczności publicznej, w których w trakcie ich użytkowania wytwarzany jest aerozol wodno-powietrzny.

Zgodnie z objaśnieniami do załącznika nr 5, pobór próbek ciepłej wody do badań w przedsiębiorstwach podmiotu wykonującego działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne oraz w powyższych podmiotach, w których przebywają pacjenci o obniżonej odporności, w tym objęci leczeniem immunosupresyjnym, wykonuje się dwa razy w roku. Natomiast pobór próbek ciepłej wody do badań w podmiotach innych niż podmioty wykonujące działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne, wykonuje się po trzech latach, jeżeli w kolejnych badaniach w odstępach rocznych stwierdzono <100 jtk/100ml.

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

W 2020r. o obowiązku wynikającym z rozporządzenia poinformowano 26 placówek będących pod nadzorem PSSE w Janowie Lubelskim tj:

- 4 obiekty lecznicze (szpital, zakład pielęgnacyjno-opiekuńczy, zakłady rehabilitacyjne),
- 20 obiektów typu hotele i obiekty świadczące usługi noclegowe i hotelarskie,
- 1 obiekt sportowy (stadion),
- 1 obiekt rekreacyjny.

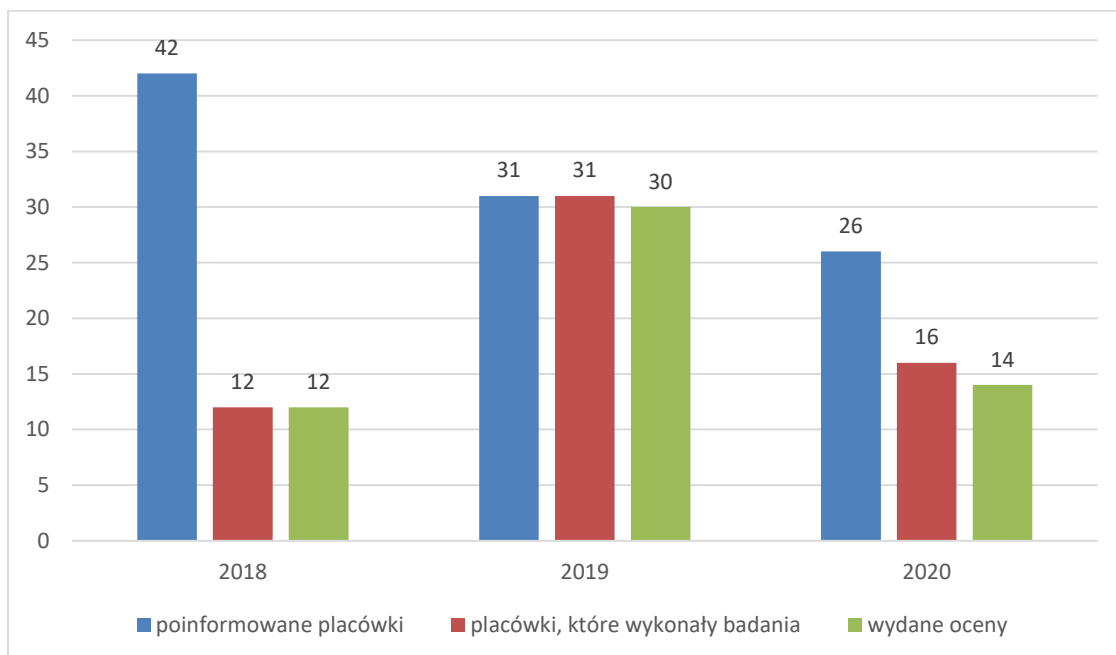
Badania wykonało 16 placówek (3 - obiekty lecznicze: ZPO, Ani-Med., SPZZOZ - obiekt przekazany z WSSE; 11 - obiektów noclegowych: hotele, obiekty świadczące usługi hotelarskie i noclegowe, 1 - obiekt sportowy – stadion, 1 – obiekt rekreacyjny).

Obecności bakterii Legionella sp. w badanych próbkach nie stwierdzono, za wyjątkiem próbek pobranych z instalacji ciepłej wody w budynku SPZZOZ w Janowie Lubelskim. Dwukrotnie próbki ciepłej wody były zakwestionowane, w związku z tym, prowadzone było postępowanie administracyjne na jakość wody. Wystawione zostały decyzje, stwierdzające skolonizowanie sieci wody ciepłej pałeczkami Legionella sp. w stopniu średnim. Powtórne badania ciepłej wody, pobranej z instalacji budynku, po przeprowadzeniu czyszczenia i dezynfekcji systemu, wykazywały próbki niekwestionowane. Postępowania administracyjne zakończone.

Wydano 14 pozytywnych ocen jakości wody ciepłej (obiekty lecznicze: ZPO - 2, Ani-Med – 1, SPZZOZ - 2; obiekty noclegowe: hotele - 1, obiekty świadczące usługi hotelarskie i noclegowe - 6, obiekt sportowy: stadion – 1, obiekt rekreacyjny - 1).

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

Wykres 1. Liczba obiektów wykonujących badania w kierunku Legionella sp. dla powiatu janowskiego.

W roku 2020 organ Państwowej Inspekcji Sanitarnej w Janowie Lubelskim, w ramach sprawowanego bieżącego nadzoru sanitarnego zaplanował pobór 13 próbek do badania ciepłej wody z instalacji wewnętrznej: 4 z podmiotu wykonującego działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne oraz 9 z obiektów użyteczności publicznej. Wykonał 6 badań wody: 4 z podmiotu wykonującego działalność leczniczą, 2 z natrysków zlokalizowanych przy szatniach pływalni - Pływalnia Hotelu Duo SPA & Wellness. W pobranych próbkach nie stwierdzono obecności bakterii Legionella sp. Pozostałe próbki nie zostały pobrane – obiekty nieczynne w związku z sytuacją epidemiologiczną w kraju.

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

VII. PŁYWALNIE

W roku 2020 w ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej w Janowie Lubelskim znajdowały się:

- 3 pływalnie kryte (w tym 2 hotelowe),
- 1 basen odkryty, obiekt sezonowy, funkcjonujący tylko w sezonie letnim.

W ramach nadzoru skontrolowano tylko 2 obiekty. Brak wykonania badania jakości wody na 2 pływalniach z powodu zawieszenia i zamknięcia działalności tych obiektów, w związku z sytuacją epidemiologiczną w kraju.

Skontrolowane obiekty zasilane były wodą wodociągową – WZZ Janów Lubelski. Jakość wody w zakresie parametrów mikrobiologicznych i fizykochemicznych spełniała wymagania rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Obiekty posiadały niecki z trwałym brzegiem, z niezależnym systemem uzdatniania obiegowej wody basenowej (obieg zamknięty). Preparaty do dezynfekcji i uzdatniania oraz ich stężenia były właściwie dobierane. Dezynfekcja wody basenowej prowadzona była przy użyciu podchlorynu sodu. Procesy dezynfekcji prowadzone były prawidłowo. Zaopatrzenie w środki do uzdatniania wody i dezynfekcji były wystarczające.

Zgodnie z wymaganiami określonymi w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz. U. z 2015r., poz. 2016), jakość wody w basenach monitorowana była w ramach kontroli wewnętrznej przez właścicieli obiektów, według opracowanych

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

harmonogramów pobierania próbek wody, zatwierdzonych przez PPIS w Janowie Lubelskim. Kontrola ta była realizowana m.in. poprzez bieżącą obserwację wody na pływalni i wykonywanie udokumentowanych badań jakości wody. Badania wody wykonywane były przez akredytowane laboratoria. Zakresy badań ustalane były zgodnie z zapisami zawartymi w załącznikach do ww. rozporządzenia (w zależności od prowadzonej działalności, liczby i rodzaju niecek basenowych).

Badania wody basenowej w ramach kontroli wewnętrznej w jednym obiekcie, nie były prowadzone w I połowie 2020r. ze względu na awarie pływalni oraz niedostępianie pływalni klientom, w związku z sytuacją epidemiologiczną w kraju, wywołaną zakażeniami wirusem SARS-CoV-2.

Próby w ramach nadzoru nad jakością wody, zostały pobrane zgodnie z harmonogramem PSSE w Janowie Lubelskim.

Spośród parametrów podlegających oznaczaniu w wodzie basenowej czy wodzie doprowadzanej do pływalni zgodnie z załącznikami do ww. rozporządzenia, przekroczenia dotyczyły parametrów: chloroformu i sumy THM oraz ogólnej liczby mikroorganizmów w 36 ± 2 °C po 48h w 1 ml wody.

Z powodu przekroczenia parametrów fizykochemicznych w próbce wody pobranej w ramach kontroli wewnętrznej, a następnie w ramach nadzoru sanitarnego, właściciel 1 obiektu zdecydował się zamknąć obiekt dla klientów. W związku z tym faktem przeprowadzono kontrolę doraźną, podczas której stwierdzono, że obiekt jest nieczysty.

Pływalnie będące pod nadzorem organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej podlegały procedurze wydania zbiorczej oceny rocznej jakości wody. W 2020r. nie wydano zbiorczych ocen rocznych ze względu na sytuację epidemiologiczną.

Przeprowadzone 3 kontrole sanitarne funkcjonujących obiektów. Kontrole nie wykazały uchybień w zakresie utrzymania czystości i porządku. Obiekty spełniały wymagania higieniczno – sanitarne i techniczne. Obiekty posiadały stosowną ilość przebieralni z natryskiem, pomieszczeń higieniczno – sanitarnych z zapewnioną bieżącą ciepłą i zimną wodą. Gospodarka odpadami stałymi prowadzona była prawidłowo. Obiekty posiadały opracowaną szczegółową instrukcję mycia i dezynfekcji poszczególnych pomieszczeń z uwzględnieniem częstotliwości przeprowadzania tych czynności.

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

VIII. KĄPIELISKA I MIEJSCA WYKORZYSTYWANE DO KĄPIELI

W trakcie trwania sezonu kąpielowego najważniejszym działaniem było utrzymanie odpowiedniej jakości wody w kąpieliskach oraz zarządzanie jakością wody w kąpieliskach prowadzone przez podmioty zaangażowane w nadzór i organizację kąpielisk (organizator oraz organ Państwowej Inspekcji Sanitarnej w Janowie Lubelskim).

Ocena jakości wody w kąpielisku odbywała się poprzez analizę parametrów świadczących o zanieczyszczeniu mikrobiologicznym – *Escherichia coli* i enterokoki, które stanowią potencjalnie największe ryzyko zdrowotne dla osób kąpiących się.

Na terenie miasta Janów Lubelski w sezonie letnim 2020r. zostało zorganizowane jedno kąpielisko - Kąpielisko Nr 1 ZOOM Natury, zatwierdzone Uchwałą Rady Miejskiej w Janowie Lubelskim. Kąpielisko utworzone było na powierzchni sztucznego zbiornika wodnego, pełniącego rolę zbiornika rekreacyjnego i retencyjnego. Sezon kąpielowy obejmował okres od 27.06.2020r. do 30.08.2020r. Kąpielisko w okresie funkcjonowania wydzielone było za pomocą bojek i pływaków, oznaczone tablicą informacyjną umieszczoną w widocznym miejscu. Tablica spełniała wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 21 grudnia 2018r. w sprawie ewidencji oraz sposobu oznakowania kąpielisk i miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpeli. (Dz. U. 2018r., poz. 2476).

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

Przedstawiony przez organizatora kąpieliska - Zoom Natury Sp. z o. o. w Janowie Lubelskim, harmonogram badań wody w sezonie kąpielowym 2020r., uwzględniał terminy pobierania i analizy nie mniej niż trzech próbek w okresie funkcjonowania kąpieliska, tak aby przerwa między badaniami nie przekraczała miesiąca. W związku z powyższym, łącznie pobrano 4 próbki wody. Badania wody wykonywane w ramach kontroli wewnętrznej nie stwierdzały jakichkolwiek nieprawidłowości.

Kontrola w ramach nadzoru sanitarnego odbyła się nie wcześniej niż 10 dni przed otwarciem sezonu kąpielowego. PPIS w Janowie Lubelskim pobrał do badania 1 próbkę wody. Pobrana próbka była niezakwestionowana.

Dla kąpieliska Nr 1 ZOOM NATURY, w trakcie sezonu kąpielowego w 2020r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Janowie Lubelskim wydał 5 komunikatów o przydatności wody do kąpeli na kąpielisku (5 bieżących ocen jakości wody w kąpielisku), opierając się na wynikach badania wody z nadzoru sanitarnego i badań w ramach kontroli wewnętrznej, przedstawionych przez organizatora kąpieliska. Bieżące oceny jakości wody w kąpielisku, wydawane przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Janowie Lubelskim, dostępne były dla zainteresowanych na tablicy informacyjnej kąpieliska, stronie www.zoomnatury.pl oraz w siedzibie organizatora. Ponadto zamieszczane były na ogólnopolskim serwisie kąpieliskowym (<http://sk.gis.gov.pl>), stronie internetowej Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Janowie Lubelskim oraz portalu społecznościowym Facebook.

Organizator kąpieliska systematycznie nadzorował wodę w kąpielisku i wodę zasilającą kąpielisko pod kątem występowania zanieczyszczeń niekorzystnie wpływających na jakość wody i stanowiących zagrożenie zdrowia kąpiących się osób (ocena wizualna). Systematycznie wprowadzał również do serwisu kąpieliskowego informację o temperaturze wody, temperaturze powietrza, prędkości wiatru, rodzaju flagi. Serwis kąpieliskowy w sezonie kąpielowym 2020 był na bieżąco aktualizowany.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Janowie Lubelskim wydał 1 pozytywną sezonową ocenę jakości wody w kąpielisku po sezonie letnim 2020r.

Teren kąpieliska utrzymany był we właściwym stanie sanitarno – higienicznym i porządkowym. Brzeg i powierzchnia wody utrzymane w czystości. Nie stwierdzono w wodzie zanieczyszczeń (materiały smoliste lub szkło, tworzywa sztuczne, guma oraz inne odpady).

W bliskim sąsiedztwie kąpieliska (wejście na molo), w łatwo dostępnym i widocznym miejscu umieszczona była tablica umożliwiająca zapoznanie się z informacjami dotyczącymi warunków panujących na kąpielisku.

Teren plaży rozciągającej się wzdłuż kąpieliska, utrzymany był w dostatecznej czystości. Nie stwierdzono obecności przedmiotów mogących powodować skaleczenia lub urazy. Na terenie całej plaży i wzdłuż chodnika ustawione były kosze z wkładami

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

foliowymi na odpady komunalne. Zapewnione były 2 przebieralnie. Plaża i teren jej przyległy zaopatrzona była w regulamin ujmujący m.in. zakaz wprowadzania psów na plażę i ich kąpanie oraz rozpalania ognisk i grilli, informację nt. telefonów kontaktowych do służb ratowniczych i porządkowych, uwzględniającą infolinię COVID-19, zapisy dot. zasad obowiązujących osoby korzystające/zwiedzające i pracowników w czasie pandemii COVID-19. Ponadto widniały: instrukcja dezynfekcji rąk, instrukcja zakładania/zdejmowania maseczki i informacja o zachowaniu odstępu 2m.

IX. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

1. Cele sprawowania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego:

- Dokonywanie uzgodnień i wydawanie opinii pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko;
- Udział w postępowaniu administracyjnym w sprawie oceny oddziaływania na środowisko planowanych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko: wydawanie opinii w sprawie przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i określenie zakresu raportu dla planowanych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, wydawanie opinii w sprawie warunków realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko;
- Uzgadnianie dokumentacji projektowej budowy, rozbudowy, modernizacji, zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych;
- Kontrola obiektów w trakcie realizacji w zakresie zgodności wykonywanych prac budowlanych z dokumentacją projektową oraz wymaganiami higienicznymi i zdrowotnymi;
- Uczestniczenie w przekazywaniu do użytkowania obiektów budowlanych, wyrażanie stanowiska w sprawie zgodności wykonywanych prac budowlanych z dokumentacją projektową w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych;
- Udzielanie informacji i konsultacji z zakresu działania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego;

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

- Wydawanie na wniosek Strony opinii o spełnieniu wymagań higienicznych i zdrowotnych obowiązujących przepisów w obiektach i lokalach usługowych;
- Wydawanie opinii co do zgodności z warunkami określonymi przepisami Unii Europejskiej przedsięwzięć i zrealizowanych inwestycji, których realizacja jest wspomagana przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa ze środków pochodzących funduszy Unii Europejskiej.

2. Działania PIS w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego.

1. Kontrole.

Przeprowadzono 53 wszystkich kontroli.

10 kontroli w trybie art. 56 ustawy Prawo budowlane, po których wydano opinię – stanowisko w sprawie zgodności wykonania obiektu budowlanego z zatwierdzonym projektem budowlanym w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych.

W związku z zawiadomieniem PPIS w Janowie Lubelskim o zakończeniu budowy i zamiarze przystąpienia do użytkowania obiektu budowlanego przeprowadzono kontrole następujących inwestycji:

- hala produkcyjno-magazynowa w miejscowości Nowa Osada, gm. Godziszów,
- budowa dwóch budynków usługowo-magazynowych w Janowie Lubelskim przy ul. Bohaterów Porytowego Wzgórza,
- rozbudowa sieci wodociągowej rozdzielczej w miejscowości Kocudza Druga, gmina Dzwola,
- rozbudowa budynku magazynowego wraz ze zmianą sposobu użytkowania pod działalność usługowo-handlową na działce położonej w miejscowości Kolonia Zamek, gmina Modliborzyce,
- budynek usługowy w Janowie Lubelskim przy ul. Wiejskiej,
- rozbudowa pawilonu hotelowego ALMATUR n/Zalewem w Janowie Lubelskim,
- budynek handlowo-usługowy w Chrzanowie,
- przedszkole i żłobek „Gwiazdeczka” w Janowie Lubelskim,
- przebudowa i rozbudowa budynku gimnazjum (segmentu C) na potrzeby przedszkola przy ul. Ogrodowej 25 w Janowie Lubelskim,
- Kościół Parafialny w Chrzanowie.

Po kontrolach wydano 10 pozytywnych opinii- stanowisk.

30 kontroli jako współudział z innymi sekcjami w stacji (HŻŻiPK). W związku z przeprowadzonymi kontrolami decyzje zostały wydane przez sekcje nadzoru bieżącego.

12 kontroli dotyczących spełnienia wymagań higienicznych i zdrowotnych, gdzie nadzór zapobiegawczy był komórką wiodącą, po których wydano 10 opinii (opinie dot. zakładów fryzjerskich, kosmetycznych, kaszarni, domu dziecka), 1 zaświadczenie dla zakładu produkcji wyrobów alkoholowych w trybie art. 6 ust. 2 pkt 6 lit. a tiret trzeci

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

ustawy z dnia 18 października 2006r. o wyrobie napojów spirytusowych oraz o rejestracji i ochronie oznaczeń geograficznych napojów spirytusowych (t. j. Dz. U. z 2020r. poz. 1419), 1 decyzję o spełnieniu wymagań sanitarno-lokalowych w budynku przeznaczonym do prowadzenia żłobka w trybie art. 25 ust 2a pkt 1 ustawy z dnia 4 lutego 2011r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (t. j. Dz.U. z 2020r. poz. 326 ze zm.).

1 kontrola budowy w trakcie realizacji inwestycji pn.: Przebudowa budynku gimnazjum przy ul. Ogrodowej 25 w Janowie Lubelskim na potrzeby przedszkola.

2. Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko.

Nie wydawano opinii dotyczące uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko.

Nie wydawano opinii o konieczności lub braku konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny.

Wydano 3 opinie dot. zaopiniowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Janowa Lubelskiego Stare Centrum Etap 2, zmian planu osiedla Wschód i zmiany planu Zalew w trybie art. 54 ust 1 i 3, art. 58 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz.U. z 2020r. poz. 283 ze zm.),

Nie wydawano opinii dot. studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania.

3. Ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Wydano 16 opinii w sprawie braku potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko (budowa dróg gminnych i powiatowych, ujęcia wody, budowa osiedla jednorodzinne, punkty skupu złomu, farmy fotowoltaiczne, węzeł betoniarski, centrum handlowe).

Nie wydawano opinii odnośnie potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i ustalenia zakresu raportu.

Wydano 1 opinię dotyczącą uzgodnień warunków realizacji przedsięwzięcia – punkt skupu złomu w Batorzu.

4. Liczba wydanych uzgodnień dokumentacji projektowej.

Wydano 9 opinii uzgadniających dokumentację projektową pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych. Opinie dotyczyły zakładów cukierniczych, zakładu pielęgnacyjno-opiekuńczego, restauracji, sieci wodociągowej, budynku kaszarni, budynku handlowo-usługowego.

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

5. Liczba wydanych decyzji opłatowych – 29.
6. Liczba uzgodnień miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i studium uwarunkowań – 0.
7. Liczba wydanych decyzji na założenie lub rozszerzenie cmentarza – 0.
8. Inne stanowiska nie ujęte powyżej, a wydawane w ramach pracy oddziału.

Opracowano 23 opinie/pism w ramach pracy w ZNS, które dotyczyły m.in. wezwań do wyjaśnień i uzupełnień dokumentacji, odpowiedzi na pisma itp.

9. Wnioski:

W 2020r. wszystkie wydawane opinie były pozytywne.

X. STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

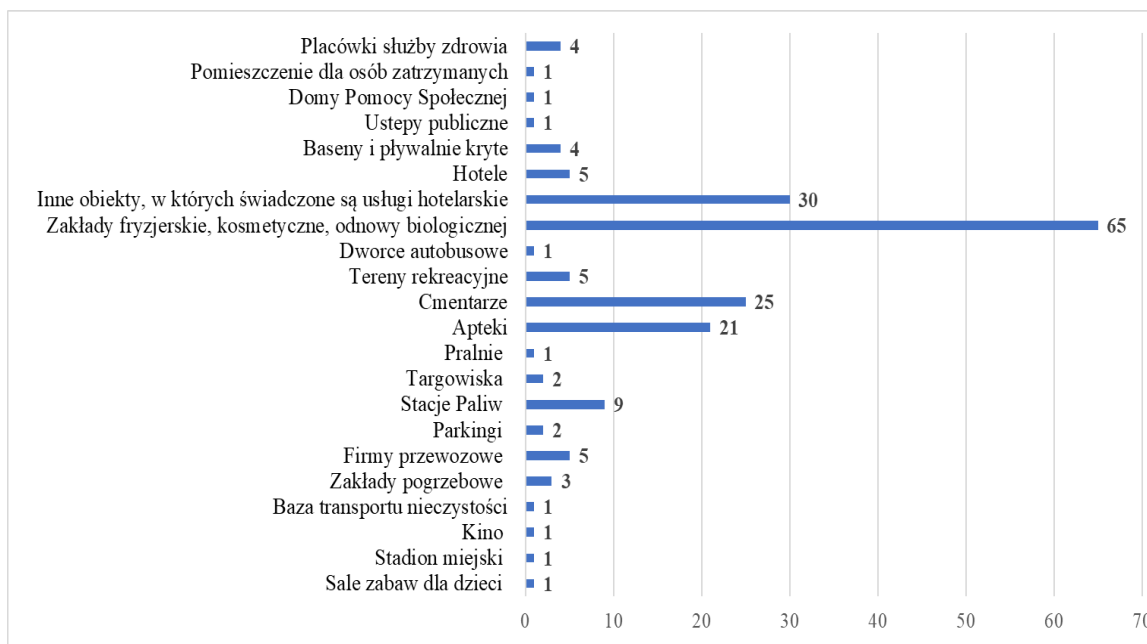
1. Informacje ogólne.

W dziedzinie bieżącego nadzoru sanitarnego do zakresu działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej należy kontrola przestrzegania przepisów, określających wymagania higieniczne i zdrowotne, w szczególności dotyczące utrzymania należytego stanu higienicznego nieruchomości, zakładów pracy, instytucji, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz zbiorowego transportu publicznego.

W roku 2020 Sekcja Higieny Komunalnej objęła nadzorem 189 obiektów użyteczności publicznej oraz 22 środków transportu, przeprowadzając 163 kontrole sanitarne.

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

Wykres 1. Podział obiektów użyteczności publicznej terenu powiatu janowskiego.

2. Stan sanitarny wybranych obiektów.

2.1. Placówki służby zdrowia.

Szczególną grupą obiektów, mającą duże znaczenie dla mieszkańców powiatu są podmioty prowadzące działalność leczniczą.

Sekcja Higieny Komunalnej nadzorem sanitarnym nadzoruje 4 obiekty zlokalizowane na terenie miasta Janów Lubelski:

1. SPZZOZ w Janowie Lubelskim - szpital
2. Zakład Pielęgnacyjno – Opiekuńczy w Janowie Lubelskim
3. Centrum Medyczno-Zabiegowe z Blokiem Operacyjnym ANI-MED” w Janowie Lubelskim – szpital
4. N ZOZ Diaverum Stacja Dializ w Janowie Lubelskim

W związku z sytuacją epidemiologiczną kraju wywołaną zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 ww. obiekty w 2020r. nie zostały skontrolowane. Nadzór nad tymi obiektami sprawowała Sekcja Nadzoru Przeciw Epidemicznego.

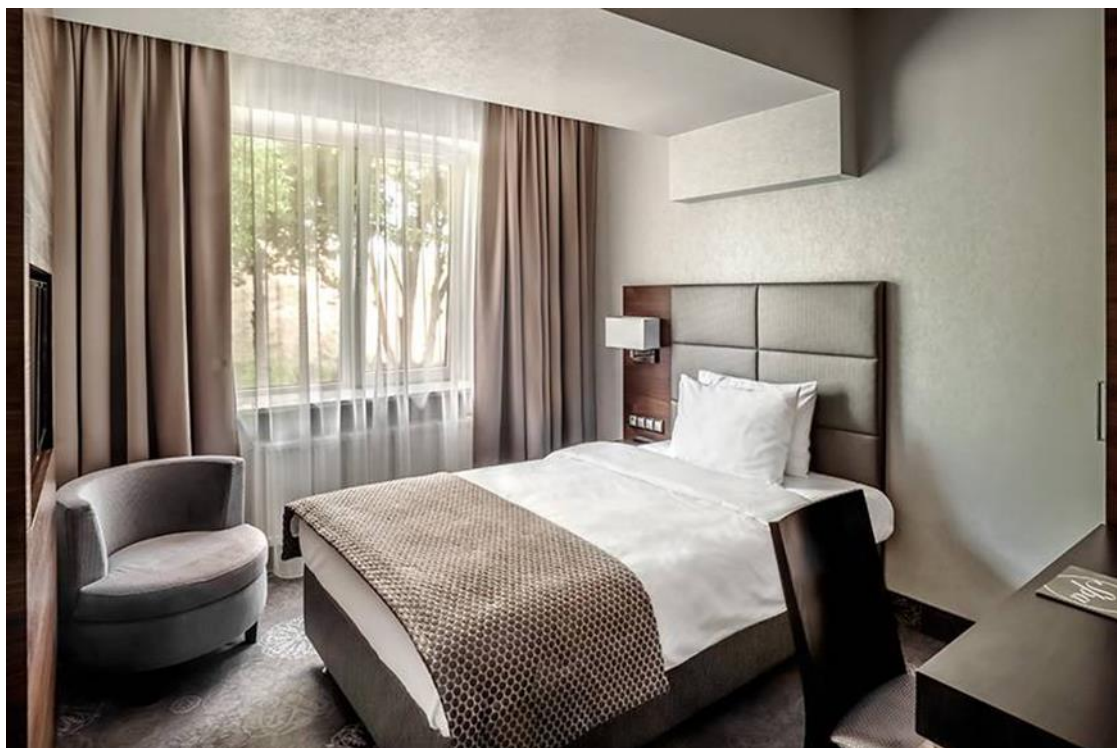

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

2.2. Ustępy publiczne.

Ustęp miejski w Janowie Lubelskim - zlokalizowany w centrum miasta, w podziemnej części budowli. Ustęp funkcjonuje cały rok. Kontrola sanitarna nie wykazała uchybień w zakresie utrzymania czystości i porządku.

2.3. Obiekty świadczące usługi hotelarskie.

Bazę noclegową w powiecie janowskim stanowią hotele, ośrodki wczasowe, obiekty świadczące usługi hotelarskie oraz kwatery agroturystyczne.

Kontrolowane obszary:

- ocena stanu sanitarno - higienicznego i porządkowego obiektu,
- ocena dokumentacji stosowanej w obiekcie,
- postępowanie z bielizną czystą i brudną
- ocena poprawności wdrożonych procedur,
- ocena poprawności doboru stosowanych środków dezynfekcyjnych i przechowywania sprzętu porządkowego,
- postępowanie z odpadami komunalnymi,
- ocena realizacji wymogów wynikających z ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych,
- ocena narażenia na zagrożenie wystąpienia bakterii Legionella Sp. w instalacji wody ciepłej,

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

– ocena postępowania w związku z obecną sytuacją epidemiologiczną kraju wywołaną zakażeniami wirusem SARS-CoV-2.

Do obiektów noclegowych wliczono:

- 5 hoteli skategoryzowanych
- 19 innych obiektów świadczących usługi hotelarskie
- 11 kwater agroturystycznych

Pomieszczenia obiektów noclegowych utrzymane były w dobrym standardzie sanitarnym (czystość bieżąca) i technicznym. Wyposażenie obiektów bez widocznych uszkodzeń. Tereny utrzymane w czystości i porządku. Sprzęt porządkowy stosowany w obiektach utrzymany był czysto, a zapas środków dezynfekcyjnych i czystościowych był wystarczający. Preparaty do dezynfekcji i ich stężenia były właściwie dobierane. Wymagania higieniczne w zakresie zaopatrzenia w wodę, usuwania nieczystości, przechowywania pościeli, stanu sanitarnego pomieszczeń higieniczno-sanitarnych, prawidłowe. Sposób postępowania zgodny z opracowanymi procedurami i instrukcjami.

W celu zapobiegania zakażeniu koronawirusem, właściciele minimalizowali kontakt z osobami wynajmującymi pokoje (sprzątanie w trakcie nieobecności gościa lub po wyjeździe), w razie konieczności kontaktowania się z klientem zachowywana była odległość min. 2 metrów, zapewnione były środki ochrony - maseczka, środek do dezynfekcji oraz rękawice. Przy wejściach do obiektów przy recepcji znajdowały się środki do dezynfekcji rąk. Opracowane były instrukcje mycia i dezynfekcji rąk. Powierzchnie ogólnodostępne tj. np. blaty, klamki, poręcze - dezynfekowane. Opracowane były procedury postępowania na wypadek wystąpienia sytuacji podejrzenia zakażenia i skuteczne poinformowanie pracowników. Numery telefonów do stacji sanitarno – epidemiologicznej i pogotowia ratunkowego znajdowały się przy recepcji. Osoby wynajmujące były informowane o przestrzeganiu dystansu społecznego min. 2 metry w miejscach ogólnodostępnych np. korytarzach. Po opuszczeniu pokoi przez gości, dezynfekowane były wszystkie powierzchnie. W obiektach wyznaczony był pokój, w którym czasowo można było odizolować osobę w przypadku stwierdzenia objawów chorobowych. Podczas przeprowadzonych kontroli sanitarnych nie stwierdzono nieprawidłowości.

W związku z obowiązywaniem zakazu funkcjonowania hoteli i obiektów świadczących usługi hotelarskie, PPIS prowadziła kontrole, podczas których stwierdzano, że właściciele dostosowywali się do obowiązujących przepisów.

2.4. Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej.

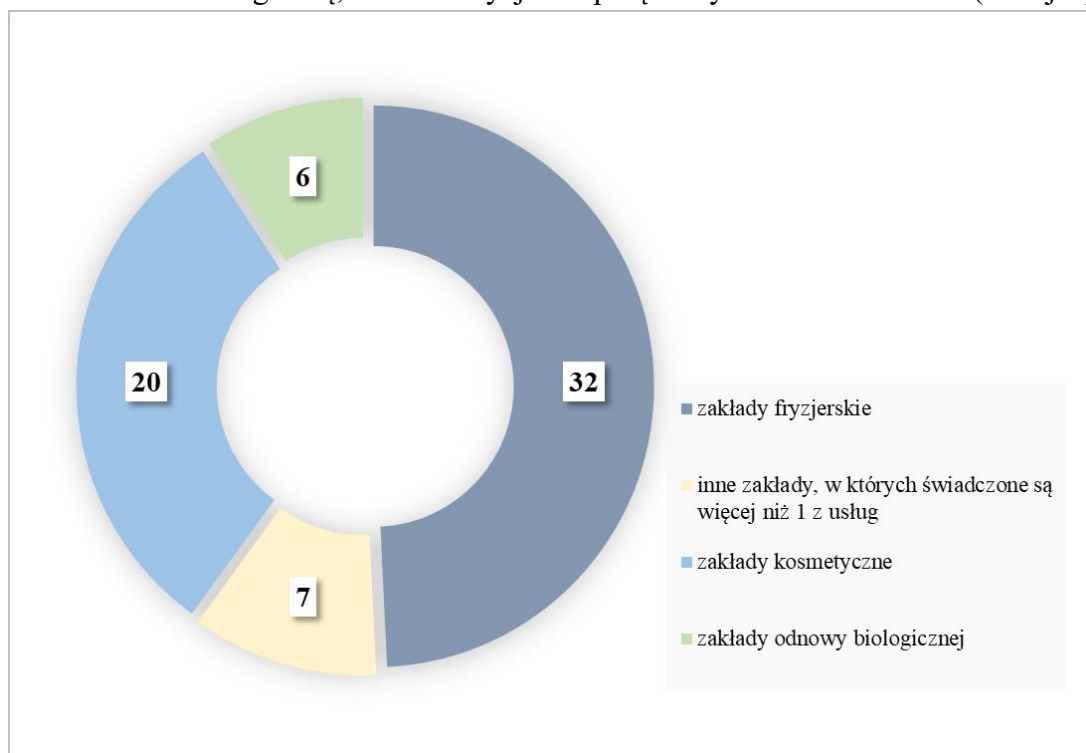
W ewidencji PSSE w Janowie Lubelskim na dzień 31.12.2020r. było łącznie 65 obiektów. Skontrolowano łącznie 52 obiekty, przeprowadzając 72 kontrole sanitarne.

Kontrolowane obszary:

- ocena stanu sanitarno - higienicznego i porządkowego obiektu,
- ocena dokumentacji stosowanej w obiekcie,
- ocena poprawności wdrożonej procedury,
- przestrzeganie zasad higieny przy świadczeniu usług,
- stosowanie sprzętu jednorazowego i wielokrotnego użytku,
- ocena poprawności doboru stosowanych środków dezynfekcyjnych,
- postępowanie z bielizną czystą i brudną oraz jednorazowego użytku,
- poprawność przechowywania sprzętu porządkowego,
- postępowanie z odpadami komunalnymi,
- ocena realizacji wymogów wynikających z ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych,
- ocena postępowania w związku z obecną sytuacją epidemiologiczną kraju wywołaną zakażeniami wirusem SARS-CoV-2.

Nadzorem sanitarnym objęto:

- ✓ 32 zakłady fryzjerskie,
- ✓ 20 zakładów kosmetycznych,
- ✓ 6 zakładów odnowy biologicznej,
- ✓ 7 zakładów, w których świadczone są więcej niż jedna z usług fryzjerskich, kosmetycznych, odnowy biologicznej: (3 zakłady fryzjersko-kosmetyczne, 3 zakłady kosmetyczne połączone z odnową biologiczną, 1 zakład fryzjerski połączony ze studiem wizażu (makijaż)).

Wykres 2. Podział obiektów usługowych.

Zakłady, w których w trakcie świadczenia usług może lub dochodzi do naruszenia ciągłość tkanki ludzkiej, posiadały opracowane, wdrożone i na wniosek zaopiniowane procedury zapewniające ochronę przed zakażeniami oraz chorobami zakaźnymi. Przy świadczeniu usług, w zakładach przestrzegane były zasady higieny. W 16 obiektach do sterylizacji narzędzi stosowany był autoklaw, a w 6 zakładach zlecano sterylizację narzędzi innym podmiotom. Do wykonywania zabiegów używano wyłącznie sprawnych narzędzi i urządzeń. W zakładach, w których świadczone były usługi w zakresie przekłuwania uszu, stosowane były pistolety i jednorazowe, jałowe kolczyki. Końcówki pistoletu mające kontakt z ciałem, po usłudze były poddawane dezynfekcji.

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

Do odkażania rąk klientów i pracowników zakładów stosowane były preparaty dezynfekujące. Wszystkie powierzchnie w zakładzie również były dezynfekowane.

W 5 obiektach stwierdzono nieprawidłowości, w wyniku których, wydano 2 decyzje administracyjne oraz nałożono 4 mandaty karne. W pozostałych obiektach nieprawidłowości nie stwierdzono.

Stwierdzone nieprawidłowości to:

- niewłaściwy stan sanitarny, techniczny obiektów,
- zabrudzone narzędzia fryzjerskie,
- brak informacji o zakazie palenia tytoniu i wyrobów tytoniowych,
- brak prawidłowo opracowanej, wdrożonej i stosowanej procedury zapewniającej ochronę przed zakażeniami oraz chorobami zakaźnymi,
- niewłaściwe oznakowanie opakowania kosmetyku (data ważności),
- nieprawidłowe warunki do przeprowadzania skutecznej dezynfekcji i sterylizacji narzędzi kosmetycznych.

Po przeprowadzonych kontrolach sprawdzających i doraźnych wszystkie uchybienia i nieprawidłowości zostały usunięte.

W związku z sytuacją epidemiologiczną kraju wywołaną zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 przeprowadzono również kontrole w zakresie spełnienia obowiązków określonych w wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego z dnia 13 maja 2020r. dla funkcjonowania salonów fryzjerskich i kosmetycznych w trakcie epidemii SARS-CoV-2.

2.5. Dworce autobusowe.

Na terenie dworca autobusowego trwają prace budowlane polegające na wyburzeniu budynku dworca oraz płyty manewrowej i wybudowanie nowego budynku dla pasażerów. Dla potrzeb osób podróżujących zorganizowano tymczasowy dworzec, który składa się z 4 stanowisk autobusowych oraz 2 wiat chroniących pasażerów przed złymi warunkami atmosferycznymi. Stan sanitarno – higieniczny skontrolowanego tymczasowego dworca nie budził zastrzeżeń.

2.6. Tereny rekreacyjne

W zakresie terenów rekreacyjnych, nadzorem sanitarnym objęte były: place zabaw i piaskownice, park rekreacji oraz kąpielisko.

Place zabaw i piaskownice

Na placach zabaw oprócz piaskownic i urządzeń do zabaw, ustawione były ławki i kosze na śmieci. Na wszystkich placach zabaw rozmieszczone były tabliczki zakazujące wprowadzanie zwierząt domowych do piaskownic oraz regulaminy korzystania z placów. W związku z obecną sytuacją epidemiologiczną w kraju, wywołaną zakażeniami wirusem SARS-CoV-2, wszystkie piaskownice zasłonięte zostały czarną, mocną folią. Folia przytwierdzona była do obrzeża piaskownic za pomocą drewnianych listew. Powierzchnie dotykowe wyposażenia placów zabaw dezynfekowane były przy użyciu opryskiwaczy, przynajmniej jeden raz dziennie, przez pracowników sprzątających dane osiedle. Za bieżący stan sanitarny i techniczny piaskownic i placów zabaw odpowiadali pracownicy jednostek nadzorujących w/w obiekty. Kosze na śmieci zaopatrzone we wkłady foliowe, wystawione były w wystarczającej ilości. Gospodarka odpadami prowadzona była prawidłowo. Place zabaw nie budziły zastrzeżeń - utrzymane były w czystości i porządku. Teren wokół placów utrzymany w czystości. Stan sanitarny i techniczny terenu i wyposażenia placów zabaw oceniono jako dobry.

Park rekreacji

W skład parku wchodzi: laboratoria edukacyjne, lokal gastronomiczny, exit room, toalety ogólnodostępne, plaża, kąpielisko, piaskownica, wypożyczalnia sprzętu wodnego, park linowy, park kreatywny, siłownia zewnętrzna, plac energii z fontannami oraz ścieżki rowerowe i spacerowe z punktami widokowymi. Materiały użyte do wykończenia wnętrz pozwalają na utrzymanie pomieszczeń obiektów w należyтым stanie sanitarno-higienicznym (powierzchnie gładkie nie wchłaniające wody). W trakcie kontroli stwierdzono, że zarządzający obiektem wprowadził zasady określone w wytycznych m.in. informacje dot. obowiązków i nakazów, środki do

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

dezynfekcji rąk i powierzchni, zachowanie dystansu, zapewnienie środków ochrony osobistej pracownikom.

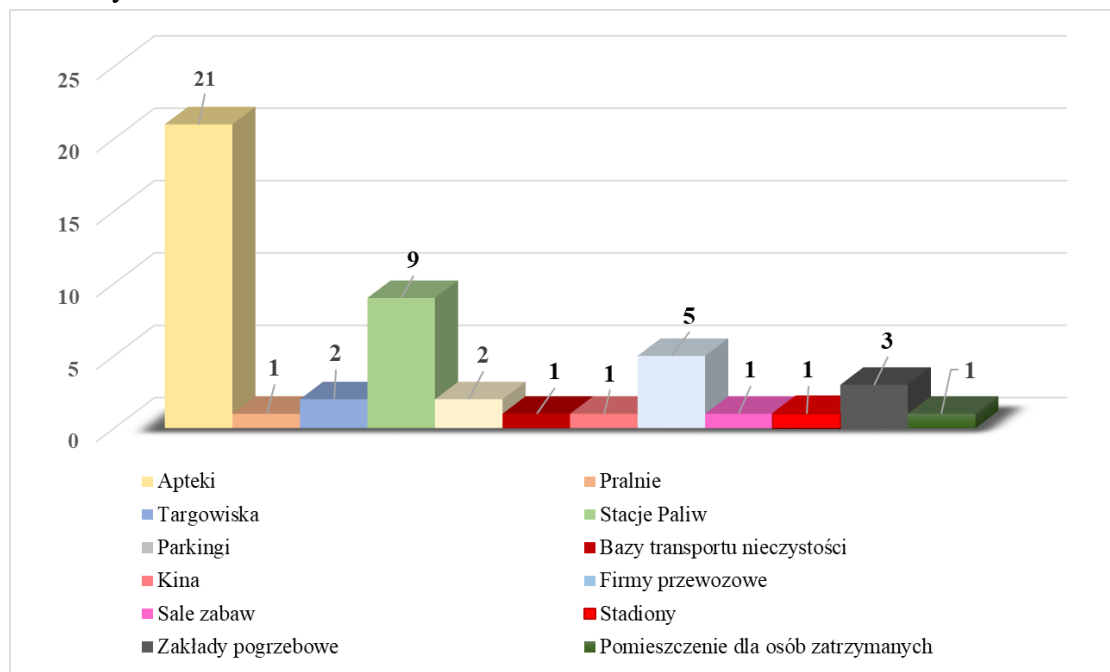
Teren Parku ZOOM NATURY wyposażony był w regulaminy korzystania z parku, informację nt. telefonów kontaktowych do służb ratowniczych i porządkowych, uwzględniającą infolinię COVID-19, zapisy dot. zasad obowiązujących osoby korzystające/zwiedzające i pracowników w czasie pandemii COVID-19. Ponadto widniały: instrukcje dezynfekcji rąk, instrukcje zakładania/zdejmowania maseczki i informacja o zachowaniu odstępów 2m.

2.7. Cmentarze.

W ewidencji stacji w 2020 roku znajdowało się 25 cmentarzy parafialnych. Ze względu na sytuację epidemiologiczną kraju wywołaną zakażeniami SARS-Co-V-2 cmentarze nie były kontrolowane w roku 2020.

3. Inne obiekty użyteczności publicznej.

Pod nadzorem PPIS w Janowie Lubelskim na dzień 31.12.2020r. w ewidencji stacji znajdowało się 48 obiektów. Skontrolowano 32 obiekty, przeprowadzając 40 kontroli sanitarnych.

Wykres 3. Podział innych obiektów użyteczności publicznej.

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

3.1. Apteki.

W ewidencji stacji znajduje się 21 aptek. W 2020r. skontrolowano 16 obiektów, przeprowadzając 14 kontroli sanitarnych. Apteki kontrolowane są 1 raz na 2 lata. Apteki posiadały dobry i bardzo dobry stan sanitarno - techniczny i higieniczny.

3.2. Zakłady Pogrzebowe.

W ewidencji stacji na dzień 31.12.2020r. było 3 zakłady pogrzebowe. Zakłady pogrzebowe zlokalizowane na terenie działalności PSSE w Janowie Lubelskim świadczą tylko usługi w zakresie transportu i obsługi pogrzebów oraz sprzedaży akcesoriów pogrzebowych (trumny, wieńce, wiązanki, ubrania i znicze). Zakłady nie prowadzą domów pogrzebowych.

Skontrolowano 4 środki do transportu zwłok. Podczas kontroli pojazdów stwierdzono odpowiedni ich stan sanitarny. Samochody wyposażone były w worki na zwłoki oraz trumnę, odzież i rękawice ochronne. Zużyte worki, rękawice lub inne odpady powstające w trakcie świadczenia usług składane są do jednorazowych worków foliowych na odpady i pozostawiane w prosektorium szpitalnym. Wszystkie środki transportu do przewozu zwłok i szczątków ludzkich:

- były trwale oznakowane w sposób wskazujący na ich przeznaczenie,
- kabina kierowcy była odizolowana od części przeznaczonej na umieszczenie zwłok albo szczątków ludzkich, a w części przeznaczonej na umieszczenie zwłok albo szczątków brak było miejsc siedzących,
- posiadały zabezpieczenia przed przesuwaniem się trumny,
- posiadały podłogę wykonaną z materiałów łatwo zmywalnych i odpornych na działanie środków dezynfekujących,

posiadały wydzielone miejsce na przechowywanie środków dezynfekcyjnych

3.3. Pralnie.

W ewidencji stacji na dzień 31.12.2020r. była 1 pralnia, zlokalizowana w Janowie Lubelskim. Jest to pralnia prywatna mieszcząca się w podpiwniczeniu budynku mieszkalnego. Podczas kontroli sanitarnej nie stwierdzono nieprawidłowości. Stan pomieszczeń i wyposażenie pralni nie budził zastrzeżeń natury sanitarnej.

Podczas kontroli obiektu sprawdzono też stan sanitarno-techniczny samochodu do przewozu bielizny.

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

3.4. Targowiska.

W ewidencji stacji na dzień 31.12.2020r. było 2 targowiska.

- Plac Targowy czynny tylko w dniu targowym (1/tydzień). Targowisko to zlokalizowane było na powierzchni częściowo utwardzonej (alejki wysypane tłuczniem). Obiekt nie był uzbrojony w stałe stanowiska (handel odbywał się ze stoisk własnych sprzedawców). Targowisko wyposażone było w punkt wodny i 2 ubikacje TOI-TOI, dostępne dla wszystkich, czynne tylko w godzinach trwania sprzedaży.

- Plac sprzedaży artykułów spożywczych pochodzenia rolniczego czynny jest 6 dni w tygodniu. Plac sprzedaży zlokalizowany jest na powierzchni częściowo utwardzonej (płyty betonowe). Obiekt posiada zadaszone, stałe stanowiska.

Targowiska zostały skontrolowane w związku z sytuacją epidemiologiczną kraju wywołaną zakażeniami wirusem SARS-CoV-2. Przy wejściu na plac targowy zapewnione były środki do dezynfekcji rąk. Na terenie targowisk zamieszczone były informacje o obowiązku używania podczas zakupów masek ochronnych, o zachowaniu dystansu społecznego, o limicie osób przebywających w obrębie jednego stanowiska.

3.5. Stacje paliw.

W ewidencji stacji na dzień 31.12.2020r. znajdowało się 9 stacji paliw. W roku 2020 kontrolą objęto 7 obiektów. Podczas kontroli sanitarnych nie stwierdzono nieprawidłowości. Stan sanitarno - higieniczny obiektów nie budził zastrzeżeń.

3.6. Parkingi.

W roku 2020 kontrolą objęto 1 parking leśny. Parkingi usytuowane przy drodze Janów Lubelski – Rzeszów.

Podczas przeprowadzonej kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości. Stan sanitarno – higieniczny i techniczny wyposażenia i otoczenia obiektów nie budził zastrzeżeń.

3.7. Firmy przewozowe.

W ewidencji tutejszej stacji znajdowało się 5 firm przewozowych.

Za utrzymanie należytego stanu sanitarnego wnętrza pojazdów odpowiedzialni byli kierowcy. Stan sanitarno-porządkowy samochodów nie budził zastrzeżeń – w każdym znajdował się kosz na odpady komunalne i sprzęt porządkowy. Odpady komunalne gromadzone były w koszach plastikowych, zaopatrzonych we wkłady foliowe, które opróżniano na terenie dworca lub na parkingach. Podłogi w samochodach wyłożone były materiałem łatwo zmywalnym i odpornym na działanie środków myjących (guma). Fotele pokryte były obiciem materiałowym oraz zapewnione miały zagłówki materiałowe. Pokrowce z zagłówków i siedzeń prane są w razie potrzeby, lecz nie rzadziej niż raz w miesiącu.

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

Podczas przeprowadzonych kontroli stwierdzono, że stan sanitarno-porządkowy środków transportu nie budził zastrzeżeń.

W związku z sytuacją epidemiologiczną kraju wywołaną zakażeniami wirusem SARS-CoV-2, podczas kontroli przeprowadzano również weryfikację, czy w obiekcie spełniane były w związku z tym określone nakazy i przestrzegane ograniczenia. W trakcie kontroli stwierdzano, że na drzwiach wejściowych do środków transportu zamieszczone były informacje o obowiązku zakrywania ust i nosa przy pomocy maseczki (informacja graficzna). W przypadku wejścia klienta bez maseczki, informowany był on przez kierowcę o obowiązku założenia maseczki. Zapewniony był środek do dezynfekcji rąk i powierzchni. Kierowcy zapewnione mieli środki ochrony osobistej. Pojazdy sprzątane i dezynfekowane były w trakcie dnia według potrzeby. Po wyjściu klientów, otwierane były drzwi w celu przewietrzenia pojazdu oraz przeprowadzono dezynfekcję powierzchni gładkich.

4. Podsumowanie.

Podczas kontroli nadzorowanych obiektów sprawdzano realizację ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych. W widocznych miejscach umieszczane były oznaczenia słowne i graficzne informujące o zakazie palenia wyrobów tytoniowych.

Nieprawidłowości w tym zakresie stwierdzono w 1 obiekcie użyteczności publicznej. Wydano decyzję administracyjną nakazującą umieścić w zakładzie odpowiednie oznaczenie słowne i graficzne o zakazie palenia wyrobów tytoniowych i papierosów elektronicznych.

W stosunku do wcześniejszych okresów sprawozdawczych systematycznie poprawia się estetyka i stan sanitarno-porządkowy oraz sanitarno-techniczny kontrolowanych obiektów. Kontrole sanitarne prowadzone w obiektach wykazały, że właściciele bądź zarządcy obiektów z roku na rok dążą do poprawy i utrzymania właściwego stanu sanitarnego w/w obiektów. Podczas przeprowadzanych kontroli sanitarnych w 2020r., nie stwierdzono niedociągnięć natury sanitarnej. Samorządy, przedsiębiorcy i mieszkańcy ze względu na turystyczny charakter powiatu dbają o estetykę miast i gmin oraz stan sanitarny ulic, placów, parków, posesji i otoczenia obiektów użyteczności publicznej. Corocznie remontowane są drogi, chodniki. Obiektem o najniższym standardzie jest: ustęp publiczny - miejski. Zarządcy dokładają wszelkich starań aby utrzymać obiekty w dobrym stanie higienicznym. Niestety stan techniczny jest na niskim poziomie.

Podczas wykonywania czynności kontrolnych w obiektach użyteczności publicznej zwracano uwagę na czystość instalacji wentylacji.

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

Ponadto przeprowadzono kontrole w zakresie oceny postępowania w związku z obecną sytuacją epidemiologiczną kraju wywołaną zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 w sklepach z odzieżą używaną i placówce handlowej.

Przeprowadzono 1 kontrolę interwencyjną w związku z wpływaniem interwencji dotyczącej stanu czystości paczkomatów znajdujących się na terenie powiatu janowskiego. Skontrolowano 6 urządzeń. Wszystkie paczkomaty utrzymane były w czystości i porządku, bez oznak zabrudzenia.

W związku z obecną **sytuacją epidemiologiczną kraju wywołaną zakażeniami wirusem SARS-CoV-2**, podczas kontroli przeprowadzano weryfikację, czy właściciele obiektów użyteczności publicznej postępują zgodnie z zaleceniami zawartymi w wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego.

Tabela 1. Działalność kontrolno – represyjna Sekcji Higieny Komunalnej na przestrzeni lat 2016 – 2020.

Rok	2016	2017	2018	2019	2020
Ilość przeprowadzonych kontroli	334	349	234	265	259
Wydane decyzje administracyjne ogółem	34	24	35	57	28
Wydane decyzje płatnicze ogółem	13	24	21	31	15
Ilość nałożonych mandatów	8	8	8	8	6

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

XI. STAN SANITARNY ZAKŁADÓW ŻYWNOSCI, ŻYWIENIA, MATERIAŁÓW I WYROBÓW PRZEZNACZONYCH DO KONTAKTU Z ŻYWNOSCIĄ ORAZ KOSMETYKÓW

1. Zakres nadzoru sanitarnego.

W roku 2020 pod nadzorem Państwowej Inspekcji Sanitarnej na terenie powiatu janowskiego znajdowało się ogółem 3227 obiektów, w tym:

- 2653 obiektów produkcji żywności, w tym 2587 obiektów stanowiła produkcja pierwotna,
- 444 obiekty obrotu żywnością, w tym 178 obiektów stanowiły punkty skupu owoców miękkich,
- 118 obiektów żywienia zbiorowego (47 – żywienie zbiorowe zamknięte i 71 – żywienie zbiorowe otwarte),
- 6 miejsc obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością,
- 6 miejsc obrotu kosmetykami (1 hurtownia i 5 sklepów).

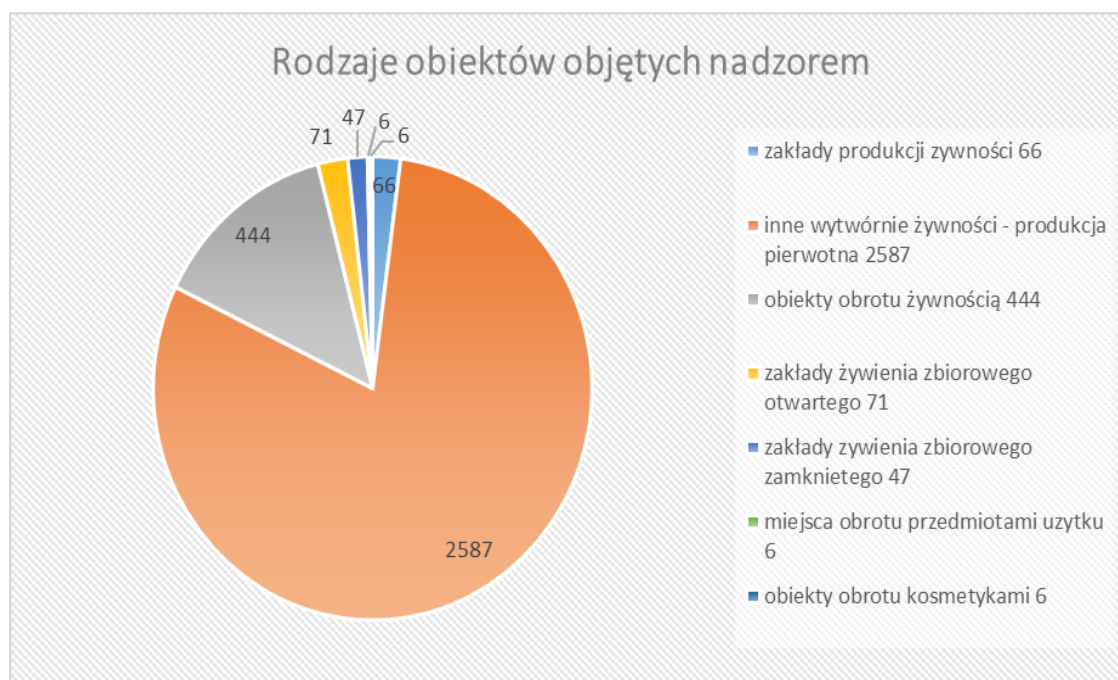

Skontrolowano 366 obiektów, w tym 75 obiektów nowo zatwierdzonych. Przeprowadzono ogółem 575 kontroli, w tym 163 planowanych i 412 poza planem. Sporządzono 547 protokołów kontroli sanitarnej, w tym:

- 307 protokołów kontroli sanitarnej tematycznej (kontrole zatwierdzające zakład, dotyczące zatwierdzenia rozszerzonego zakresu działalności zakładu, kontrola w trakcie trwania wypoczynku letniego i zimowego, kontrole akcyjne),
- 77 protokołów z kontroli sanitarnych interwencyjnych,
- 163 protokoły wykonanych z kontrolą podstawową,
- 28 protokołów kontroli sprawdzającej.

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

Wykres 1. Zakłady nadzorowane w 2020 roku.

W 2020 roku zaplanowano wstępnie do kontroli 299 obiektów na terenie miasta Janów Lubelski oraz 7 gmin. Plan w ciągu roku został zmodyfikowany z uwagi na sytuację epidemiczną kraju – pandemia COVID-19. Zmniejszono na podstawie analizy dokumentacji kontrolnej ilość kontroli i jednocześnie zmieniono termin kontroli dla niektórych zakładów. W rezultacie zaplanowano w harmonogramie kontroli na 2020 rok ogółem 257 obiektów (137 stałych, 20 punktów skupu i 100 plantacji owoców miękkich).

Plany kontroli urzędowych w powiecie nie zostały w pełni zrealizowane. Od kwietnia ograniczono do niezbędnego minimum kontrole w obiektach z powodu epidemii koronawirusa SARS-CoV-2. Kontrole realizowano w oparciu o ocenę ryzyka – skupiano się na zakładach wysokiego ryzyka. Działania kontrolne dot. systemu RASFF, interwencji, zatwierdzenia i rejestracji zakładów, kontrola graniczna były prowadzone zgodnie z ułatwieniami na jakie pozwalały tymczasowe środki przewidziane w Rozporządzeniu 2020/466. W związku z lawinowym narastaniem liczby przypadków zakażeń SARS-CoV-2 od października i koniecznością skupienia aktywności pracowników na działaniach przeciwepidemicznych ograniczono liczbę kontroli w terenie do niezbędnych oraz zawieszono planowane działania.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Janowie Lubelskim wydał ogółem 145 decyzji administracyjnych, w tym:

- 2 decyzje dotyczące unieruchomienia całości lub części działalności zakładu,

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

- 2 decyzje dotyczące odmowy zatwierdzenia działalności zakładu (dot. ruchomego punktu sprzedaży oraz środka transportu żywności),
- 6 decyzji zakazujących wprowadzania produktu do obrotu,
- 12 decyzji nakazujących usunięcie naruszeń wymagań higienicznych i zdrowotnych,
- 5 decyzji przedłużających termin wykonania decyzji nakazowej,
- 20 decyzji dotyczących wykreślenia z rejestru zakładów,
- 75 decyzji zatwierdzających bezwarunkowo obiekty,
- 23 decyzji zatwierdzających warunkowo obiekty do prowadzenia działalności na okres trzech miesięcy z uwagi na to, iż zakłady nie spełniały wymogów zawartych w art. 5 rozporządzenia PEiR nr 852/2004/WE, tj. opracowanie, wykonanie oraz utrzymanie stałej procedury lub procedur i instrukcji dotyczących systemów GHP/GMP oraz systemu HACCP,
- 78 decyzji opłatowych na kwotę 13 651 zł.

Na podstawie arkuszy oceny, jako „niezgodne z wymaganiami” oceniono 10 obiektów, w tym: 3 obiekty produkcji żywności, 4 obiekty obrotu żywnością, 3 obiekty żywienia zbiorowego, z uwagi na brak wdrożonych zasad GMP/GHP i systemu HACCP, niewłaściwe warunki magazynowania, nie zachowanie łańcucha chłodniczego oraz czystość pomieszczeń w tym urządzeń i sprzętu.

Osoby odpowiedzialne za nieprawidłowy stan sanitarny ukarano 19 mandatami na łączną kwotę 2 840,00 zł.

Do badań laboratoryjnych pobrano ogółem 186 próbek, z czego 19 zostało zdyskwalifikowanych na podstawie wyników badań.

Tabela 1. Odsetek obiektów żywności i żywienia o stanie sanitarnym niezgodnym z wymaganiami w latach 2017-2020.

Lata	2017	2018	2019	2020
Odsetek obiektów o stanie sanitarnym niezgodnym z wymaganiami w stosunku do ogólnej liczby obiektów	9%	12%	6,7%	0,3 %

2. Ogólna ocena obiektów żywności i żywienia.

Na podstawie przedstawionych wyżej danych liczbowych można stwierdzić, że w ostatnim roku odsetek zakładów produkcji i obrotu żywnością o nieodpowiednim stanie sanitarnym znajdował się na dużo niższym poziomie, niż w latach ubiegłych (6,7% w 2019r., średnia z poprzednich 3 lat – 9 %).

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

Stan sanitarny nadzorowanych obiektów oceniany był przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej zgodnie z jednolitymi procedurami urzędowej kontroli żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, uwzględniającymi przepisy w zakresie wymagań higieniczno – sanitarnych. Stan sanitarno - higieniczny nadzorowanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Janowie Lubelskim obiektów żywności i żywienia, jest bardzo zróżnicowany. Działają zarówno obiekty nowoczesne, jak i stare (obiekty w miejscowościach o zwartej zabudowie) oraz obiekty małe (sklepy w rejonach wiejskich) i bardzo duże (typu super i hipermarkety). W wielu zakładach stan sanitarny ulega systematycznej poprawie, dzięki coraz większej świadomości przedsiębiorców w zakresie obowiązujących wymagań oraz wdrażaniu i stosowaniu zasad dobrej praktyki higienicznej (GHP), dobrej praktyki produkcyjnej (GMP), a także wprowadzaniu procedur na podstawie zasad HACCP. Zasady GHP/GMP wdrożyło 3208 zakładów. Natomiast system HACCP wprowadziło 586 nadzorowanych zakładów produkcji i obrotu żywnością.

2.1. Obiekty produkcji żywności.

Na terenie działania PSSE w Janowie Lubelskim znajdują się głównie małe i średnie zakłady wytwórcze przeważnie zlokalizowane w budynkach mieszkalnych, w zwartej zabudowie miasta lub w domach jednorodzinnych, co w większości przypadków pozbawia je możliwości rozbudowy i modernizacji. Nadal funkcję podstawową pełnią małe zakłady produkcyjne zatrudniające od 1-10 osób. W ww. zakładach opracowane i stosowane są procedury oraz instrukcje dotyczące zasad GHP i GMP, jednakże nie zawsze prowadzone są systematyczne zapisy potwierdzające ich realizację. Stan techniczny niektórych zakładów produkcyjnych uległ pogorszeniu w związku z niskimi nakładami na bieżące remonty. Wynika to z przyczyn ekonomicznych między innymi z małej podaży na określone produkty żywności i konkurencją dużych dyskontów. Najczęstsze stwierdzone nieprawidłowości techniczno - sanitarne to:

- niedokładnie sprzątane pomieszczenia produkcyjne i magazynowe,
- brudny, nie dokładnie myty sprzęt produkcyjny,
- opracowane procedury systemu HACCP wymagały weryfikacji i podjęcia działań korygujących.

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

W porównaniu z rokiem ubiegłym stan techniczny i sanitarny obiektów produkcji żywności kształtuje się na podobnym poziomie.

W roku 2020 pod nadzorem znajdowało się 2653 obiektów produkcji żywności (co stanowi 82 % nadzorowanych obiektów), w których przeprowadzono 168 kontroli, w tym 29 interwencyjnych; 6 obiektów oceniono jako niezgodne z wymaganiami z uwagi na brak czystości pomieszczeń i niewłaściwie prowadzone procesy mycia, czyszczenia i dezynfekcji urządzeń i sprzętu, jakość wody wykorzystywanej w zakładzie nie potwierdzoną badaniami, brak odpowiedniej higieny osobistej pracowników, brak aktualnych orzeczeń lekarskich dla celów sanitarno – epidemiologicznych. Wydano 21 decyzji administracyjnych nakazujących usunięcie stwierdzonych uchybień. Wydano 2 decyzje unieruchomienia zakładu w części dotyczącej produkcji (produkcja i wprowadzanie do obrotu lodów z automatu w związku wynikami kontroli laboratoryjnej próbek żywności); winnych zaniedbań sanitarnych ukarano 3 mandatami, na łączną kwotę 800 zł; wydano 22 decyzje płatnicze na kwotę 4804 zł.

Pobrano do badań laboratoryjnych 43 próbki – 10 było zdyskwalifikowanych

Liczba obiektów z wdrożonymi zasadami GHP/GMP – 2647

Liczba obiektów z wdrożonymi zasadami HACCP – 57

2.2. Obiekty obrotu żywnością.

Obiekty obrotu żywnością stanowią najliczniejszą w powiecie janowskim grupę zakładów, najbardziej zróżnicowaną pod względem wyposażenia, wielkości, warunków sanitarno – technicznych oraz asortymentu wprowadzanych do obrotu artykułów. Należą do niej sklepy różnej wielkości, hurtownie i kioski spożywcze, środki transportu żywności, obiekty ruchome i tymczasowe (handel obwoźny) oraz inne obiekty obrotu żywnością sprzedające niewielkie ilości trwałych mikrobiologicznie produktów spożywczych w opakowaniach jednostkowych (np. przy stacjach paliw, w aptekach, sprzedaż internetowa). Zdecydowaną większość placówek obrotu stanowią sklepy małe, o ograniczonej powierzchni, pozbawione możliwości rozbudowy i modernizacji, a wprowadzające do obrotu szeroki asortyment środków spożywczych, często również artykuły przemysłowe i chemii gospodarczej. Z roku na rok zmniejsza się liczba małych sklepów spożywczych na korzyść większych sklepów spożywczych sieciowych, lepiej wyposażonych i oferujących większy asortyment produktów spożywczych.

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

W roku 2020 pod nadzorem znajdowały się 444 (w roku 2019 – 423) obiekty obrotu żywnością (co stanowi 13,8 % nadzorowanych obiektów), w których przeprowadzono 258 kontroli, w tym 38 interwencyjnych. Warunki sanitarne w 4 obiektach oceniono jako niezgodne z wymaganiami (brak czystości pomieszczeń, nieodpowiednie zabezpieczenie przed szkodnikami, jakość wody wykorzystywanej w zakładzie nie potwierdzona badaniami, brak odpowiedniej higieny osobistej pracowników, brak aktualnych orzeczeń lekarskich dla celów sanitarno - epidemiologicznych). Wydano 30 decyzji administracyjnych nakazujących usunięcie stwierdzonych uchybień. Nie wydawano decyzji unieruchomienia zakładu. Osoby winne zaniedbań sanitarnych ukarano 12 mandatami, na łączną kwotę 1 270 zł; wydane 30 decyzji płatniczych na kwotę 6 815 zł.

Pobrano do badań laboratoryjnych 134 próbki – 5 było zdyskwalifikowanych.

Liczba obiektów z wdrożonymi zasadami GHP/GMP – 443.

Liczba obiektów z wdrożonymi zasadami HACCP – 411.

W porównaniu z rokiem ubiegłym stan techniczny i sanitarny obiektów obrotu żywnością uległ poprawie.

Do najczęściej występujących uchybień w zakresie stanu technicznego należą:

- brudne, zniszczone ściany i sufity w pomieszczeniach zakładu,
- zniszczone urządzenia i sprzęt pomocniczy,
- niewystarczająca powierzchnia zakładu w stosunku do ilości oferowanych wyrobów,

Nieprawidłowości natury higienicznej to głównie:

- niewłaściwe warunki magazynowania żywności,
- brak segregacji w urządzeniach chłodniczych oraz zabezpieczenia niepakownych, środków spożywczych przed zanieczyszczeniami,
- wprowadzanie do obrotu środków spożywczych po upływie terminu ważności,
- brak systematycznych zapisów z kontroli wewnętrznej prowadzonej w ramach GHP i GMP lub systemu HACCP.

2.3. Obiekty żywienia zbiorowego.

W tej grupie zakładów można wyodrębnić obiekty nowe, zbudowane od podstaw z przeznaczeniem do takiej działalności oraz obiekty zlokalizowane w istniejących budynkach często starych, które zostały zaadaptowane do potrzeb planowanej

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

działalności. Kontrola tych obiektów obejmowała przede wszystkim stopień opracowania, wdrożenia i utrzymania systemu opartego na zasadach HACCP (zasad GHP, GMP), ze szczególnym uwzględnieniem ich dokumentowania dla potrzeb oceny

ryzyka zagrożenia bezpieczeństwa żywności. Ponadto sprawdzano warunki magazynowania artykułów spożywczych, w tym rotację towarów.

W większości obiekty żywienia zbiorowego posiadały odpowiednie warunki do przechowywania surowców, półproduktów i gotowych wyrobów kulinarnych. Na terenie powiatu

janowskiego zlokalizowanych jest 118 zakładów żywienia zbiorowego typu otwartego i zamkniętego, co stanowi 3,6 % nadzorowanych obiektów, w których przeprowadzono 137 kontroli, w tym 5 interwencyjnych; warunki sanitarne w 3 zakładach oceniono jako niezgodne z wymaganiami (brak czystości pomieszczeń, niewłaściwie prowadzone procesy mycia, czyszczenia i dezynfekcji urządzeń i sprzętu, brak odpowiedniej higieny osobistej pracowników, brak aktualnych orzeczeń lekarskich dla celów sanitarno - epidemiologicznych) Wydano 19 decyzji administracyjnych nakazujących usunięcie stwierdzonych uchybień. Nie wydawano decyzji unieruchomienia, winnych zaniedbań sanitarnych ukarano 4 mandatami, na łączną kwotę 770 zł.

Pobrano do badań laboratoryjnych 5 próbek - nie były kwestionowane.

Wydane decyzje płatnicze – 23 na kwotę 6815 zł.

Liczba obiektów z wdrożonymi zasadami GHP/GMP – 118.

Liczba obiektów z wdrożonymi zasadami HACCP – 118.

W porównaniu z rokiem ubiegłym stan techniczny i sanitarny obiektów żywienia zbiorowego otwartego i zamkniętego uległ niewielkiej poprawie. Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Janowie Lubelskim znajduje się 1 nowo zatwierdzony, nieduży zakład prowadzący „działalność cateringową” w zakresie produkcji dań od surowca do gotowego wyrobu i usług w zakresie przygotowywania posiłków na zamówienie dla stałych odbiorców i indywidualnych zleceń konsumentów. Tego typu działalność, jako dodatkowy element zakresu prowadzonej działalności gastronomicznej prowadzą pizzerie (dowóz pizzy) i kilka punktów małej gastronomii

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

(dowóz posiłków i dań obiadowych). Ponadto dla 6 stołówek szkolnych prowadzone jest żywienie w systemie cateringowym. Posiłki transportowane są do wydawalni szkolnych oraz jednego przedszkola. Warunki ogólnie – techniczne w wydawalniach pozwalają na wydawanie posiłków w naczyniach wielokrotnego użytku. Zakłady (stołówki szkolne) inwestują w nowoczesny sprzęt i aparaturę potrzebną do obsługi cateringu.

2.4. Obiekty obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością.

Pod nadzorem tut. Stacji znajduje się 6 obiektów / miejsc obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością (0,2% ogólnej liczby obiektów; 5 sklepów i 1 hurtownia), w których przeprowadzono 6 kontroli, w tym 5 interwencyjnych; liczba obiektów niezgodnych – 0, nie wydawano decyzji administracyjnych nakazujących usunięcie stwierdzonych uchybień, nie karano mandatami karnymi. Pobrano do badań laboratoryjnych 4 próbki – 1 próbka była zdyskwalifikowana (talerze).

Na terenie działalności PSSE Janów Lubelski brak jest zakładów produkujących materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością i przedmioty użytku.

2.5. Obiekty obrotu kosmetykami.

W rejestrze zakładów nadzorowanych znajduje się 6 obiektów obrotu kosmetykami (0,2% ogólnej liczby obiektów; 1 hurtownia kosmetyków i 5 sklepów), w których przeprowadzono 7 kontroli, w tym 4 interwencyjne; liczba obiektów nie spełniających wymagań - 0, nie wydawano decyzji administracyjnych i nie nakładano mandatów karnych. Nie pobierano do badań laboratoryjnych próbek.

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

3. Nadzór nad zakładami żywienia zbiorowego otwartego w sezonie letnim 2020.

Przeprowadzone kontrole sanitarne w tej grupie obiektów nie wykazały większych zaniedbań natury higieniczno – sanitarnej. Drobne uchybienia natury sanitarnej były usuwane na bieżąco lub egzekwowane na drodze zaleceń i decyzji nakazowych.

- najczęściej stwierdzane nieprawidłowości:

- wprowadzanie do obrotu lub używanie do produkcji środka spożywczego po upływie terminu przydatności do spożycia lub daty minimalnej trwałości,
- nie wdrażanie w zakładzie procedur opartych na zasadach systemu HACCP,
- nieprawidłowy stan sanitarno – higieniczny pomieszczeń, sprzętu i urządzeń używanych do bieżącej produkcji,

- podjęte działania w związku z nieprawidłowościami.

- nakładano mandaty karne,
- wydawano decyzje administracyjne nakazowe (nakazujące poprawę stanu sanitarno - higienicznego i/lub wycofanie z obrotu żywności po upływie daty minimalnej trwałości lub terminu przydatności do spożycia),
- przeprowadzono kontrole sprawdzające realizację zaleceń i decyzji nakazowych.

4. Stan sanitarny środków transportu.

W 2020r. skontrolowano 10 środków transportu żywności na 39 ujętych w rejestrze zakładów nadzorowanych. Kontrole wykazały, iż spełniały one wymagania higieniczno – sanitarne.

Zakłady produkujące żywność posiadają na ogół własne środki transportu, na które

uzyskały pozytywne decyzje organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Większość obiektów obrotu żywnością dysponuje odpowiednimi środkami transportu, dobrymi technicznie i przeznaczonymi wyłącznie do przewozu artykułów spożywczych. Niektóre zakłady korzystają z usług specjalistycznych firm transportowych. W ostatnim roku można

zaobserwować dynamiczny rozwój firm transportowych. Zatwierdzono 9 nowych środków transportu – cystern do przewozu żywności płynnej, wymagającej specjalnych warunków transportu.

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

5. Jakość zdrowotna środków spożywczych.

W 2020r. do badań laboratoryjnych pobrano 186 próbek (182 próbki żywności i 4 próbki przedmiotów użytku), z czego 19 z nich zdyskwalifikowano na podstawie wyników badań.

(18 próbek środków spożywczych i 1 próbka materiału do kontaktu z żywnością)

• przyczyny :

1) Lody z automatu - wynik badania zgodności z kryteriami bezpieczeństwa żywności został uznany za niezadowalający - parametr liczba Enterobacteriaceae w lodach (10 próbek) – liczba drobnoustrojów powyżej 100 jtk na gram.

Na podstawie raportów z badań Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Janowie Lubelskim nakazał: natychmiastowe unieruchomienie działalności zakładu w części obejmującej produkcję i sprzedaż lodów z automatu do czasu uzyskania prawidłowych wyników badań potwierdzających spełnienie kryteriów mikrobiologicznych określonych w przepisach; przeprowadzenie skutecznych procesów mycia i dezynfekcji sprzętu, powierzchni produkcyjnych, przedłożenie wyników badań potwierdzających ich skuteczność oraz przeprowadzenie ponownych szkoleń personelu z zakresu higieny produkcji.

2) Filet z piersi kurczaka (6 próbek) - kwestionowany, stwierdzono obecność pałeczek Salmonelli Enteritidis

Sprawy dotyczyły produktów pochodzenia zwierzęcego, w związku z powyższym podmiotem właściwym miejscowo i rzeczowo był Powiatowy Lekarz Weterynarii właściwy ze względu na siedzibę producenta żywności pochodzenia zwierzęcego. Sprawy przekazano w celu podjęcia stosownych działań. Wystosowano Powiadomienia informacyjne RASFF nr 1/2020 z 11.03.2020 oraz nr 3/2020 z dnia 27.05.2020.

3) „Wątroba z kurczaka” (1 próbka) – kwestionowana, w badaniach mikrobiologicznych wykryto Campylobacter coli.

Niniejsza sprawa dotyczyła produktu pochodzenia zwierzęcego, w związku z powyższym podmiotem właściwym miejscowo i rzeczowo był Powiatowy Lekarz Weterynarii właściwy ze względu na siedzibę producenta żywności pochodzenia zwierzęcego. Sprawę przekazano w celu podjęcia stosownych działań.

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

4) Tortilla arabska (1 próbka) – obecność substancji konserwującej (kwasu benzoowego w cieście i nadzieniu niezgodnie z wymaganiami Rozp. 1333/2008 ze zmianami, w sprawie dodatków do żywności

Sprawę przekazano do Powiatowego Inspektora Sanitarnego właściwego miejscowo i rzeczowo w celu podjęcia stosownych działań.

5) Talerz deserowy „Granit” czarny, import z Chin (1 próbka) – badanie w kierunku migracji specyficznej wykazało przekroczenie dopuszczalnej ilości uwalnianego ołowiu

Sprawę przekazano do Powiatowego Inspektora Sanitarnego właściwego miejscowo i rzeczowo w celu podjęcia stosownych działań. Kwestionowany produkt zgłoszono do systemu RASFF - Powiadomienie alarmowe nr 4/2020 z dnia 19.06.2020.

- dodatkowe pobrania próbek nie wynikające z „Planu pobierania próbek...” :

- liczba próbek pobranych: 10 (9 próbek pobranych w ramach urzędowej kontroli celowanej dot. systemu RASFF i 1 próbka dot. kontroli granicznej)

- 8 próbek kaszy gryczanej pobranych w zakładach produkcyjnych do badań w kierunku pozostałości pestycydów, w tym glifosat; działania związane z systemem RASFF,

- 1 próbka ziarna prosa pobrana w zakładzie produkcyjnym do badań w kierunku pozostałości pestycydów, w tym glifosat; działania związane z systemem RASFF,

- 1 próbka pobrana w ramach kontroli granicznej – współpraca z PGIS w Dorohusku,

- liczba próbek kwestionowanych – 0.

Tabela 3. Jakość zdrowotna środków spożywczych.

Rok	Środki spożywcze	
	Próbki zbadane	Próbki kwestionowane
2018	214	2
2019	180	3
2020	182	19

Ponadto, w wyniku przeprowadzonych kontroli wycofywano z obrotu handlowego artykuły spożywcze po upływie terminów przydatności do spożycia lub upływie daty minimalnej trwałości jak też żywność przetrzymywaną w warunkach niezgodnych z zaleceniami producenta.

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

- główne przyczyny wycofywania z obrotu środków spożywczych: wycofywano z obrotu artykuły spożywcze po upływie terminów przydatności do spożycia/dat minimalnej trwałości, żywność przetrzymywaną w warunkach niezgodnych z zaleceniami producentów (mrożenie żywności chłodniczej, głównie drobiu),
- jakie asortymenty żywności były wycofywane: przetwory zbożowe, przetwory mleczne, wyroby cukiernicze i ciastkarskie trwałe mikrobiologicznie, przyprawy i koncentraty dań, tłuszcze roślinne, świeże elementy kulinarne mięsa drobiowego, przyprawy,
- podjęte działania (decyzje nakazowe, mandaty karne): wydano decyzje administracyjne nakazujące wycofanie z obrotu kwestionowanej żywności oraz nakazujące udokumentowanie procesu wycofania z obrotu w/w środków spożywczych (protokół wycofania z obrotu z informacją o dalszym wykorzystaniu/przeznaczeniu wycofanych środków spożywczych). Ogółem wydano 6 decyzji (decyzje dot. sklepów) Wartość wycofanych środków spożywczych ok. 300 zł. Nałożono 6 mandatów karnych na kwotę 700 zł.

6. Znakowanie środków spożywczych.

Prawidłowe znakowanie zawierające obowiązkowe informacje na temat żywności, w tym dotyczące substancji lub produktów powodujących alergie lub reakcje nietolerancji służy ochronie zdrowia konsumentów poprzez zapewnienie podstaw do dokonywania świadomych wyborów oraz bezpiecznego stosowania żywności. Oceniano etykiety produktów, ponieważ etykieta produktu spożywczego jest nośnikiem wielu informacji mających wpływ na podejmowanie przez konsumentów decyzji o jego zakupie.

Oznakowanie żywności stanowi podstawowe źródło wiedzy o produkcie i sposobie jego użytkowania. Z etykiety żywności konsument dowiaduje się również o szczególnych właściwościach produktu (np. jego oddziaływanie na zdrowie, zastosowanych metod produkcji itp.). Dlatego też poza interesującą grafiką i atrakcyjną kolorystyką etykieta musi zawierać przede wszystkim rzetelne informacje o produkcie tak, aby konsument mógł dokonać świadomego wyboru spożywanej przez niego żywności. Nieprawidłowości w powyższym zakresie stwierdzono w kilku przypadkach. Etykiety żywności są przedmiotem urzędowej kontroli żywności, a skutki nieprawidłowego oznakowania lub reklamy mogą być dla producentów dotkliwe. Prawidłowe

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

opracowanie etykiety wymaga solidnej znajomości wciąż zmieniających się przepisów oraz właściwej ich interpretacji.

7. Nadzór nad obrotem grzybami oraz zatrucia grzybami.

W sezonie grzybowym w roku 2020 uprawnienia grzyboznawcy posiadała jedna osoba - Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Janowie Lubelskim.

W roku sprawozdawczym 2020 na terenie powiatu janowskiego:

- nie wydawano atestów na grzyby świeże,
- nie odnotowano wniosków osób zainteresowanych ich wydaniem,
- nie udzielano porad grzybowych
- ilość zgłoszonych zatruc grzybami: 0
- nie odnotowano przypadków śmiertelnych po spożyciu grzybów.

W związku z sytuacją epidemiczną związaną z SARS-CoV-2 nie organizowano przedsięwzięć edukacyjno - oświatowych dotyczących profilaktyki zatruc grzybami. Nadzór sanitarny nad obrotem grzybami został także ograniczony, dostosowany do potrzeb lokalnych.

8. System wczesnego ostrzegania o niebezpiecznej żywności i paszach – RASFF.

W roku sprawozdawczym 2020r. w ramach funkcjonowania systemu RASFF Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Janowie Lubelskim wystosowywał 1 powiadomienie alarmowe oraz 2 powiadomienia informacyjne:

2 Powiadomienia informacyjne – dotyczące stwierdzenia obecności pałeczek Salmonella w produkcie pn. „filet z piersi kurczaka kl. A”. Produkt pobrany do badań laboratoryjnych w ramach urzędowej kontroli żywności w celu oceny zgodności z kryteriami bezpieczeństwa żywności zgodnie Rozp. Kom. (WE) Nr 2073/2005 ze zm. Miejscem poboru były sklepy, dostawcą produktu był producent z województwa lubelskiego.

Powiadomienie alarmowe - dotyczące stwierdzenia przekroczenia dopuszczalnej ilości uwalnianego ołowiu z talerzy ceramicznych: „Granit talerz deserowy 20 cm czarny NBC” ”. Produkt (materiał do kontaktu z żywnością) pobrany do badań laboratoryjnych w ramach urzędowej kontroli żywności w sklepie. Dostawcą/dystrybutorem produktu był importer z Gniezna.

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

Do tut. Stacji łącznie wpłynęło 49 powiadomień o charakterze informacyjnym i alarmowym. Powiadomienia kierowane były przez Lubelskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Lublinie oraz Państwowych Powiatowych Inspektorów Sanitarnych z terenu kraju. Każde zgłoszenie z systemu RASFF było rozpatrywane indywidualnie i bezzwłocznie. Działania w tym zakresie przeprowadzono pod względem obecności produktu w obrocie, monitorowano na bieżąco proces ewentualnego wycofywania wskazanego powiadomieniem produktu, a o każdej formie realizacji dalszego działania, w sytuacji, gdy produkt znajdował się w obrocie, przedsiębiorca pisemnie informował tut. Inspektora o dalszym postępowaniu z kwestionowanymi produktami. Oprócz powiadomień RASFF mających na celu ustalenie czy kwestionowane produkty żywnościowe znajdują się w obrocie handlowym oraz ewentualne ich wycofanie ze sprzedaży w 2020r. prowadzono postępowania wyjaśniające dot. stwierdzenia przekroczenia poziomu pozostałości glifosatu w produktach którymi producentami były zakłady zbożowe z terenu powiatu janowskiego.

9. Badania żywności w kierunku obecności organizmów genetycznie zmodyfikowanych (GMO).

W 2020r. nie pobierano do badań próbek żywności w kierunku obecności organizmów genetycznie zmodyfikowanych. W latach ubiegłych, pobierano próbki z produktów potencjalnie mogących zawierać GMO, a nie oznakowane informacją o modyfikacji genetycznej. Pobierano również próbki produktów zawierających w oznakowaniu informację o braku modyfikacji genetycznej oraz produkty oznakowane informacją o modyfikacji genetycznej, ale potencjalnie mogące zawierać materiał GM niedopuszczony w UE. Próbki pobrane nie były zdyskwalifikowane.

10. Nadzór nad bezpieczeństwem suplementów diety i żywności dla określonych grup.

Ogółem w trakcie sprawowania bieżącego nadzoru przeprowadzono ocenę oznakowania dla 8 suplementów diety (w tym dla jednego znajdującego się w ofercie sprzedaży przez internet).

Liczba stwierdzonych nieprawidłowości i przyczyny dyskwalifikowania oraz podjęte działania administracyjne – brak.

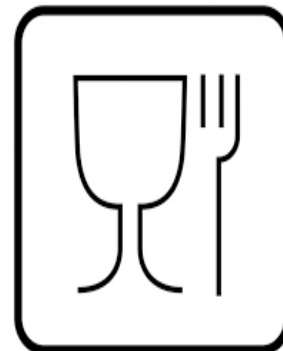

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

11. Jakość zdrowotna materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz kosmetyków.

Nadzór sanitarny nad materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością oraz kosmetykami obejmuje zarówno sanitarno-higieniczne warunki produkcji, jak i bezpieczeństwo zdrowotne tych produktów.

- liczba producentów materiałów do kontaktu z żywnością oraz rodzaj produkowanych materiałów – 0 (brak producentów),
- liczba miejsc obrotu materiałami do kontaktu z żywnością: 6 (hurtownie - 1 i sklepy - 5)
- liczba kontroli: 10, w tym 4 interwencyjne.

Obszary objęte kontrolą: znakowanie, deklaracja zgodności dla materiałów i wyrobów z tworzyw sztucznych.

Liczba i rodzaj stwierdzonych nieprawidłowości i podjęte działania: brak nieprawidłowości, nie podejmowano działań.

Ilość pobranych próbek materiałów do kontaktu z żywnością: 0 – nie pobierano prób.

W zakresie produktów kosmetycznych w 2020r. przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Janowie Lubelskim prowadzili kontrole na zgodności z przepisami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1223/2009 z dnia 30 listopada 2009r. dotyczącego produktów kosmetycznych. Kontrole dotyczyły w szczególności dokumentacji produktów kosmetycznych w aspekcie oceny bezpieczeństwa. Ustawa z dnia 4 października 2018r. o produktach kosmetycznych, opublikowana w dniu 29 listopada 2018r. (Dz. U. 2018r., poz. 2227), dostosowała przepisy krajowe do przepisów rozporządzenia (WE) nr 1223/2009 dot. produktów kosmetycznych. W nowej ustawie doprecyzowano, że produkty kosmetyczne znakuje się w języku polskim. Ustawa wprowadziła nowy system kar za nieprzestrzeganie przepisów dotyczących produktów kosmetycznych.

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

12. Wybrane zagadnienia żywienia zbiorowego.

Żywnienie zbiorowe zamknięte jest szczególnie istotnym elementem podstawowej formy wyżywienia dla określonych środowisk (pacjentów szpitali, dzieci w szkołach i przedszkolach, wychowanków domów dziecka, pensjonariuszy domów pomocy społecznej, itp.).

Oceny sposobu żywienia dokonywane w obiektach, dla których nie wprowadzono przepisów dotyczących żywienia – przesyłane są w formie pism (zawierających również informacje o stwierdzonych nieprawidłowościach) do podmiotów prowadzących żywienie – odpowiedzialnych za bezpieczeństwo żywności i jakość żywienia.

12.1. Żywnienie dzieci i młodzieży w jednostkach systemu oświaty.

Żywnienie dzieci i młodzieży w jednostkach systemu oświaty regulowane jest przepisami rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach (Dz. U. 2016r. poz. 1154). Ww. rozporządzeniem Minister Zdrowia określił grupy środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży oraz wymagania jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w jednostkach systemu oświaty, czyli w przedszkolach, szkołach (z wyłączeniem szkół dla dorosłych), a także w bursach i internatach oraz w zakładach specjalnych i wychowawczych.

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

Tabela 3. Liczba skontrolowanych obiektów w jednostkach systemu oświaty.

Lp.	Typ obiektu	Liczba obiektów		Liczba przeprowadzonych kontroli		Liczba obiektów, w których stwierdzono niezgodności	
		Nadzorowanych	Skontrolowanych	Ogółem	W tym: w zakresie rozporządzenia MZ	Ogółem	W tym: w zakresie rozporządzenia MZ
1.	Sklepiki szkolne	4	1	1	1	0	0
2.	Stołówki szkolne	24	10	12	6	0	0
3.	Stołówki w przedszkolach	6	4	5	2	0	0
4.	Stołówki w bursach i internatach	2	2	6	6	0	0

W 2020 roku dokonano ogółem 16 ocen sposobu żywienia, w tym w stołówkach szkolnych i przedszkolnych oraz w 21 w trakcie trwania zorganizowanego wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci i młodzieży. Oceny przeprowadzono metodą jakościową punktową w oparciu o zestawienia posiłków zawarte w jadłospisach.

W przeprowadzanych ocenach w/w metodą brano pod uwagę obecność w posiłkach poszczególnych składników pokarmowych, urozmaicenie, sezonowość i stosowano skalę ocen od niedostatecznej do dobrej. Ocenie poddano aspekt właściwego doboru produktów z poszczególnych grup żywieniowych, w tym obecności białka pochodzenia zwierzęcego, odpowiedni dobór kolorystyczny – smakowy serwowanych posiłków. Zwracano uwagę na stosowanie dodatków owocowo – warzywnych. Posiłki obiadowe w placówkach szkolno-wychowawczych w większości przypadków były prawidłowe, składały się z dwóch dań. Jednakże należy zauważyć, iż część szkół prowadząca żywienie na zasadach cateringu zapewnia posiłek jednodaniowy, naprzemiennie w formie zupy bądź drugiego dania, co nie jest zgodne z zaleceniami i zasadami racjonalnego żywienia.

Większość ocenionych jadłospisów była zgodna z zasadami racjonalnego żywienia. Nieprawidłowości stwierdzono w 1 jadłospisie. W tym przypadku przekazano odpowiednie zalecenia i udzielano instruktażu dotyczącego układania jadłospisów. Sprawdzone realizację zaleceń po tygodniu i ponownie oceniono planowane jadłospisy obiadowe na następne dni. Uwag do poprawionych jadłospisów nie wnoszono.

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

W trakcie kontroli pracownicy Państwowej Inspekcji Sanitarnej udzielali osobom odpowiedzialnym za organizację żywienia zbiorowego wyjaśnień na temat wymagań obowiązującego rozporządzenia.

12.2. Kontrole sklepików i kiosków szkolnych.

W 2020r. nadzorowano 4 sklepiki/kioski szkolne, z których skontrolowano tylko 1 obiekt. Przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną obejmującą sprawdzenie zgodności oferowanego asortymentu z wymaganiami zawartymi w ww. rozporządzeniu Ministra Zdrowia.

W sklepiku szkolnym nie stwierdzono niezgodności asortymentu wprowadzanego do obrotu w zakresie ww. rozporządzenia Ministra Zdrowia.

XII. STAN SANITARNY ŚRODOWISKA PRACY

Oddział Nadzoru Sanitarnego - Higiena Pracy nadzoruje wprowadzanie do obrotu i stosowanie w działalności zawodowej produktów biobójczych, substancji chemicznych i ich mieszanin oraz zgodnie z ustawą o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, wykonuje zadania z zakresu ochrony zdrowia pracowników, poprzez kontrolę przestrzegania przez pracodawców przepisów określających wymagania higieniczno-sanitarne w środowisku pracy w aspekcie zapobiegania chorobom zawodowym.

1. Działalność kontrolna w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego.

Bieżący nadzór sanitarny sprawowany przez pion higieny pracy Państwowej Inspekcji Sanitarnej obejmował w 2020r. kontrolę przestrzegania przepisów m.in. z zakresu: bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładach pracy, wykonywania badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy, przeprowadzania

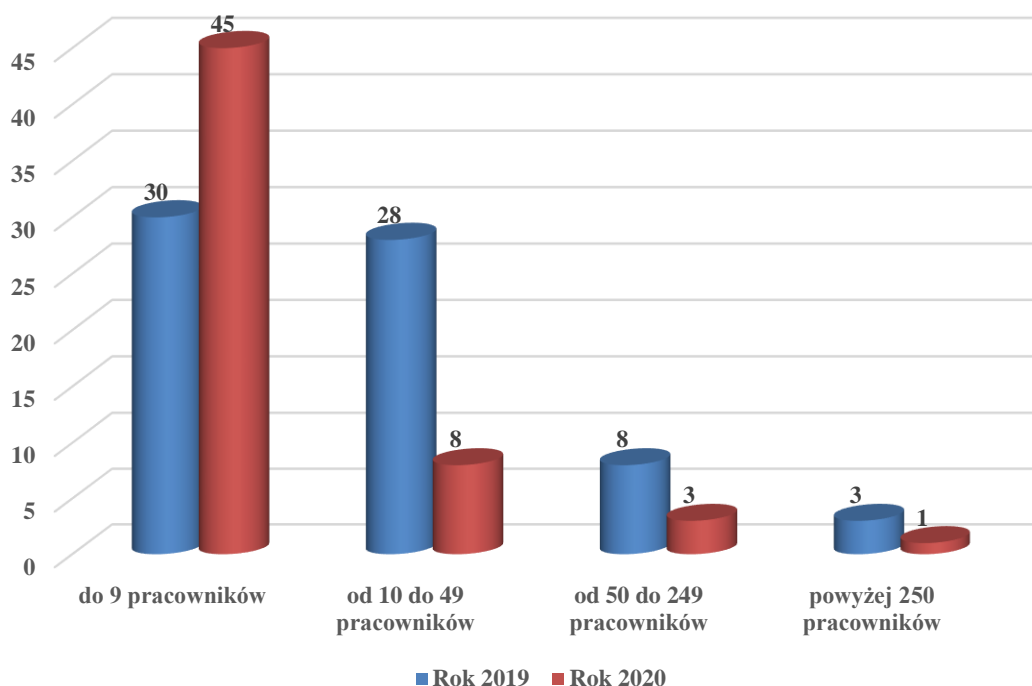
profilaktycznych badań lekarskich u zatrudnionych pracowników, występowania substancji chemicznych i ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy, występowania

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

szkodliwych czynników biologicznych w środowisku pracy, produktów biobójczych, detergentów oraz prekursorów narkotyków kategorii 2 i 3, a także oceny ryzyka zawodowego.

W ewidencji pionu higieny pracy w 2020r. znajdowało się 236 zakładów pracy (o 14% więcej niż w 2019r.). W 2020 roku skontrolowano 57 zakładów pracy, co stanowi 24,31 % zewidencjonowanych podmiotów. Łącznie przeprowadzono 64 kontrole, w tym 8 kontroli sprawdzających. W skontrolowanych zakładach zatrudnionych było łącznie 924 pracowników. Największą liczbę nadzorowanych przedsiębiorstw stanowiły nadal zakłady małe, zatrudniające do 9 pracowników – 60,17% wszystkich zakładów objętych nadzorem. Duże przedsiębiorstwa, zatrudniające powyżej 250 pracowników (4 zakłady), stanowiły jedynie 1,69% ogółu.

Wykres 1. Struktura skontrolowanych w 2020r. zakładów pracy w zakresie pionu higieny pracy wg liczby zatrudnionych pracowników w porównaniu do 2019r.

Zakres przeprowadzanych kontroli obejmował:

- nadzór nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami – 22 kontrole,
- nadzór nad prekursorami narkotyków kategorii 2 i 3 - 4 kontrole w zakładach pracy stosujących w działalności zawodowej prekursorsy narkotykowe,
- nadzór nad produktami biobójczymi – 47 kontroli, w tym w 38 zakładach stosujących produkty biobójcze w działalności zawodowej i w 9 obiektach wprowadzających do obrotu produkty biobójcze,

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

- nadzór w zakresie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy – 4 kontrole,
- nadzór nad czynnikami biologicznymi w środowisku pracy – 12 kontroli.

W związku ze stwierdzonymi podczas kontroli nieprawidłowościami wydano ogółem 16 decyzji administracyjnych, w tym 6 decyzji przedłużających termin wykonania obowiązków wynikających z decyzji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Janowie Lubelskim. Dodatkowo wydano 10 decyzji płatniczych.

Tabela 1. Działalność kontrolno – represyjna pionu higieny pracy na przestrzeni lat 2016 – 2020.

Rok	2016	2017	2018	2019	2020
Ilość przeprowadzonych kontroli	89	86	84	90	64
Wydane decyzje administracyjne	18	18	16	21	16

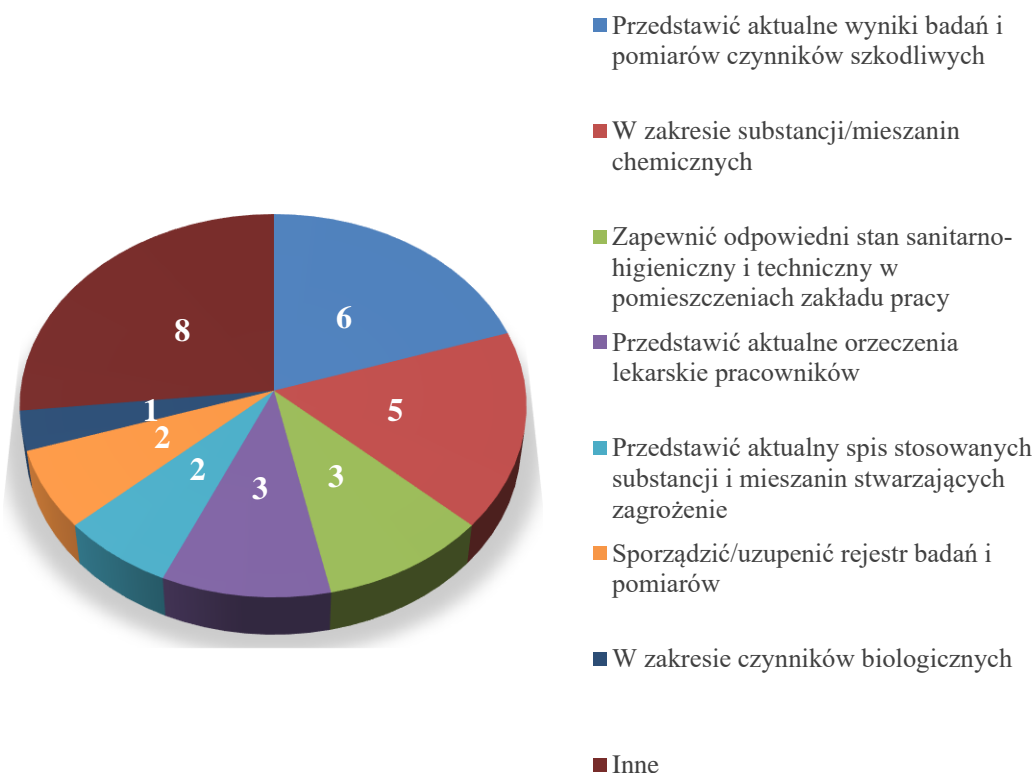
Wydane decyzje zawierały łącznie 30 nakazów dotyczących wykonania następujących obowiązków:

- przedstawić aktualne wyniki badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (6 nakazów),
- przedstawić aktualne orzeczenia lekarskie pracowników (3 nakazy),
- zapewnić odpowiedni stan sanitarno-higieniczny i techniczny w pomieszczeniach zakładu pracy (3 nakazy w 2 zakładach pracy),
- zapewnić odpowiednią instrukcje bezpieczeństwa i higieny pracy z uwzględnieniem informacji z kart charakterystyki stosowanych chemikaliów (2 nakazy),

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

- przedstawić ocenę ryzyka zawodowego w zakresie narażenia na hałas (2 nakazy),
- przedstawić aktualny spis stosowanych substancji i mieszanin stwarzających zagrożenie (2 nakazy),
- uzupełnić/sporządzić rejestr oraz karty badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (2 nakazy),
- zapewnić odpowiednie pomieszczenie i zabezpieczenie dla magazynowanych chemikaliów,
- zapoznać pracowników z aktualnymi wynikami badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy,
- przedstawić rejestr prac, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawania w kontakcie z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy,
- przedstawić rejestr pracowników narażonych na działanie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennymi,
- przedstawić ocenę ryzyka zawodowego w zakresie szkodliwych czynników biologicznych,
- przedstawić ocenę ryzyka zawodowego w zakresie szkodliwych środków chemicznych i ich mieszanin,
- zapewnić odpowiednie szkolenia pracownikom,
- zapewnić pracownikom odpowiednie środki ochrony indywidualnej (ochronniki słuchu),
- zapewnić odpowiednie oznakowanie pojemników z substancjami chemicznymi i ich mieszaninami,
- zapoznać pracowników z sposób udokumentowany z oceną ryzyka na zajmowanym przez nich stanowisku.

Wykres 2. Charakterystyka wydawanych nakazów w 2020 roku.

2. Ocena warunków pracy podczas zabezpieczania/usuwania wyrobów zawierających azbest – na podstawie kontroli przeprowadzonych w 2020 roku.

Sprawowanie nadzoru nad warunkami pracy i oceny narażenia zawodowego pracowników obejmuje programy wieloletnie tj. ocenę przygotowania pracodawców pod kątem przestrzegania przepisów i zasad bezpieczeństwa oraz higieny pracy podczas usuwania bądź zabezpieczania wyrobów zawierających azbest w ramach realizacji rządowego „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”. W 2020 roku podczas prac związanych z usuwaniem i zabezpieczaniem wyrobów zawierających azbest przeprowadzono jedną kontrolę. Prace na terenie powiatu janowskiego w tym zakresie prowadzone były przez firmę mającą siedzibę na terenie powiatu kraśnickiego. Firma zgłosiła na piśmie do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Janowie Lubelskim zaplanowany harmonogram prac usuwania wyrobów zawierających azbest. Kontrolę przeprowadzono podczas usuwania pokryć dachowych z prywatnych budynków mieszkalnych i gospodarczych oraz przygotowania ich do transportu. Nieprawidłowości podczas kontroli nie stwierdzono.

3. Przekroczenia normatywów higienicznych na stanowiskach pracy.

W 2 skontrolowanych w 2020r. zakładach stwierdzono przekroczenia najwyższego dopuszczalnego natężenia hałasu. Łącznie 28 pracowników pracowało w warunkach przekroczenia normatywów higienicznych.

Przekroczenia stwierdzono w następujących zakładach pracy:

PKD 10

- zakład przetwórstwa mięsa, w którym 14 pracowników (na 1 stanowisku) pracowało w przekroczeniu najwyższego dopuszczalnego natężenia hałasu,
- zakład zajmujący się przetwórstwem owoców i warzyw, w którym 14 pracowników (na 2 stanowiskach) pracowało w przekroczeniu najwyższego dopuszczalnego natężenia hałasu.

Z reguły ze względów technologicznych niemożliwe jest wyeliminowanie tego czynnika szkodliwego ze środowiska pracy – w związku z tym podejmowane działania obejmują przede wszystkim nadzór nad wypełnianiem przez pracodawców obowiązków wynikających z oceny ryzyka zawodowego pracowników zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 5 sierpnia 2005r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy pracach związanych z narażeniem na hałas lub drgania mechaniczne (Dz. U. z 2005r. nr 157, poz. 1318).

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

4. Nadzór nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami.

W 2020 roku w ramach nadzoru nad substancjami i ich mieszaninami chemicznymi przeprowadzono łącznie 22 kontrole, w tym: 1 kontrolę u dalszego użytkownika (formulatora), 2 kontrole u dystrybutorów oraz 19

w zakładach, w których stosowane są chemikalia. W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości wydano 4 decyzje, które zawierały 5 nakazów.

Stwierdzono następujące nieprawidłowości w zakresie s/m chemicznych:

- nieaktualny spis stosowanych substancji i ich mieszanin (2 zakłady - PKD 10),
- brak oznakowania opakowań, w których przechowywane są substancje chemiczne i ich mieszaniny (1 zakład - PKD 10),
- nieprawidłowości w ocenie ryzyka zawodowego (1 zakład - PKD 41),
- nieprawidłowe warunki przechowywania substancji chemicznych i ich mieszanin (1 zakład PKD - 47).

5. Nadzór nad prekursorami narkotyków kategorii 2 i 3.

Prekursory narkotykowe to substancje sklasyfikowane zgodnie z załącznikiem I do rozporządzenia Nr (WE) 273/2004 o prekursorach narkotykowych posiadające szereg legalnych zastosowań, takich jak wytwarzanie tworzyw sztucznych, produktów farmaceutycznych, kosmetyków, perfum, detergentów lub środków aromatyzujących. Są one również przedmiotem obrotu na potrzeby legalnych, ale niektóre z nich mogą zostać wykorzystane do produkcji narkotyków. Ze względu na powyższe zagrożenie, podmioty gospodarcze prowadzące działalność w zakresie substancji chemicznych określonych jako prekursor narkotykowy kategorii 2 i 3 mają szereg obowiązków określonych w aktach prawnych krajowych oraz unijnych.

Na terenie działalności Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Janowie Lubelskim znajduje się jeden podmiot wprowadzający do obrotu aceton - prekursor narkotykowy kat. 3 oraz cztery zakłady pracy stosujące się w działalności zawodowej prekursor narkotykowy. Przeprowadzono łącznie 4 kontrole w zakresie nadzoru nad prekursorami narkotyków, podczas których nie stwierdzono naruszeń przepisów prawa.

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

6. Nadzór nad produktami biobójczymi i detergentami.

Na rynku polskim, a także w całej Unii Europejskiej, do zwalczania organizmów szkodliwych dla zdrowia ludzi i zwierząt (w tym wirusów), wprowadzane do obrotu i stosowane mogą być tylko takie produkty

biobójcze na które wydane jest odpowiednie pozwolenie. Spis takich produktów, zgodnie z ustawą o produktach biobójczych, znajduje się w Wykazie Produktów Biobójczych, który obejmuje m.in. produkty do dezynfekcji. Wykaz jest na bieżąco aktualizowany i dostępny na stronie Urzędu Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych pod adresem:

<http://bip.urpl.gov.pl/pl/biuletyny-i-wykazy/produkty-biob%20C3%B3jcze>

W zakresie produktów biobójczych przeprowadzono 47 kontroli, w tym 38 u stosujących produkty biobójcze w działalności zawodowej. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie produktów biobójczych.

Kontroli w zakresie detergentów w 2020 roku nie przeprowadzono.

7. Nadzór nad czynnikami biologicznymi.

W 2020 roku sprawując nadzór nad zakładami pracy przeprowadzono 12 kontroli w związku z występowaniem w środowisku pracy szkodliwych czynników biologicznych. W skontrolowanych zakładach na czynniki biologiczne narażonych było ogółem 251 pracowników, z czego na czynniki biologiczne zaliczane do 3 grupy zagrożenia 74 pracowników. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wydano 1 decyzję, która zawierała 1 nakaz - przedstawić ocenę ryzyka zawodowego zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

8. Nadzór nad czynnikami rakotwórczymi i mutagennymi.

W ramach nadzoru nad czynnikami rakotwórczymi i mutagennymi w środowisku pracy skontrolowano 4 zakłady pracy:

- PKD 16 - zakład drzewny, w którym występuje narażenie na pył drewna (2 pracowników),
- PKD 86 - podmiot wykonujący działalność leczniczą, w którym występuje narażenie na promieniowanie jonizujące (2 pracowników),
- PKD 86 - podmiot wykonujący działalność leczniczą, w którym występuje narażenie na formaldehyd (6 pracowników),
- PKD 25 - zakład zajmujący się obróbką metali i nakładaniem powłok na metale, w którym 6 pracowników narażonych jest na formaldehyd.

Na czynniki rakotwórcze/mutagenne narażonych było ogółem 16 pracowników, w tym 9 kobiet. W zakładach przeprowadzono łącznie 4 kontrole, podczas których zwracano uwagę na bezpieczeństwo i higienę pracy pracowników, wyposażenie w odpowiednie środki ochrony indywidualnej, odzież i obuwie robocze, jak również opracowanie oceny ryzyka zawodowego dla pracowników zatrudnionych w kontakcie z tymi czynnikami. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wydano 1 decyzję, która zawierała 3 nakazy:

- okazać rejestr prac, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawania w kontakcie z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym lub mutagennym,
- okazać rejestr pracowników narażonych na działanie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym
- okazać dokument odbycia przez pracowników okresowych szkoleń z uwzględnieniem ryzyka dla zdrowia wynikającego z oceny narażenia na działanie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym i dodatkowego ryzyka wynikającego z palenia tytoniu oraz środków ostrożności, które powinny być podejmowane w celu ograniczenia narażenia.

9. Nadzór nad podmiotami wykonującymi działalność leczniczą.

W 2020 roku skontrolowano 2 podmioty wykonujące działalność leczniczą z 23 znajdujących się w ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej.

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

Przeprowadzono łącznie 2 kontrole. W trakcie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

10. Nadzór nad środkami zastępczymi oraz nowymi substancjami psychoaktywnymi.

W ramach pionu higieny pracy realizowane są również działania w obszarze przeciwdziałania zagrożeniom życia lub zdrowia ludzkiego stwarzanym przez środki zastępcze potocznie nazwane „dopalaczami”.

W 2020 roku do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Janowie Lubelskim nie wpłynęły sprawy przekazane przez organy ścigania w związku z zabezpieczonymi środkami zastępczymi. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Janowie Lubelskim w 2020 roku nie przeprowadzał działań kontrolnych w ramach nadzoru nad środkami zastępczymi i nowymi substancjami psychoaktywnymi. W 2020 roku kontynuowano współpracę z podmiotami leczniczymi w zakresie monitorowania sytuacji w mieście i powiecie w związku z podejrzeniem zatrucia lub zatruciem środkami zastępczymi lub nową substancją psychoaktywną. Na terenie powiatu janowskiego w 2020 roku odnotowano 1 podejrzenie zatrucia środkiem zastępczym lub nową substancją psychoaktywną.

W ramach promocji zdrowia oraz eliminowania zagrożeń stwarzanych przez środki zastępcze i nowe substancje psychoaktywne przeprowadzono jedno szkolenie dla mieszkańców powiatu janowskiego w ramach konferencji „Bezpieczne dzieci, bezpieczna młodzież, bezpieczne społeczeństwo, bezpieczny Łązek – Łązek 2020”. Zapoznano uczestników konferencji z zakresem działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w obszarze przestrzegania zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych. Przedstawiono statystykę w zakresie prowadzonych przez Państwową Inspekcję Sanitarną postępowań, wydanych decyzji, zarejestrowanych podejrzeń zatruc i zgonów spowodowanych przez środki zastępcze i nowe substancje psychoaktywne na terenie Polski oraz poinformowano o zagrożeniach związanych z zażywaniem „nowych narkotyków”.

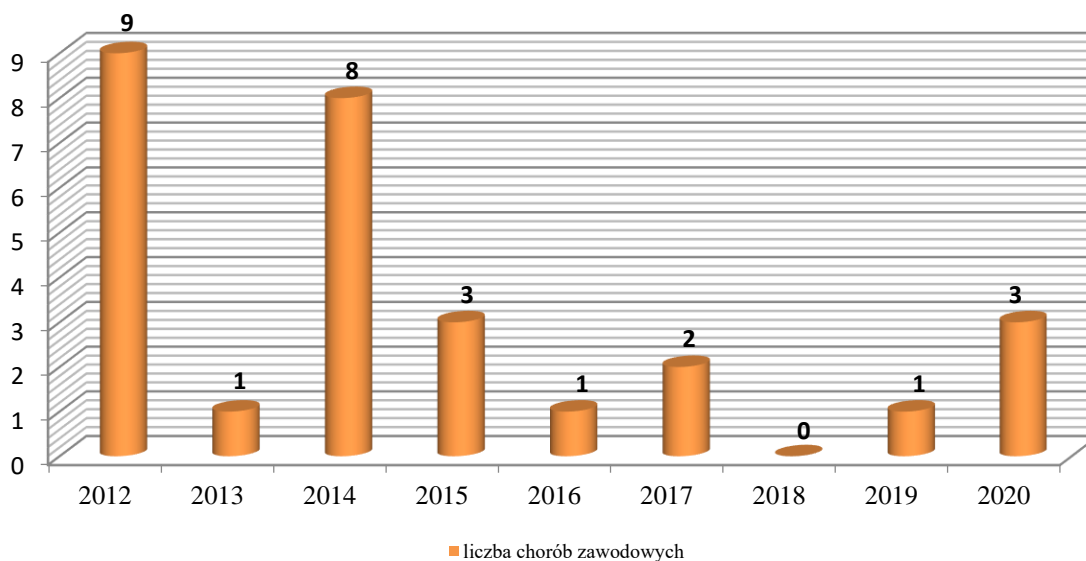

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

11. Choroby zawodowe.

Do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Janowie Lubelskim w 2020r. wpłynęło 4 zgłoszenia podejrzenia choroby zawodowej. Na podstawie wyników postępowania oraz orzeczeń lekarskich placówek uprawnionych do rozpoznania chorób zawodowych Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Janowie Lubelskim w 2020 roku wydał 5 decyzji dotyczące chorób zawodowych:

- 2 decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej – borelioza (poz. 26 wykazu chorób zawodowych),
- 1 decyzja o stwierdzeniu choroby zawodowej - przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat: niedowład mięśni wewnętrznych krtani z wrzecionowatą niedomykalnością fonacyjną głośni i trwałą dysfonią (poz. 15.3 wykazu chorób zawodowych),
- 2 decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej.

Wykres 3. Wydane decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej w latach 2012-2020.

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

Tabela 2. Liczba przypadków poszczególnych chorób zawodowych w latach 2012-2020 według nazwy.

Nazwa choroby zawodowej	Numer choroby zawodowej	Liczba przypadków w latach:								
		2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Pylica płuc	3	-	-	-	-	-	1	-	-	-
Astma oskrzelowa	6	-	-	1	-	-	-	-	-	-
Przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym	15	1	1	2	-	-	-	-	-	1
Choroby skóry	18	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Ubytek słuchu spowodowany hałasem	21	-	-	-	-	1	-	-	-	-
Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa - borelioza	26	7	-	5	3	-	1	-	1	2
Razem:		9	1	8	3	1	2	0	1	3

Z uwagi na wysoki stopień zalesienia powiatu, łagodny klimat sprzyjający rozwojowi kleszczy oraz brak skutecznych środków profilaktycznych m.in. szczepień ochronnych, liczba rozpoznawanych borelioz w najbliższych latach może być nadal najczęściej stwierdzaną chorobą zawodową. Coraz częściej schorzenie to rozpoznawane jest w trakcie badań profilaktycznych zleczanych przez pracodawców, a także w związku z kierowaniem rolników na specjalistyczne badania przez

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

lekarzy pierwszego kontaktu, co ma wpływ na szybsze podjęcie leczenia i mniejsze skutki dla zdrowia.

12. Podsumowanie.

Najczęściej stwierdzaną nieprawidłowością podczas kontroli zakładów pracy był brak systematycznego przeprowadzania badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy.

Zakres podstawowych zagrożeń i uciążliwości występujących w środowisku pracy w zakładach funkcjonujących na terenie nadzorowanym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Janowie Lubelskim nie uległ zasadniczym zmianom w porównaniu z rokiem 2019. Czynnikiem szkodliwym dla zdrowia, na który narażona jest w środowisku pracy największa liczba osób, podobnie jak w latach wcześniejszych, jest hałas.

XIII. STAN SANITARNY PLACÓWEK DZIECI I MŁODZIEŻY

1. Nadzór nad warunkami sanitarnymi w placówkach nauczania i wychowania przeprowadzono w zakresie:

- warunków do prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego;
- zapewnienia opieki medycznej;
- dożywiania dzieci i młodzieży;
- ergonomii mebli szkolnych i przedszkolnych;
- rozkładów zajęć lekcyjnych;
- nadzoru nad substancjami i preparatami chemicznymi;
- zapewnienia właściwej temperatury;
- zapewnienia miejsca do przechowywania podręczników i przyborów szkolnych;
- warunków do utrzymania higieny osobistej;
- pracy placówek oświatowo-wychowawczych oraz wypoczynku dzieci i młodzieży w czasie trwania epidemii COVID-19

W 2020 roku pod nadzorem tutejszej Stacji znajdowało się **98** placówek, w tym **49** nauczania i wychowania i **49** wypoczynku dzieci i młodzieży w formie wyjazdowej.

PRZEDSZKOLA

Skontrolowano wszystkie **4** przedszkola, do których uczęszczało **456** dzieci. Warunki sanitarno - techniczne oceniono jako dobre. Żadne z przedszkoli nie mieści się w budynku

nieprzystosowanym. Dbając o bezpieczeństwo dzieci kontrolowano również stan

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

sanitarno-techniczny otoczenia obiektów, w tym terenów rekreacyjnych. Przedmiotem kontroli był stan urządzeń, posiadanie certyfikatów zgodności oraz sposób zabezpieczenia miejsc zabaw dzieci. Na wszystkich skontrolowanych placach zabaw piaskownice w czasie gdy dzieci z nich nie korzystały zabezpieczone były plandekami przed zanieczyszczeniami odpadami zwierzęcymi.

PUNKTY PRZEDSZKOLNE

Opieką w punktach przedszkolnych objęte zostały dzieci w wieku 3-5 lat. Pod nadzorem tutejszej stacji w bieżącym roku znajdowały się **3** punkty przedszkolne, 2 z nich zostały skontrolowane.

W 1 placówce zajęcia odbywały się w systemie 5 godzinnym. W 1 obiekcie gdzie zajęcia odbywały się w systemie 8 godzinnym dzieci miały zapewnione leżakowanie. We wszystkich placówkach wyposażenie i sprzęt posiadały atesty i certyfikaty zgodności. Pomieszczenia higieniczno-sanitarne wyposażone były w odpowiednie urządzenia dla tej grupy wiekowej. Przeprowadzone kontrole nie wykazały usterek higieniczno-sanitarnych.

SZKOŁY

W ewidencji znajdowało się **29** szkół (15 szkół podstawowych funkcjonujących samodzielnie, 12 zespołów szkół oraz 1 szkoła policealna), do których uczęszczało **2132** uczniów (dane dotyczą placówek, w których wykonano kontrole kompleksowe), ze względu na trwającą epidemię i wstrzymaniu pracy placówek nie wszystkie placówki zostały skontrolowane. Podczas kontroli oceniano stan sanitarny budynków, zaplecze sanitarne, ergonomię wyposażenia, warunki do prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego, rozkłady zajęć lekcyjnych i właściwą temperaturę w pomieszczeniach. Ze względu na trwającą epidemię związaną z koronawirusem SARS-CoV-2 od 16 września do 08 grudnia wydano 34 opinie dotyczące zawieszenia zajęć stacjonarnych w placówkach nauczania.

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

2. Warunki do prowadzenia zajęć WF.

Baza do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego nadal jest nie zadawalająca (**25** szkół posiada sale gimnastyczne bądź rekreacyjne, a **4** nie). Kontrole wykazały, że zajęcia prowadzone były również w korytarzach szkolnych. Uczniowie niektórych szkół dodatkowo korzystali z z hal sportowych zlokalizowanych poza placówkami.

3. Opieka medyczna w szkołach.

Zgodnie z ustawą o systemie oświaty szkoła powinna zapewnić uczniom możliwość korzystania z gabinetu profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej.

Na **12** skontrolowanych szkół tylko **1** placówka spełnia te wymagania. W pozostałych przypadkach zadania opieki zdrowotnej realizowane były poza placówkami lub

w pomieszczeniach zastępczych na terenie placówek.

4. Dożywianie dzieci i młodzieży.

Z dożywiania w formie obiadów w roku 2020 skorzystało **1138** uczniów, w tym **146** z posiłków **dofinansowanych** (dane dotyczą tylko 12 szkół, w których przeprowadzono kontrole kompleksowe). W czasie kontroli prowadzone były rozmowy uświadamiające dyrektorom nadzorowanych placówek o konieczności spożywania przez dzieci co najmniej jednego posiłku w szkole. Ponadto zwracano uwagę na asortyment sprzedawany w sklepikach szkolnych (eliminowanie napojów gazowanych, energetycznych, artykułów wysoko przetworzonych oraz słodczy na rzecz „zdrowej żywności”).

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

5. Ergonomia mebli edukacyjnych.

Podczas oceny mebli przedszkolnych i szkolnych analizowano dostosowanie mebli do wzrostu dzieci i uczniów, ich oznakowanie, odpowiednie zestawienie, stan techniczny oraz posiadanie certyfikatów zgodności (meble zakupione po roku 1997 powinny posiadać odpowiednie certyfikaty). Analizę dostosowania mebli edukacyjnych do zasad

ergonomii przeprowadzono na **254** stanowiskach, nieprawidłowości nie stwierdzono.

6. Rozkłady zajęć lekcyjnych oraz organizacja pobytu w szkole.

Jednym z zadań dotyczących nadzoru nad warunkami procesów nauczania i wychowania jest prawidłowe planowanie nauki i odpoczynku. Dokonując analizy tygodniowych rozkładów zajęć lekcyjnych w **70** oddziałach nie stwierdzono nieprawidłowości.

7. Nadzór nad substancjami i preparatami chemicznymi.

Działając w kierunku minimalizacji zagrożeń jakie niosą za sobą niebezpieczne substancje i mieszaniny skontrolowano **3 pracownie chemiczne** i ich zaplecza. W ramach kontroli zwracano uwagę m.in. na aktualny spis posiadanych niebezpiecznych substancji i mieszanin, posiadanie kart charakterystyk, sposób oraz miejsce ich przechowywania, instrukcje BHP, datę ważności, środki do udzielania pierwszej pomocy oraz możliwość dostępu do bieżącej wody. Nieprawidłowości w żadnej z placówek nie stwierdzono.

8. Pomiary temperatury.

Dbając o higieniczne warunki pracy ucznia zwracano uwagę na warunki mikroklimatyczne w pomieszczeniach dydaktycznych. W sezonie grzewczym pomiarów temperatury dokonano w **81** pomieszczeniach – nieprawidłowości nie stwierdzono. Badania środowiska szkolnego pozwoliły na szczegółową ocenę warunków pobytu i nauki w placówkach nauczania i wychowania. Łącznie wykonano **324** analizy, w tym **254** dotyczących dostosowania do zasad ergonomii stolików i krzeseł oraz **70** ocen rozkładów zajęć lekcyjnych, niestety ze względu na trwającą

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

epidemię i ograniczony okres pracy tych placówek trudno dokonać porównania z rokiem ubiegłym.

9. Zapewnienie miejsca do pozostawiania podręczników i przyborów szkolnych.

We wszystkich szkołach zapewniono miejsca do pozostawiania części podręczników i przyborów szkolnych. Jednakże sprawdza się to w placówkach, w których uczniowie posiadają indywidualne szafki na odzież oraz tam gdzie uczniowie korzystają tylko z zajęć w swoich salach (klasy I-III) natomiast klasy starsze mają utrudniony dostęp do pozostawianych w swoich salach podręczników. Z przeprowadzonych z dyrektorami szkół rozmów wynika, iż najlepszym rozwiązaniem są dodatkowe komplety podręczników znajdujące się w poszczególnych salach zajęć, co niestety związane jest z pozyskaniem dodatkowych środków finansowych.

10. Warunki sanitarne zorganizowanych form wypoczynku dzieci i młodzieży.

W związku z bogatą bazą turystyczną powiatu janowskiego, zarówno zimą jak i latem organizowane są różnorodne formy wypoczynku dla dzieci i młodzieży. W roku 2020 przeprowadzono łącznie 37 kontroli wypoczynku zimowego i letniego w formie wyjazdowej, z którego skorzystało 1441 uczestników. Wszyscy skontrolowani organizatorzy zostali zarejestrowani w bazie wypoczynku na stronie www.wypoczynek.men.gov.pl. Podczas kontroli oceniano stan sanitarny, warunki pobytu w miejscu zakwaterowania, dostosowanie się tych obiektów do reżimu sanitarnego określonego w wytycznych GIS, MZ oraz MEN (procedury, pokoje (rozlokowanie wg wskaźnika), łazienki, świetlice, otoczenie obiektów, temperaturę w pomieszczeniach wyposażenie w środki do dezynfekcji rąk, powierzchni), zbierano dane dotyczące stanu zdrowia, zapewnienia opieki medycznej oraz dokumentację do celów sanitarno-epidemiologicznych opiekunów. Przeprowadzone kontrole obiektów, w których zorganizowano wypoczynek w formie wyjazdowej nie wykazały nieprawidłowości stanu sanitarno - higienicznego.

11. Podsumowanie

W roku 2020 przeprowadzono 137 kontroli nadzorowanych obiektów, w tym 17 kontroli kompleksowych w placówkach stałych oraz 37 w placówkach wypoczynku. We wszystkich skontrolowanych placówkach zapewniono właściwe warunki do utrzymania higieny osobistej (mydło i płyn dezynfekcyjny w dozownikach, ręczniki

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

jednorazowe lub suszarki do rąk oraz papier toaletowy), stwierdzono, iż skontrolowane placówki nauczania i wychowania oraz wypoczynku działały zgodnie z wytycznymi MEN, MZ i GIS. Na uwagę zasługuje fakt, iż stan sanitarno – higieniczny w nadzorowanych obiektach systematycznie ulega poprawie. Podejmowane działania w obszarze higieny dzieci i młodzieży miały na celu egzekwowanie bezpiecznych i higienicznych warunków w placówkach nauczania wychowania oraz wypoczynku dla dzieci i młodzieży.

XIV. OŚWIATA ZDROWOTNA I PROMOCJA ZDROWIA

W związku z pandemią koronawirusa SARS-CoV-2 a w jej konsekwencji zamknięciem placówek oświatowych lub organizacją nauki w systemie zdalnym/hybrydowym, bieżące edycje szkolnych programów oświatowych zostały zawieszono. Większość działań zaplanowanych do realizacji nie była możliwa w trybie zdalnym. Ponadto dostęp do

tradycyjnych materiałów edukacyjnych został w znacznym stopniu ograniczony. Biorąc pod uwagę powyższe, Główny Inspektor Sanitarny apelował i zachęcał do ograniczenia i czasowego wstrzymania wszelkich inicjatyw oświatowo-zdrowotnych, poza tymi, które dotyczyły tematyki koronawirusa.

Pomimo ww. trudności, placówki oświatowe oraz pion Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia realizowały w formie zdalnej działania profilaktyczne w następującym zakresie:

1. Profilaktyka nadwagi i otyłości.

W związku z utrzymującym się niepokojącym wzrostem występowania chorób zależnych od diety, dotyczących w znacznym stopniu populację dzieci i młodzieży, placówki oświatowe w powiecie janowskim przystąpiły do realizacji kolejnej edycji programu „Trzymaj Formę!”. Celem programu była edukacja w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety. Placówki otrzymały materiały edukacyjne tj. poradniki dla nauczycieli, broszury dla uczniów, ulotki dla rodziców, plakaty. Program adresowany był do starszych klas szkół podstawowych i został zrealizowany wśród 1577 uczniów w 18 szkołach podstawowych w powiecie. Ogólnopolski Konkurs wiedzy o zdrowym stylu życia Trzymaj Formę! , realizowany w ramach ww. programu został odwołany z powodu epidemii SARS-CoV-2.

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

Uczniowie uczestnicząc w prelekcjach, wykładach, pogadankach i innych zajęciach, prowadzonych także w formie zdalnego nauczania, realizowali wiele projektów edukacyjnych m.in. poznali znakowanie produktów żywnościowych, układali jadłospisy, tworzyli prezentacje multimedialne na temat edukacji zdrowotnej, wykonywali plakaty, dokonywali oceny własnej aktywności fizycznej i stylu życia itp.

2. Profilaktyka palenia tytoniu.

W ramach przeciwdziałania palenia tytoniu oraz zmniejszenia ilości zachorowań, inwalidztwa zdrowotnego i zgonów wynikających z palenia tytoniu poprzez zmniejszenie ekspozycji na dym tytoniowy kontynuowano realizację programów edukacyjnych pn. „Czyste Powietrze Wokół Nas” – skierowanego do grup przedszkolnych oraz „Bieg po zdrowie” – adresowanego do uczniów klas IV szkoły podstawowej.

W roku szkolnym 2019/20 realizowano XII edycję Przedszkolnego Programu Edukacji Antynikotynowej „Czyste powietrze wokół nas”, którego celem było kształtowanie świadomych, asertywnych postaw wśród dzieci dotyczących ochrony własnego zdrowia, w przypadku bezpośredniego kontaktu z osobami palącymi.

Wychowawcy pięcio i sześciolatków przeprowadzali zajęcia warsztatowe z dziećmi. Realizowane scenariusze bardzo często były wzbogacane przez urozmaicone formy aktywizujące dzieci np. prace plastyczne, warsztaty. Programem objęto 543 osoby z 29 placówek wychowania przedszkolnego.

Obserwowane efekty realizacji programu: wykształcenie u dzieci świadomej postawy ochrony własnego zdrowia w sytuacjach, gdy są skazane na bezpośredni kontakt z osobami palącymi papierosy; dzieci uświadamiały i przypominały palącym rodzicom o szkodliwości palenia tytoniu i jego wpływie na stan zdrowia; pośrednio zwiększono świadomość rodziców na temat znaczenia ich roli w rozwoju zdrowotnym dzieci, a w szczególności w profilaktyce antytytoniowej.

- „Bieg po zdrowie” to program antytytoniowej edukacji zdrowotnej skierowany do uczniów klas IV szkół podstawowych. Najważniejsze cele programu: opóźnienie lub zapobieganie inicjacji tytoniowej wśród dzieci i młodzieży, pokazanie atrakcyjności

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

życia w środowisku wolnym od dymu tytoniowego, zwiększanie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów. Programem objęto 149 uczniów klas IV z 11 placówek oświatowych.

3. Profilaktyka uzależnień.

Do I-ej dekady marca 2020r. a także w okresie trwania wycieczki dzieci i młodzieży profilaktykę środków zastępczych tzw. „nowych narkotyków” realizowano poprzez prowadzenie działań zapobiegawczych wśród dzieci i młodzieży najczęściej w formie pogadarek i szkoleń z użyciem specjalnych okularów, które sprawiają, że świat wygląda podobnie jak po wypiciu

alkoholu lub po spożyciu narkotyków. Uczestnicy tego typu zajęć warsztatowych stwierdzali, że założenie alkogogli i narkogogli skutkuje podwójnym widzeniem, spowolnieniem czasu reakcji, problemem z ustaleniem odległości, myleniem kierunków, pogorszeniem koordynacji ruchowej, zniekształceniem widzianego obrazu, zniekształceniem widzenia kolorów. Pomimo dużej dawki śmiechu, ćwiczenia te dały pełną świadomość tego, jak trudno wykonywać zwykłe czynności po spożyciu tych środków. Uczniowie obserwując kolegów ćwiczących w okularach, mogli dostrzec, jak zachowuje się człowiek będący pod wpływem substancji psychoaktywnych, często nieświadomie mogący wyrządzić krzywdę sobie lub innym ludziom. Z edukacją w tym zakresie udało się dotrzeć do ok. 1716 osób. Informacje na temat szkodliwości i zagrożeń substancjami psychoaktywnymi oraz aktualne materiały informacyjno-edukacyjne np. ulotki, filmy, informacje dla rodziców i opiekunów były także zamieszczane na stronach internetowych partnerów działań. W siedzibie Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Janowie Lubelskim pod banerem ostrzegającym przed zażywaniem „nowych narkotyków” wyeksponowano na stałe numery infolinii Głównego Inspektora Sanitarnego oraz inne numery telefonów zaufania dla dzieci, młodzieży, rodziców i nauczycieli.

W celu zmiany zachowań zdrowotnych przyszłych matek oraz poprawy zdrowia ich potomstwa w roku szkolnym 2019/20 kontynuowano realizację „**Profilaktycznego programu w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych**”. Zajęcia realizowano przy pomocy scenariuszy i prezentacji w internecie, ulotek dla uczniów i broszur dla rodziców. Program objął zasięgiem około 912 uczniów szkół ponadpodstawowych.

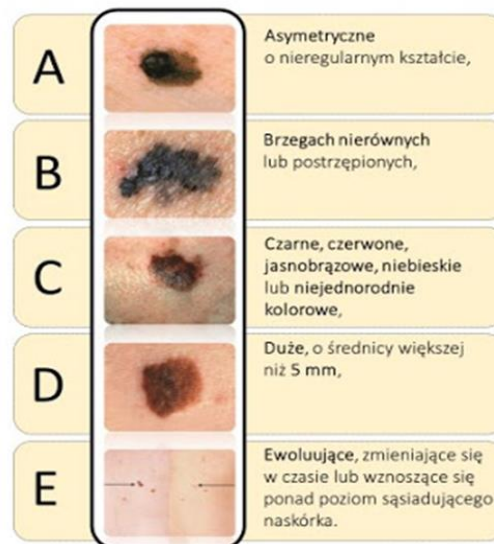

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

4. Profilaktyka nowotworowa.

W ramach upowszechniania wiedzy o nowotworze złośliwym skóry w powiecie janowskim kontynuowano **program profilaktyczno - edukacyjny „Znamię! Znam je?”**, kierowany do uczniów szkół ponadpodstawowych. Istotą programu jest zwiększenie świadomości i wiedzy na temat czerniaka-jednego z najbardziej agresywnych nowotworów skóry. Celem programu było także zachęcanie do regularnych badań oraz przestrzeganie podstawowych zasad ochrony przed czerniakiem. W roku szkolnym 2019/20 w programie udział wzięło 509 uczniów z 3 szkół ponadpodstawowych.

System ABCDE
opisuje najczęstsze cechy
kliniczne CZERNIAKA SKÓRY:

Oprac. na podstawie: Rutkowski P. Nowicki Z. Diagnostyka i leczenie miejscowe czerniaków skóry. «Onkologia News», supl. 3 2015, s. 11-12 [za:] Przegląd Dermatologiczny, supl. 1/2014, s. 1-7. Zdjęcia: © The Skin Cancer Foundation All Rights Reserved

5. Profilaktyka chorób zakaźnych.

W roku 2020 większość działań w obszarze profilaktyki chorób zakaźnych obejmowała tematykę koronawirusa SARS-CoV-2:

- udostępnianie na Fanpage PSSE informacji tematycznych,
- przekazywanie na bieżąco aktualnych wytycznych, rekomendacji i zaleceń GIS,
- umieszczanie najważniejszych komunikatów informacyjnych na ekranie wizyjnym w centrum miasta (telebim),
- przygotowywanie i eksponowanie aktualnych materiałów informacyjnych na tablicach informacyjnych w siedzibie PSSE,
- umieszczanie komunikatów i plakatów informacyjnych na terenie dworca, przystanków autobusowych oraz w placówkach handlowych,
- przygotowywanie i publikowanie materiałów prasowych na stronach internetowych urzędów i PSSE oraz w prasie lokalnej,
- przekazywanie wytycznych sanitarnych do zakładów pracy,
- szkolenia merytoryczne (4) dla osób, zajmujących się produkcją podstawową pochodzenia roślinnego (tematyka szkoleń oprócz zagadnień związanych z nadzorem nad bezpieczeństwem produkowanej żywności, obejmowała także podstawowe zasady higieniczne, chroniące przed infekcjami wirusowymi; łącznie przeszkolono 70 osób),- szkolenie dla uczniów i nauczycieli jednej ze szkół podstawowych. Udział w szkoleniu dotyczącym także tematyki koronawirusa wzięło 82 osoby. Łącznie ww. działaniami objęto około 9000 osób.

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

Inne działania dotyczyły profilaktyki wirusowego zapalenia wątroby w ramach programu edukacyjnego pt. „Podstępne WZW”.

Program edukacyjny skierowany do uczniów szkół ponadpodstawowych, którego głównym celem było podniesienie wiedzy na temat profilaktyki zakażeń HBV i HCV. Kształtowanie zachowań zdrowotnych, w tym również w zakresie przeciwdziałania chorobom zakaźnym, stanowi ważny element działań edukacyjnych w szkole. Zasięg programu w powiecie janowskim: 2 szkoły, 161 uczniów.

8. Współpraca nawiązana przez PIS na poziomie powiatowym w zakresie działalności oświatowo-zdrowotnej i promocji zdrowia.

- Władze samorządów lokalnych,
- Organizacje pozarządowe,
- Dyrektorzy placówek oświatowo-wychowawczych,
- Kierownicy zakładów opieki zdrowotnej,
- Zakłady pracy,
- Redaktorzy prasy lokalnej, administratorzy sieci komputerowych.

Przez cały rok 2020 o wszystkich działaniach oświatowo - zdrowotnych informowano lokalną prasę oraz zamieszczano informacje na stronie internetowej PSSE, Urzędu Miejskiego oraz Starostwa Powiatowego w Janowie Lubelskim. W 2020 roku, podobnie jak w latach ubiegłych, największy zasięg miały ogólnopolskie programy edukacyjne inicjowane przez Główny Inspektorat Sanitarny - wdrażane, nadzorowane i koordynowane na terenie powiatu.

W roku 2020 wszystkie siły społeczne, służby zdrowia, władz lokalnych, instytucji i zakładów pracy zostały zaangażowane do wspólnej pracy na rzecz zdrowia publicznego. Inspekcja Sanitarna, poza służbą zdrowia, stanowiła jeden z najważniejszych filarów w walce z epidemią SARS-CoV-2.

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

XV. DZIAŁALNOŚĆ LABORATORYJNA

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Janowie Lubelskim posiada w swojej strukturze organizacyjnej Oddział Laboratoryjny. Działający w systemie zarządzania opartym na normie PN-EN ISO/IEC 17025:2018-02 „Ogólne wymagania dotyczące kompetencji laboratoriów badawczych i wzorcujących”. Oddział Laboratoryjny uzyskał potwierdzenie swoich kompetencji przez Polskie Centrum Akredytacji i od dnia 3-go marca 2005 roku posiada akredytację Polskiego Centrum Akredytacji o numerze **AB 586**, w zakresie badań mikrobiologicznych żywności, badań mikrobiologicznych wody, badań fizyko-chemicznych wody oraz diagnostycznych. Akredytowana działalność jest określona w Zakresie Akredytacji Laboratorium Badawczego Nr **AB 586**, który jest dostępny na stronie internetowej PCA (www.pca.gov.pl). Oddział laboratoryjny poddawany jest corocznej ocenie przez PCA, w wyniku której następuje utrzymanie, bądź rozszerzenie zakresu akredytacji na następny rok. Podczas auditu przeprowadzonego w roku 2020 Polskie Centrum Akredytacji potwierdziło kompetencje Oddziału Laboratoryjnego, który został utrzymany w dotychczasowym zakresie.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Janowie Lubelskim deklaruje swe zaangażowanie w realizację polityki jakości Oddziału Laboratoryjnego PSSE w Janowie Lubelskim oraz zapewnia, że utrzymuje wysoką jakość wykonywanych badań poprzez:

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

- zatrudnienie personelu, który jest systematycznie szkolony w zakresie metod badawczych oraz w zakresie zarządzania jakością w Laboratorium,
- branie udziału w badaniach biegłości/porównaniach między laboratoryjnych organizowanych przez renomowane instytucje krajowe i międzynarodowe,
- wykonywanie badań z zastosowaniem technik badawczych odpowiednio udokumentowanych i zwalidowanych,
- stosowanie odpowiedniego wyposażenia pomiarowego, właściwie obsługiwanego i nadzorowanego.

KORZYŚCI DLA ODDZIAŁU LABORATORYJNEGO WYNIKAJĄCE Z AKREDYTACJI wg PN-EN ISO/IEC 17025:2018-02

PRESTIŻ – certyfikaty, sprawozdania z badań, świadectwa wzorcowania i raporty z kontroli wydawane przez akredytowane w PCA jednostki inspekcyjne i laboratoria są powszechnie uznawane,

ZAUFANIE KLIENTA – akredytacja jest obiektywnym dowodem na to, że laboratoria działają zgodnie z najlepszą praktyką jak również jest istotnym argumentem przy wyborze dostawców na rynku krajowym i międzynarodowym “badany lub certyfikowany raz – wszędzie akceptowany”,

WIARYGODNE I PRECYZYJNE WYNIKI ANALIZ I BADAŃ – dzięki akredytacji wyniki są wiarygodne i precyzyjne,

UDZIAŁ BADAŃ W DECYZJACH – akredytowane podmioty dostarczają wiarygodnych wyników, na podstawie, których mogą być podjęte decyzje np. w zakresie ochrony zdrowia publicznego.

Wchodząca w skład Oddziału Laboratoryjnego, Pracownia Badań Mikrobiologicznych Żywności, pracująca w Systemie Zintegrowanych Badań Żywności utworzonym na podstawie zarządzeniem Głównego Inspektora Sanitarnego z 2004 roku, realizuje badania w zakresie:

Tabela 1. Zakres badań mikrobiologicznych żywności.

Lp.	Badana cecha	Normy metodyczne/procedury badawcze
1.	Obecność pałeczek <i>Salmonella spp.</i>	PN-EN ISO 6579-1:2017-04* Mikrobiologia łańcucha żywnościowego. Horyzontalna metoda wykrywania, oznaczania liczby i serotypowania <i>Salmonella</i> . Część 1: Wykrywanie <i>Salmonella spp</i>
2.	Obecność i liczba gronkowców	PN-EN ISO 6888-1:2001+A1:2004 Mikrobiologia żywności i pasz. Horyzontalna metoda oznaczania liczby gronkowców koagulazo -dodatnich

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

Lp.	Badana cecha	Normy metodyczne/procedury badawcze
3.	koagulazo-dodatnich (<i>Staphylococcus aureus</i> i innych gatunków)	(<i>Staphylococcus aureus</i> i innych gatunków). Część 1: Metoda z zastosowaniem pożywki agarowej Baird-Parkera. PN-EN ISO 6888-2:2001+A1:2004* Mikrobiologia żywności i pasz. Horyzontalna metoda oznaczania liczby gronkowców koagulazo -dodatnich (<i>Staphylococcus aureus</i> i innych gatunków). Część 2: Metoda z zastosowaniem pożywki agarowej z plazmą króliczą i fibrynogenem. PN-EN ISO 6888-3:2004+AC:2005 Mikrobiologia żywności i pasz. Horyzontalna metoda oznaczania liczby gronkowców koagulazo-dodatnich (<i>Staphylococcus aureus</i> i innych gatunków). Część 3: Wykrywanie obecności i oznaczanie małych liczb metodą NPL.
	Liczba β -glukuronidazo-dodatnich <i>Escherichia coli</i>	PN-ISO 16649-2:2004* Mikrobiologia żywności i pasz. Horyzontalna metoda oznaczania liczby β -glukuronidazo-dodatnich <i>Escherichia coli</i> . Część 2: Metoda płytkowa w temp. 44°C z zastosowaniem 5-bromo-4-chloro-3-indolilo β -D-glukuronidu.
4.	Obecność i liczba bakterii z grupy <i>coli</i>	PN-ISO 4831:2007 Mikrobiologia żywności i pasz. Horyzontalna metoda wykrywania i oznaczania liczby bakterii z grupy <i>coli</i> . Metoda najbardziej prawdopodobnej liczby.
		PN-ISO 4832:2007* Mikrobiologia żywności i pasz. Horyzontalna metoda oznaczania liczby bakterii z grupy <i>coli</i> . Metoda płytkowa.
5.	Ogólna liczba drobnoustrojów	PN-EN ISO 4833-1:2013-12+Ap1:2016-11 Mikrobiologia łańcucha żywnościowego. Horyzontalna metoda oznaczania liczby drobnoustrojów. Część 1: Oznaczanie liczby metodą posiewu wgłębnego w temp. 30°C
6.	Liczba drożdży i pleśni	PN-ISO 21527-1:2009 Mikrobiologia żywności i pasz. Horyzontalna metoda oznaczania liczby drożdży

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

Lp.	Badana cecha	Normy metodyczne/procedury badawcze
		i pleśni. Część 1: Metoda liczenia kolonii w produktach o aktywności wody wyższej niż 0,95. PN-ISO 21527-2:2009 Mikrobiologia żywności i pasz. Horyzontalna metoda oznaczania liczby drożdży i pleśni. Część 2: Metoda liczenia kolonii w produktach o aktywności wody niższej lub równej 0,95.
7.	Liczba przypuszczalnych <i>Bacillus cereus</i>	PN-EN ISO 7932:2005* Mikrobiologia żywności i pasz. Horyzontalna metoda oznaczania przypuszczalnych <i>Bacillus cereus</i> - Metoda płytkowa.
8.	Obecność i liczba <i>Listeria monocytogenes</i>	PN-EN ISO 11290-1:2017-07* Mikrobiologia łańcucha żywnościowego. Horyzontalna metoda wykrywania i oznaczania liczby <i>Listeria monocytogenes</i> i innych <i>Listeria spp.</i> Część 1: Metoda wykrywania. PN-EN ISO 11290-2:2017-07* Mikrobiologia łańcucha żywnościowego. Horyzontalna metoda wykrywania i oznaczania liczby <i>Listeria monocytogenes</i> i innych <i>Listeria spp.</i> Część 2: Metoda oznaczania liczby.
9.	Obecność i liczba <i>Enterobacteriaceae</i>	PN-ISO 21528-1:2017-08 Mikrobiologia łańcucha żywnościowego. Horyzontalna metoda wykrywania i oznaczania liczby <i>Enterobacteriaceae</i> . Część 1: Wykrywanie <i>Enterobacteriaceae</i> . PN-ISO 21528-2:2017-08* . Mikrobiologia łańcucha żywnościowego. Horyzontalna metoda wykrywania i oznaczania liczby <i>Enterobacteriaceae</i> . Część 2: Metoda liczenia kolonii.
10.	Badania sanitarne z powierzchni / wymazy czystościowe	PN-EN ISO 18593:2018-08 . Mikrobiologia łańcucha żywnościowego. Horyzontalne metody pobierania próbek z powierzchni. Instrukcja producenta płytek kontaktowych. PN-A-82055-19:2000 Badania mikrobiologiczne. Oznaczenie zanieczyszczenia mikrobiologicznego

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

Lp.	Badana cecha	Normy metodyczne/procedury badawcze
		powierzchni urządzeń, sprzętów, pomieszczeń oraz opakowań i rąk pracowników.

* badania akredytowane

W roku 2020 wykonano 2388 oznaczeń produktów spożywczych z powiatów: Janów Lubelski, Kraśnik, Opole Lubelskie i Świdnik.

Od roku 2005 zarządzenie Głównego Inspektora Sanitarnego w sprawie realizacji badań jakości wody w Systemie Zintegrowanym reguluje zakres pracy. Pracownia Badań Mikrobiologicznych Wody oraz Pracownia Badań Fizyko-Chemicznych Wody realizuje badania w zakresie:

Tabela 2. Zakres badań mikrobiologicznych wody.

Lp.	Badana cecha	Normy metodyczne/procedury badawcze
1.	Ogólna liczba mikroorganizmów na agarze odżywczym w temp. $22\pm 2^{\circ}\text{C}$ i w $36\pm 2^{\circ}\text{C}$	PN-EN ISO 6222:2004* Jakość wody. Oznaczanie ilościowe mikroorganizmów zdolnych do wzrostu. Określenie ogólnej liczby kolonii metodą posiewu na agarze odżywczym.
2.	Obecność i liczba bakterii grupy <i>coli</i> , liczba <i>Escherichia coli</i>	PN-EN ISO 9308-1:2014-12+A1:2017-04* Jakość wody. Oznaczanie ilościowe <i>Escherichia coli</i> i bakterii grupy coli. Część 1: Metoda filtracji membranowej do badania wód o małej ilości mikroflory towarzyszącej. PN-EN ISO 9308-1:1999 Wykrywanie i oznaczanie ilościowe bakterii grupy <i>coli</i> , bakterii grupy <i>coli</i> termotolerancyjnych i domniemanych <i>Escherichia coli</i> . Metoda filtrów membranowych.
3.	Obecność i liczba Enterokoków kałowych	PN-EN ISO 7899-2:2004* Jakość wody. Wykrywanie i oznaczanie ilościowe Enterokoków kałowych. Część 2: Metoda filtracji membranowej.
4.	Obecność pałeczek <i>Salmonella</i>	Wydawnictwo metodyczne PZH, Rok 2001. Wykrywanie i izolacja pałeczek <i>Salmonella</i> z wód powierzchniowych i ścieków.

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

Lp.	Badana cecha	Normy metodyczne/procedury badawcze
5.	Obecność i liczba gronkowców koagulazo - dodatnich	Metodyka PZH ZHK:2007*. Metoda filtracji membranowej.
6.	NPL bakterii grupy coli i <i>Escherichia coli</i> Metoda NPL z zast. testu Colilert 18	PN-EN ISO 9308-2:2014-06* Jakość wody. Oznaczanie ilościowe <i>Escherichia coli</i> i bakterii grupy coli. Część 2: Metoda najbardziej prawdopodobnej liczby.
7.	Obecność i liczba <i>Legionella</i>	Metoda filtracji membranowej. PN-EN ISO 11731:2017-08* Jakość wody - Oznaczanie ilościowe bakterii z rodzaju <i>Legionella</i> .
8.	Obecność i liczba <i>Pseudomonas aeruginosa</i>	PN-EN ISO 16266:2009* Jakość wody. Wykrywanie i oznaczanie ilościowe <i>Pseudomonas aeruginosa</i> .

Tabela 3. Zakres badań fizyko-chemicznych wody.

Lp.	Badana cecha	Normy metodyczne/procedury badawcze
1.	Mętność	PN-EN ISO 7027-1:2016-09* Jakość wody. Oznaczanie mętności. Część 1: Metody ilościowe.
2.	Zapach i smak	PB-05 wyd.1 z dn. 31.01.2006 Oznaczanie zapachu i smaku w wodzie. (procedura opracowana na podstawie normy wycofanej PN-72/C-04557)
3.	Barwa	PN-EN ISO 7887:2012, pkt 6 i pkt 7* Jakość wody. Badanie i oznaczanie barwy.
4.	pH	PN-EN ISO 10523:2012* Oznaczanie pH wód i ścieków metodą elektrometryczną.
5.	Twardość ogólna	PN-ISO 6059:1999 Jakość wody. Oznaczanie sumarycznej zawartości wapnia i magnezu. Metoda miareczkowa z EDTA.
6.	Stężenie żelaza	PN-ISO 6332:2001* Jakość wody. Oznaczanie żelaza. Metoda spektrometryczna z 1,10-fenantroliną.

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

Lp.	Badana cecha	Normy metodyczne/procedury badawcze
7.	Chlorki	N-ISO 9297:1994 Jakość wody. Oznaczanie chlorków. Metoda miareczkowania azotanem srebra w obecności chromianu jako wskaźnika (Metoda Mohra).
8.	Stężenie jonów amonowych	PN-ISO 7150-1:2002* Jakość wody. Oznaczanie azotu amonowego. Część 1: Manualna metoda spektrometryczna.
9.	Stężenie azotynów	PN-EN 26777:1999* Jakość wody. Oznaczanie azotynów. Metoda absorpcyjnej spektrometrii cząsteczkowej.
10.	Stężenie azotanów	PN-82/C-04576.08* Woda i ścieki. Badania zawartości związków azotu. Oznaczanie azotu azotanowego metodą kolorymetryczną z salicylanem sodowym.
11.	Przewodność elektryczna właściwa	PN-EN 27888:1999* Jakość wody. Oznaczanie przewodności elektrycznej właściwej.
12.	Mangan metodą nadmanganianową	PB-07 wyd. 2 z dnia 05.09.2007r. Oznaczanie manganu metodą nadmanganianową. (procedura opracowana na podstawie normy wycofanej PN-92/C-04590/02).
13.	Stężenie chloru całkowitego, wolnego i związanego	PB-14 wyd. 1 z dnia 19.04.2018r.* Oznaczanie chloru wolnego i całkowitego metodą kolorymetryczną za pomocą testów Hach-Lange oraz chloru związanego metodą obliczeniową.
14.	Potencjał redox względem AG/CL	PB-13 wyd. 1 z dnia 10.04.2018r.* Pomiar potencjału oksydoredukcyjnego w wodzie na pływalniach.
15.	Utlenialność	PN-EN ISO 8467:2001* Jakość wody. Oznaczanie indeksu nadmanganianowego.

* badania akredytowane

W roku 2020 przeprowadzono **3567 oznaczeń** wody do spożycia, wody na pływalniach oraz wody z kąpielisk z powiatów: Janów Lubelski, Kraśnik, Opole Lubelskie.

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

Zarządzeniem Lubelskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z dnia 1 kwietnia 2009 roku Pracownia Diagnostyki Schorzeń Bakteryjnych realizuje badania biologicznych czynników chorobotwórczych w Zintegrowanym Systemie Badań Laboratoryjnych na terenie województwa lubelskiego w zakresie:

Tabela 3. Zakres badań w Pracowni Diagnostyki Schorzeń Bakteryjnych.

Lp.	Badany obiekt	Badana cecha	Badana cecha
1.	Kał, wymaz z odbytu	Obecność pałeczek <i>Salmonella</i> i <i>Shigella</i>. Metoda hodowlana z potwierdzeniem biochemicznym i serologicznym.	PB-02 wydanie 4 z dnia 21.02.2012r.* Diagnostyka pałeczek jelitowych <i>Salmonella</i> i <i>Shigella</i> .
		Obecność pałeczek <i>Yersinia</i>. Metoda posiewu płytkowego, Identyfikacja biochemiczna.	PB-08 wyd. 3 z dnia 11.04.2012r. * Diagnostyka pałeczek jelitowych <i>Yersinia</i> .
2.	Urządzenia sterylizujące - autoklawy	Badanie bakteriologiczne skuteczności sterylizacji za pomocą wskaźnika biologicznego	Wg instrukcji producenta.

* badania akredytowane

W roku 2020 wykonano 8168 oznaczeń diagnostycznych z powiatów: Janów Lubelski i Kraśnik.

Informacja o Stanie Bezpieczeństwa Sanitarnego Powiatu Janowskiego za rok 2020

XVI. PODSUMOWANIE.

Liczba obiektów nadzorowanych przez Powiatową Stację Sanitarno – Epidemiologiczną w 2020 roku przedstawiała się następująco:

• Sekcja Higieny Komunalnej	- 249
• Sekcja Higieny Żywności Żywnienia i Produktów Kosmetycznych	- 3154
• Sekcja Higieny Pracy	- 97
• Sekcja Nadzoru Przeciw Epidemicznego	- 105
• Stanowisko do spraw Higieny Dzieci i Młodzieży	- 49
• Stanowisko do spraw Oświaty Zdrowotnej i Promocja Zdrowia	- 102
Suma	- 3756

W celu zapewnienia bezpieczeństwa sanitarnego powiatu janowskiego w 2020r. Państwowa Inspekcja Sanitarna przeprowadziła łącznie **1197** kontroli w **964** obiektach.

W celu wyegzekwowania nałożonych podczas kontroli obowiązków wydano **196** decyzji administracyjnych, nałożono **27** mandatów karnych na łączną kwotę **4.340,00 zł**. Do badań w zakresie urzędowej kontroli żywności, monitoringu jakości wody pobrano łącznie **349** próbek.

Ze względu na ogłoszony w Polsce stan epidemii, wszyscy pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno Epidemiologicznej w Janowie Lubelskim zostali zaangażowani w działania związane z przeciwdziałaniem rozprzestrzenianiu się wirusa SARS-Co-V-2 na terenie powiatu janowskiego. Podejmowano szerokie działania wynikające z aktualnie panującej sytuacji epidemiologicznej.

Dobre efekty naszej pracy mobilizują do prowadzenia aktywnego nadzoru epidemiologicznego oraz działań prowadzonych ustawicznie i z dużym zaangażowaniem, na rzecz promocji zdrowia.